

Årsberättelse 2005

Nytänkande med erfarenhet

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag med kunskap som vilar på hundraårig erfarenhet. Vi erbjuder kvalificerade tjänster och lösningar för industrins processer, för infrastrukturella projekt och vid utvecklingen av produkter och IT-system. Vi är även en ledande aktör inom kontroll och besiktning.

ÅF har idag fler än 3 000 medarbetare. Vår bas finns i Europa, men vår verksamhet och våra kunder finns i hela världen.

- 1 Siffror i korthet
- 2 Detta är ÅF
- 4 VD har ordet
- 6 Affärsidé, vision, mål och strategier
- 8 Omvärld och marknad
- 11 Medarbetare
- 15 ÅF och hållbar utveckling

Divisioner

- 18 Infrastruktur
- 22 Process
- 26 System
- 30 Kontroll
- 34 AF-aktien
- 36 Känslighetsanalys
- 39 5 år i sammandrag

Årsredovisning

- 40 Förvaltningsberättelse
- 44 Resultaträkning för koncernen
- 45 Redogörelse för koncernens redovisade intäkter och kostnader
- 46 Balansräkning för koncernen
- 47 Kassaflödesanalys för koncernen
- 48 Resultaträkning för moderbolaget
- 48 Redogörelse för moderbolagets redovisade intäkter och kostnader
- 49 Balansräkning för moderbolaget
- 51 Kassaflödesanalys för moderbolaget
- 52 Noter
- 77 Revisionsberättelse
- 78 Bolagsstyrningsrapport
- 80 Styrelse
- 82 Koncernledning
- 84 Årsstämma
- 85 Adresser

Siffror i korthet

- Nettoomsättningen uppgick till 2 269 (2 136) MSEK.
- Rörelseresultat exkl. övriga rörelseintäkter uppgick till 90 (13) MSEK.
- Resultatet efter finansnetto uppgick till 222 (31) MSEK.
- Resultatet efter skatt uppgick till 204 (36) MSEK.
- Resultat per aktie uppgick till 34:31 (6:13) kronor.
- Målen för 2006 är:
  - Att uppvisa fortsatt resultat- och marginalförbättring samt att växa snabbare än branschen i övrigt (STD-index).

Sammanfattning	2005	2004
Nettoomsättning, MSEK	2 269	2 136
Rörelseresultat exkl. övriga rörelseintäkter, MSEK	89,9	12,7
Rörelsemariginal exkl. övriga rörelseintäkter, procent	4,0	0,6
Resultat efter finansnetto, MSEK	221,8	31,3
Vinstmarginal, procent	9,2	1,4
Antal årsanställda inklusive intresseföretag	2 680	2 647
Soliditet, procent	47,6	30,0
Avkastning på eget kapital, procent	42,0	9,8
Resultat per aktie efter skatt, kronor	34:31	6:13
Utdelning per aktie, kronor	5:00*	2:60

* Styrelsens förslag till bolagsstämman

Historik i korthet

Den 23 februari 1895 bildades Södra Sveriges Ångpanneförening genom att ett antal ångpanneägare gick samman för att förhindra olyckor och för ett effektivare utnyttjande av ångkraften.

ÅF har allt sedan dess haft en stor del i den omvälvande samhällsutveckling som har skett de senaste hundra åren. Sedan starten har ÅF varit med om fyra stora tekniskiften – ångkraften, elektriciteten, kärnkraften och datoriseringen. ÅF har funnits i teknikfronten i såväl industrisamhället som i informationssamhället.

AB Ångpanneföreningen bör noterades på Stockholms Fondbörs i januari 1986 och är idag ett av Europas största tekniska konsultföretag.

Detta är ÅF

Division

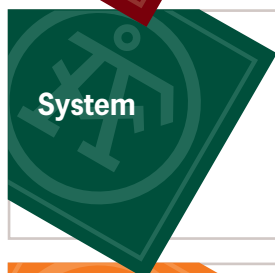
Verksamhet

Konsulttjänsterna avser framför allt insatser inom bygg- och fastighetsområdet, samhällsbyggnad samt inom elkraft och telekom.
790 årsmedarbetare.

Konsulttjänsterna avser framför allt insatser inom massa- och pappersområdet, energi- och miljöområdet samt inom industriell automation.
1 207 årsmedarbetare.

Konsulttjänsterna avser de tre verksamhetsområdena IT-system, Inbyggda System och Mekanik & Beräkning. Uppdragen gäller både punktinsatser och helhetslösningar, från produktutveckling till produktion och drift.
255 årsmedarbetare.

Tjänsterna avser framför allt besiktning, provning och certifiering samt därutöver en rad tilläggstjänster såsom rådgivning, utbildning, riskanalyser, CE-märkning och implementering av olika EU-direktiv.
217 årsmedarbetare.

Organisation

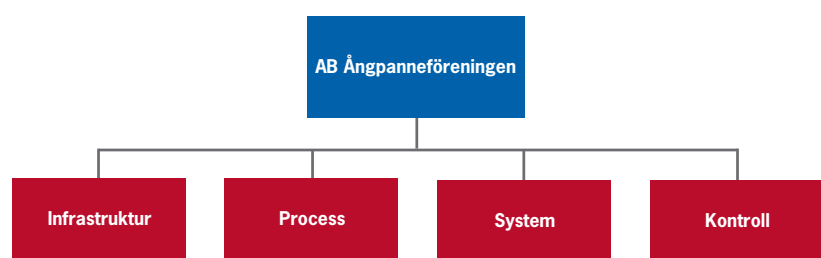
ÅF är ett internationellt tekniskt konsultföretag med norra Europa som hemmamarknad. Den lokala närvaron mot kunder och arbetsmarknad är viktig och en förutsättning för en framgångsrik verksamhet. ÅF har därför ett 60-tal egna etableringar i ett dussintal olika länder. ÅFs organisation och ledarskap präglas av en decentraliserad struktur som bidrar till korta beslutsvägar.

ÅF är organiserat i fyra divisioner – Infrastruktur, Process, System och Kontroll – med starka divisionschefer, som samtliga ingår i koncernledningen. Divisionerna är indelade med utgångspunkt från kunderna och den egna kompetensen.

För att öka försäljningen och tillvarata intäkts- och kostnadssynergier lokalt återfinns fem regioner. Regioncheferna ingår i koncernledningen och ska i första hand säkerställa att ÅF tillvaratar dessa möjliga synergier och den lokala affärspotentialen. De fem regionerna är ÅF Sverige Nord, ÅF Sverige Väst, ÅF Sverige

Öst och ÅF Sverige Syd samt utanför Sverige region ÅF International.

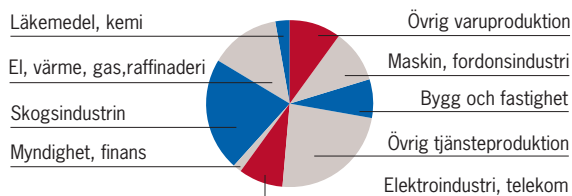
I organisationen återfinns även en specialiserad enhet – Förvärv & Nya Marknader – för att säkerställa att företagsförvärv och etableringar på nya geografiska marknader sker på ett proaktivt och systematiskt sätt.

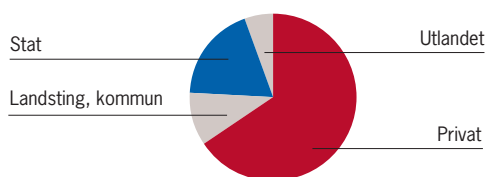
Andel av konsultrörelsen 2005

Kundkategori	Nettoomsättning	Rörelseresultat	Antal årsmedarbetare	Rörelseresultat per årsmedarbetare
<ul style="list-style-type: none"> Staliga verk och myndigheter Försvarsmakten Operatörer och nätägare Industrin Fastighetsägare och fastighetsförvaltare 	 33% 778 MSEK	 48% 56,7 MSEK	 32% 790	72 TSEK
<ul style="list-style-type: none"> Massa- och pappersindustri Kraftindustri och energibolag Tillverkande industri Branschorganisationer Biståndsorganisationer 	 47% 1 123 MSEK	 33% 39,7 MSEK	 49% 1 207	33 TSEK
<ul style="list-style-type: none"> Telekom Fordonsindustri Medicinsk teknik Försvarsindustri Verkstadsindustri 	 11% 265 MSEK	 1% 1,5 MSEK	 10% 255	6 TSEK
<ul style="list-style-type: none"> Alla branscher och sektorer 	 9% 207 MSEK	 18% 21,8 MSEK	 9% 217	100 TSEK
Konsultrörelsen totalt:	2 373 MSEK	119,7 MSEK	2 469	48 TSEK

Branschfördelning

Omsättningens fördelning per kundkategori

Nyckeltal 2005

	Rörelsens intäkter, MSEK	Rörelseresultat, MSEK	Rörelsemarginal, %
Infrastruktur	778	56,7	7,3
Process	1 123	39,7	3,5
System	265	1,5	0,6
Kontroll	207	21,8	10,5
Summa konsultrörelsen	2 373	119,7	5,0
Övrigt/Elimineringar	32	106,6	
Summa totalt	2 405	226,3	9,4

Vi flyttar fram positionerna ytterligare

2005 har varit ett bra år för ÅF. Efterfrågan har varit god inom de flesta marknadsområden, samtliga divisioner har utvecklats positivt och genom att slutföra fastighetsförsäljningen har vi frigjort kapital för vidare satsning på kärnverksamheten.

Satsningen på de nya divisionerna Process och Infrastruktur har slagit väl ut. Sammanslagningen av tidigare fem divisioner till två har skapat fler synergier än förväntat, i synnerhet på intäktssidan. Båda divisionerna har fått en storlek och ett kompetensdjup som innebär att man idag framgångsrikt kan ta ansvar för stora och internationella projekt. Samtidigt har utnyttjandet av de interna resurserna blivit effektivare, med färre gränser och ökad kännedom om varandras kunskaper.

En annan mycket viktig orsak till resultatförbättringen är att division System för första gången sedan 2001 inte går med förlust. Det har åstadkommit genom ett omfattande rationaliseringsarbete, renodling och fokus på försäljning. Den nya ledningen och medarbetarna har tillsammans gjort ett fint arbete.

Division Kontroll redovisar sitt bästa år hittills med en vinstmarginal på över tio procent parat med en god organisk tillväxt. Fokus har legat på att effektivisera verksamheten samtidigt som man har fortsatt att ta marknadsandelar.

Viktiga händelser under 2005

I januari fick ÅF i uppdrag av Banverket att projektera de järnvägsspecifika systemen för tunneln genom Hallandsåsen. Projekteringen avser företrädesvis områdena el, signal och tele. Ett annat exempel på uppdrag som vi vunnit under året kommer från finska Myllykoski Group. Uppdraget är att utföra projekteringen vid ombyggnaden av två av gruppens pappersbruk i Tyskland.

ÅF-TÜV Nord AB, ett bolag som är till hälften ägt av Kontroll, tecknade i september ett ramavtal med Ringhals AB avseende teknisk kontroll. Avtalet gäller i fem år med option om förlängning i ytterligare två år och har ett uppskattat ordervärde på 100–150 MSEK.

Ett nytt tvåårigt ramavtal som "preferred supplier" tecknades under året med Ericsson, gällande konsulttjänster inom forskning och utveckling. ÅF har ett stort antal erfarna telekomkonsulter och har flera pågående projekt till exempel inom utveckling och underhåll av 2G- och 3G-system.

Under året slutfördes försäljningen av fastighetsinnehavet i och med att huvudkontoret i Stockholm såldes. Samtidigt slöts ett avtal med Skanska om att uppföra en ny fastighet vid Stockholms norra infart. Den nya fastigheten kommer att utformas för att skapa en god arbetsplats med bästa möjliga samarbetsmöjligheter i ett mycket attraktivt läge till väsentligt lägre kostnad. Huvudargumentet för att sälja fastigheterna är dock

”Vårt fokus framåt kommer att ligga på affärs- mannaskap, nytänkande och internationalisering.”

att vi har haft en bättre avkastning på kapitalet i konsultrörelsen jämfört med den på fastigheterna.

Vägen mot visionen

ÅFs vision omfattar tre delar: vår storlek, vårt fokus och vårt sätt att göra affärer. Låt mig beskriva de tre delarna i klartext:

- Vi ska omsätta fem miljarder kronor år 2010.
- Vi ska vara nummer ett eller två inom de områden där vi verkar på våra huvudmarknader.
- Vi ska leda förändringen av teknikkonsultbranschen så att värdeskapande får en ny dimension för kunden.

För att nå vårt tuffa tillväxtmål krävs både organisk tillväxt och förvärv. Under 2005 formulerade vi en förvävsstrategi och skapade en förvävsgrupp. Tillsammans med frigjort kapital från fastighetsförsäljningarna har vi nu en god grund för att göra lönsamma förvärv. Det är dock viktigt att framhålla att den goda beredskapen inte kommer att pressa oss att göra förvärv i fel prisläge. ÅF är ett företag som arbetar långsiktigt även i det här avseendet.

Under 2005 förvärvades Infracap och delar av Forces verksamhet i Sverige. I januari 2006 förvärvades Ingemansson Technology i Sverige och avtal träffades om köp av Enprima i Finland. Tillsammans innebär förvärven en förstärkning av ÅFs kärnområden med drygt 400 medarbetare.

För att öka vårt fokus på kärnverksamheten avyttrade vi i januari 2006 vår verksamhet för ekonomi- och projektuppföljningssystem, PX Business Solutions, som tidigare organiserades i division System.

Struktur, system och kultur

Det svåraste, men också viktigaste, målet i visionen är hur vi ska kunna skapa mer värde för kunden till lägre kostnad med förbättrad lönsamhet för ÅF.

Utmaningen handlar om vår förmåga att utnyttja såväl ÅFs storlek som långa erfarenhet som tillsammans har skapat Sveriges största erfarenhetsbank inom teknisk konsultverksamhet. För att lyckas krävs en struktur som inte skapar onödiga murar internt. Vi behöver system som gör det lätt att dokumentera och komma åt tidigare gjorda erfarenheter. Dessutom ska vår kultur främja samarbete och gott affärsmannaskap. För tre år sedan skapades begreppet ETT ÅF som ett samlingsnamn för detta synsätt.

Genom omvandlingen av ÅF från en stor mängd dotterbolag till fyra divisioner har vi nu en god inre struktur kring ett gemensamt varumärke som gör det möjligt att utnyttja storleken i större uppdrag.

När det gäller ÅFs verksamhetssystem har vi ersatt 17 kvalitetssystem och fyra miljöledningssystem med ett enda som omfattar både kvalitet och miljö. För det blev vi under 2005 nominerade till Sveriges bästa IT-projekt i kategorierna effektivisering/besparing av tidningen CIO. Men vi har fortfarande en bra bit kvar innan vi till fullo kan dra nytta av att ha gemensamma system. Fortsatta investeringar kommer att genomföras bland annat för att göra systemen mer lättanvända.

Det som betyder mest för lönsamheten är kulturen. ÅF har en stark företagskultur och mycket som är viktigt att värna. Den har bland annat bidragit till att vi även under 2005 utmärkt oss för att vara en mycket populär arbetsplats. I den årligen återkommande undersökningen ”Karriärindex” (publicerad i SvD januari 2006) svarar 4 000 verksamma ingenjörer med akademisk bakgrund på frågan om vilka företag de helst vill jobba på. ÅF placerar sig på plats åtta i totalrankingen. Därmed gör vi sällskap på tio-i-topplistan med företag som Ericsson, Volvo, Scania och ABB. Inget annat konsultföretag finns med på listan.

Redo för ökad internationalisering

ÅFs kultur måste hela tiden utvecklas för att anpassas till en ny globaliserad värld med tuffare konkurrens och nya värderingar. Vårt fokus framåt kommer därför att ligga på affärsmannaskap, nytänkande och internationalisering.

De tre områdena struktur, system och kultur var också teman för den konferens för samtliga chefer inom koncernen som hölls en helg i januari. Stämningen var mycket god och präglades av nytänkande och kreativitet.

Tillsammans med all vår erfarenhet och en fortsatt god marknad ser jag fram emot ett 2006, där vi räknar med att förbättra såväl vår egen som våra kunders lönsamhet ytterligare.

Stockholm i mars 2006

Jonas Wiström
VD och koncernchef

Affärsidé, vision, mål och strategier

ÅF har en stark företagskultur. För att sammanfatta den i ord och samtidigt skapa en tydlig gemensam värdegrund har ett omfattande internt arbete genomförts.

I arbetet med att identifiera och formulera ÅFs kärnvärderingar deltog ett mycket stort antal medarbetare och kunder. Resultatet återfinns i form av kärnvärderingar och en affärsidé där förankringen och laddningen bakom varje ord således är stark. ÅFs vision togs fram av ledningen med kärnvärdena och affärsidén som stabil grund.

Affärsidé

ÅFs affärsidé tar avstamp i vår ambition och förmåga att bidra till utvecklingen av industri och samhälle.

Vi gör våra kunder lönsammare, säkrare och mer miljöanpassade. Vi gör mer än så, men det är huvuduppgiften. Varje dag.

Genom erfarenhet, passion för det nya och förståelse för kundens verksamhet kan vi avgöra vilken lösning som är bäst. ÅF har växt och förgrenats med industrin och delar därför industrins värderingar. Vi talar kundens språk, vilket särskiljer oss från många andra konsultföretag.

Vi levererar inte alltid den tekniskt mest avancerade lösningen. Ibland är det i stället det beprövade som fungerar bäst. Vi utsätter inte våra kunder för experiment.

Vision

Utveckling

Konkret innebär visionen att vi ska bygga kundrelationer som tar fasta på värdeskapande.

Den tid som vi lägger ned på ett uppdrag kommer fortfarande att vara viktig – men det är relationen mellan vår tid och värdet för kunden som är huvudsaken. Genom att alltid se till det värde vi skapar, blir vårt arbete effektivare och mer kommersiellt intressant.

Detta gör oss tydliga. ÅF blir en medspelare med en okuvlig vilja att överträffa förväntningar. Både våra uppdragsgivare och vi själva får ett incitament att hålla eller underskrida överenskomna

Affärsidé

Vi gör våra kunder lönsammare, säkrare och mer miljöanpassade med tekniska lösningar och värderingar formade av industrins krav.

ÅF präglas av:

- Hög kompetens
- Nyttänkande med erfarenhet
- En oslagbar arbetsmiljö

kostnadsramar – eftersom skapat värde är av gemensam betydelse.

Vi tror att produktiviteten, och därmed våra kunders lönsamhet, kan förbättras väsentligt om fler affärer än i dag görs till fast pris. Målet är att göra det till lägsta kostnad och på så kort tid som möjligt. Genom att alltid räkna rätt och hålla uppsatta ramar skapar vi förtroende och rätt förväntningar.

Tillväxt

Vi är ett av de ledande och mest erfarna teknikonsultföretagen i Norden. Det är vi stolta över. För oss är det angeläget att behålla initiativet i branschen. Storleken har betydelse.

Vi ska växa såväl organiskt som via företagsförvärv. Vi förvärvar majoriteter och är noga med att förvärvsobjekten kan bidra positivt till ÅFs lönsamhet och kultur.

År 2010 ska vi omsätta 5 miljarder kronor. Minst. Detta betyder en ökad tillväxttakt.

Fokusering

Vi ska bli nummer 1 eller 2 i storlek på varje marknad, där vi väljer att etablera oss. Det ger oss en bättre tillgång till

uppdrag och vi uppfattas som konsultföretaget i absolut framkant.

Långsiktiga mål

Lönsamhetsmål

En vinst på 100 000 kronor per medarbetare och år.

Tillväxtmål

En omsättning på 5 miljarder SEK år 2010.

Marknadsmål

I utfall av kundenkäter ska 90 procent av våra kunder vara nöjda.

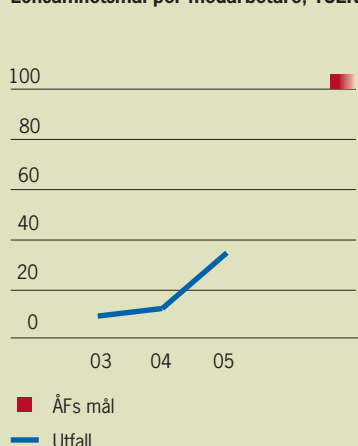
Medarbetarmål

- Bättre balans mellan könen. Ett delmål är att andelen kvinnliga konsulter ska uppgå till minst 20 procent.
- Personalomsättningen ska uppgå till 7–13 procent.
- Minst 75 procent av medarbetarna ska ha haft ett planeringsamtal varje år.

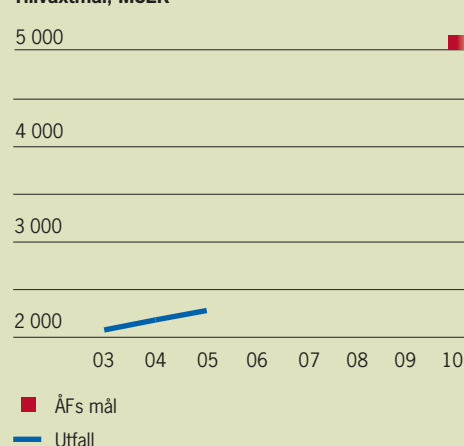
Miljömål

Miljömålet, som sattes upp år 2004, var att minst 90 procent av kunderna år 2006 skulle anse att ÅF har rätt

Lönsamhetsmål per medarbetare, TSEK

Tillväxtmål, MSEK

Vision

Utveckling: Vi ska leda förändringen av teknikkonsultbranschen genom samarbetsmodeller som ger begreppet värdeskapande en ny dimension för kunden.

Tillväxt: Vi ska omsätta 5 miljarder SEK år 2010.

Fokusering: Vi ska vara nummer 1 eller 2 inom de områden där vi verkar.

miljökompetens i uppdragen och att ÅF verkar för en långsiktig, framgångsrik och hållbar utveckling. Målet har mätts genom kundenkäter. När målet följdes upp under 2005 befanns det vara uppnått.

Två nya miljömål antogs under hösten 2005:

1. Miljömål för resurshushållning
I de tio största uppdragen inom energieffektivisering under åren 2005-2007 ska uppnådda energibesparingar vara:
  - 2 procentenheter större år 2006 än 2005
  - 3 procentenheter större 2007 än 2006
2. Miljömål för resor
Andel miljöbilar i fordonsflottan (tjänstebilar och företagsbilar) ska öka till 50 procent år 2010.

Delmål för ökningen är:

2006	5%
2007	10%
2008	20%
2009	30%
2010	50%

Se vidare sidorna 16-17.

Strategier

Verksamheten ska bedrivas

- under ett och samma varumärke,
- med gemensamma processer och system,
- med gemensamma värderingar och gemensam kultur för att säkerställa ett samverkande ÅF som utnyttjar koncernens stora erfarenhetsbank.

Förvävsstrategi

Vår förvävspolicy tar utgångspunkt i ovanstående och ansträngningar ska göras för att utveckla verksamheten när hållfasta affärsmöjligheter framträder. Sådan expansion ska ske med konsekventa krav på lönsamhet.

Förvävsstrategin är formulerad enligt följande:

- Infrastruktur: Norden och de baltiska staterna inklusive Polen.
- Process: Norden, Östeuropa, Sydamerika, Asien.
- System: Sverige, Finland.
- Kontroll: Norden och de baltiska staterna.

Verksamhetsstöd och gemensamma processer

ÅF utvecklar ständigt sin konsultverksamhet och sina förutsättningar för väl genomförda uppdrag. Ambitionen är att säkerställa en långsiktig, framgångsrik samt hållbar utveckling för våra kunder och oss själva.

Ett tydligt bevis för detta engagemang är införandet av ÅFs Verksamhetssystem, ett centralt ledningssystem som gör ÅFs verksamhet betydligt mer kostnadseffektiv och som kvalitetssäkrar vår verksamhet.

Med Verksamhetssystemet styr och stödjer ÅFs ledning verksamheten samt säkerställer ISO certifiering avseende miljö och kvalitet (ISO 14001:2004 och ISO 9001).

Genom att samla vår kompetens, våra metoder och erfarenheter i det gemensamma verksamhetssystemet och göra informationen tillgänglig förbättras våra möjligheter att erhålla och genomföra både prestigefulla och mer traditionella uppdrag. Vi får nytta av vår storlek och breda erfarenhet. Verksamhetssystemet bidrar till ordning och reda genom att alla verktyg och uppdrag samlas på ett ställe i en gemensam struktur med dokumentstyrning. Återvinning av de bästa resultaten, tillgång till ÅFs strukturkapital och referenser möjliggörs genom systemets sökfunktioner.

Systemet fungerar som guide för alla medarbetare i ÅF oavsett uppdrag, befattning eller geografisk placering. Här finns

ÅFs alla rutiner som enkelt beskriver hur vi inom ÅF anser att arbetsuppgifterna bäst ska utföras – från ax till limpa. För detta finns därtill verktyg i form av exempelvis checklistor, mallar, lathundar och blanketter samlade. Systemet är uppdragsanpassat och tillgängligt över Internet. Det innehåller också ÅFs policy i olika gemensamma frågor.

ÅFs verksamhetssystem nominerades till Sveriges bästa IT-projekt i kategorierna effektivisering/besparing av tidningen CIO.

Affärssystem

ÅFs affärssystem PX Control är ett webbaserat system för tidrapportering och ekonomisk uppföljning av uppdragen, enheters resultat och nyckeltal. Systemet gör det möjligt att följa upp lönsamheten på alla nivåer samtidigt som det är ett kraftfullt analysverktyg.

PA-system

"Hjärtat" i ÅFs administrativa system är ett PA-system som sköts såväl från den gemensamma personalavdelningen som av lokala uppdaterare i varje division. Via PA-systemet administreras allt från IT-behörigheter och löneuppgifter, till kompetensuppgifter i CV och Personalstiftelsens fritidshus.

IT-stöd

ÅFs koncerngemensamma IT-strategi innebär att IT-drift och IT-support är samlad i en enhet inom moderbolaget. På detta sätt uppnås ett kostnadseffektivt, driftsäkert och tillgängligt IT-stöd. Detta skapar i sin tur förbättrade produktionsförutsättningar och effektivare användning av konsulternas tid.

Omvärld och marknad

Tjänster och produkter

Koncernen erbjuder tjänster inom divisionerna Infrastruktur, Process, System och Kontroll. Verksamheterna beskrivs på sidorna 18-33.

Uppdragens storlek varierar från några timmar till över 200 000 timmar eller i ekonomiska termer upp till 200 miljoner kronor.

Kunder

De tio största kunderna var under 2005 Banverket, Ericsson, FMV, Fortum, Holmen, LKAB, SL, Stora Enso, Vattenfall och Volvo. De tio största kunderna svarar för 26 procent av omsättningen.

Marknad

Den tekniska konsultbranschen i Sverige är mycket betydande. År 2005 var omsättningen för de svenska bolagen i branschen cirka 30 miljarder kronor, enligt branschorganisationen Svensk

Teknik & Design (STD), varav alltså ÅF svarade för närmare 8 procent. Antalet anställda var 37 200, varav ÅF sysselsatte drygt 7 procent.

Branschens marknadsprognos 2006-2007

Branschorganisationen STD, skriver i sin "Branschöversikten" att under 2005 har branschens beläggning varit nära rekordhög – under första halvåret bättre än under föregående högkonjunktur.

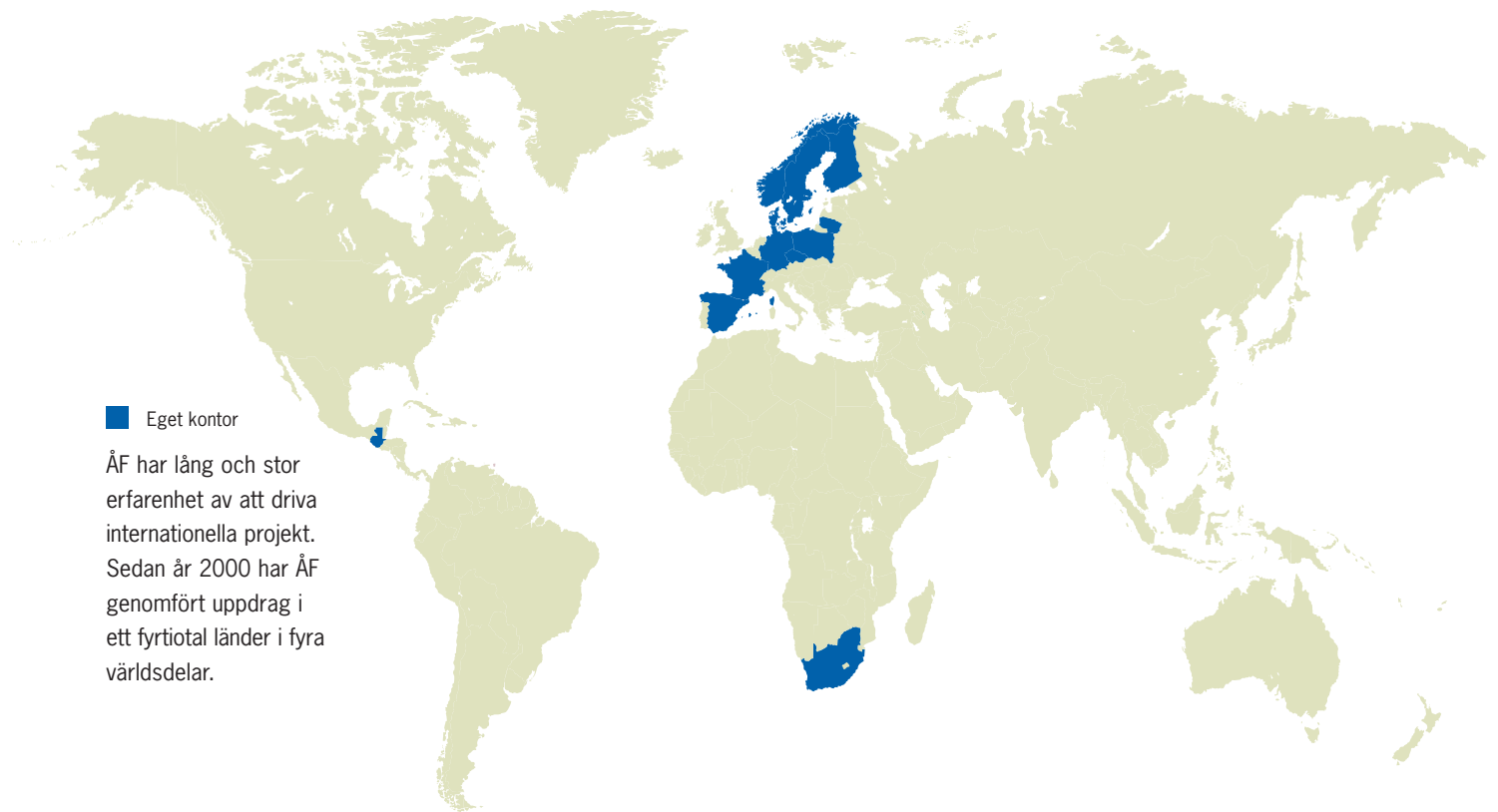
Industrikonsultföretagens samhällsnytta gör sig tydligt påmind när industrikunderna effektiviserar alltmer för att upprätthålla konkurrensförmågan. Industrikonsulternas orderutveckling är mest positiv inom energi/kraft-, metall/maskin-, och läkemedel/kemisektorerna, men mattas inom exempelvis den tungt vägande fordonsindustrin, skriver STD.

STDs bedömning är att marknaden medger att det goda kapacitetsutnyttjan-

det i stort kan bestå under första halvan av 2006. Därefter kommer beläggningen att börja mattas av, spår STD i "Branschöversikten". I gengäld förbättras den pressade prisbilden något med viss eftersläpning. Branschen i sin helhet kommer därför under 2006 troligen att kunna visa upp ungefär samma ekonomiska utfall som under 2005.

Under år 2005 har vi kunnat se en försiktig återhämtning av prisbilden relativt sent i marknadsuppgången. Men branschen har i prissättningen endast med någon procentenhets marginal kunnat kompensera lönekostnadsutvecklingen. Återstoden av resultatförbättringen har åstadkommit via den goda beläggningen. Företagens tydliggörande av värdet på prissättningen av de mest kvalificerade tjänsterna har inte varit tillräcklig och de lever i hög grad på volymjusteringar. Framöver kommer prissättningen att utlösas för större utmaningar, skriver STD.

Sveriges konsultföretag hävdar sig väl i en internationell jämförelse. Enligt en sammanställning från STD finns ÅF på 50:e plats bland världens 100 största teknikkonsultföretag.

500 nya internationella ÅF-medarbetare

ÅF bedriver ett omfattande arbete med att skapa en internationell struktur.

Arbetet är fokuserat på att samordna länderorganisationerna med en gemensam grafisk profil, riktlinjer i form av metoder, system och processer, värderingar samt mål. Ett engelskspråkigt intranät har också skapats för att väsentligt förbättra kommunikationen internationellt.

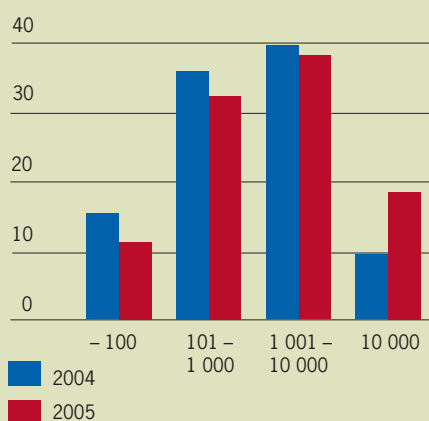
Ett bra exempel på vad ÅFs internationalisering kan åstadkomma var när ÅF

fick förtroendet som processkonsultföretag i samband med att skogskoncernen Holmen beslutade att investera i en ny pappersmaskin vid bruket i Fuenlabrada, Madrid, Spanien. Uppdraget var ett tydligt resultat av det etablerade samarbetet mellan ÅFs kontor i Finland, Spanien, Frankrike och Sverige.

ÅF noterar ett ökat antal uppdragsförfrågningar, som ett resultat av inter-

Uppdragens storlek

Antal timmar, andel i %

Enligt en sammanställning från branschorganisationen STD finns ÅF på 50:e plats bland världens 100 största teknik-konsultföretag.

nationaliseringen. Sedan år 2000 har ÅF bedrivit internationella projekt i ett fyrtiotal länder.

I början av 2006 togs ytterligare ett internationellt steg genom avtal om förvärv av Finlands ledande energikonsultföretag Enprima med 270 medarbetare i Finland, Baltikum och Ryssland. Enprima har en historik av väl genomförda och stora energiprojekt i Europa och inom nya tillväxtmarknader. Mer än hälften av omsättningen härrör från projekt utanför Finland. Det är ÅFs ambition att fortsätta Enprimas satsning mot tillväxtmarknader som Ryssland och Sydostasien.

ÅF har adderat över 500 nya högt kvalificerade medarbetare internationellt under de senaste tre åren och har idag kontor i Danmark, Finland, Frankrike, Guatemala, Norge, Litauen, Polen, Spanien, Sydafrika, Tjeckien och Tyskland och genom förvärvet av Enprima får ÅF egna etableringar i Ryssland och Baltikum.

ÅFs varumärke stärks

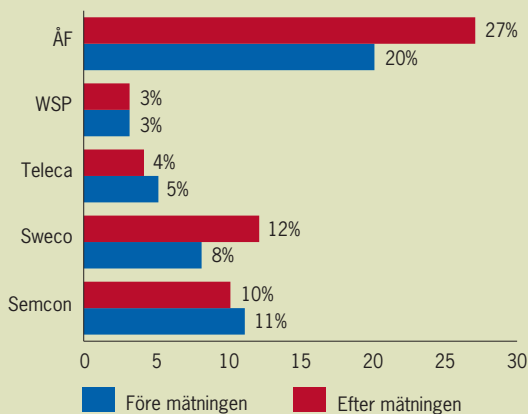
ÅF sponsrade SVTs sändningar från vinter-OS i Turin. En satsning som exponerade ÅFs varumärke inför storpublik genom närmare 300 så kallade "billboards" under 17 dagar.

Som ett resultat av TV-satsningen ökade allmänhetens kännedom om ÅF med 35 procent, enligt en omfattande mätning utförd av OMD.

ÅF stod även som sponsor av SVTs sändningar från sommar-OS i Aten år 2004.

OMDs mätning visar att ÅF är det mest kända teknikkonsultföretaget i Sverige.

ÅF – Sveriges mest kända teknikkonsultföretag

ÅF sponsrade SVTs sändningar från de olympiska spelen i Turin. I samband med dessa genomförde OMD en kännedomsmätning. Närmare 1 900 slumpvis utvalda respondenter (878 i förmätningen och 976 i eftermätningen) svarade på frågan "Hur väl ("mycket väl" eller "ganska väl") känner du till följande teknikkonsulter?"

Källa: OMD

ÅF i topp bland tekniker

I den årligen återkommande undersökningen "Karriärindex" svarar cirka 4 000 tekniker med akademisk bakgrund på frågan om vilka företag (fritt urval) de helst vill jobba i.

I rankingen (2006) placerade sig ÅF på plats åtta, alla kategorier, av de företag där yrkesverksamma akademiker helst vill arbeta. Undersökningen presenterades i bland annat Svenska Dagbladet (januari 2006).

I en liknande undersökning, genomförd av Universum ett halvår tidigare, placerade målgruppen yrkesverksamma akademiker ÅF bland toppföretagen.

En kontinuerlig kontakt med studenter är av stor betydelse för ÅFs utveckling. Sedan 1986 deltar ÅF regelbundet på arbetsmarknadsdagar vid tekniska högskolor. Under läsåret 2005/2006 deltog ÅF på 15 olika arbetsmarknadsdagar, från Umeå i norr till Lund i söder. Omkring 70 medarbetare var aktiva och träffade tusentals teknologer. Det allmänna omdömet bland teknologerna är att ÅF är ett spännande företag med varierande och stimulerande arbetsuppgifter.

Långsiktigt och målmedvetet arbete

En bra arbetsplats karakteriseras bland annat av att man kan vara stolt över sitt arbete och sitt företag, känna förtroende för sin chef och känna glädje och gemenskap med sina arbetskamrater. Detta kräver ett långsiktigt och målmedvetet arbete på alla nivåer i företaget.

Bland det viktigaste för en individ är att få återkoppling på hur hon eller han lyckas i sitt arbete. Detta sker i planeringssamtal mellan chef och medarbetare. Av återkommande enkäter, den senaste under 2004 (enkäten genomförs vartannat år), framgår att mer än 75 procent

av medarbetarna deltar i planeringssamtal och att mer än 75 procent av medarbetarna tycker att de får kontinuerlig återkoppling på hur de utför sitt arbete.

En annan viktig och långsiktig åtgärd är de avgångssamtal som genomförs när en medarbetare lämnar ÅF. Syftet är att ta reda på såväl positiva som negativa intryck från tiden på ÅF och få till stånd ett avslut i positiv anda och skapa en grund för eventuella framtida relationer.

Ytterligare en mycket viktig åtgärd är friskvård, som bedrivs genom företagshälsovård och genom stöd till fritidsaktiviteter.

Fler kvinnliga konsulter och chefer – Ja, tack!

Inom ÅF är övertygelsen att en bättre balans mellan kvinnor och män skapar ett bättre arbetsklimate och ett lönsamare företag. Detta har varit basen för projekt Futura, som avslutades i och med 2005 års utgång. Projektets syfte var att öka andelen kvinnliga konsulter till 20 procent och resultatet blev 17,5 procent, ett tillfredsställande utfall som sporrar till fortsatta ansträngningar. Projektet övergår nu till att bli en fortsatt viktig del vid rekrytering av nya medarbetare.

Exempel på frågor som har diskuterats inom projektet är attityder, individuella

”Jag visste sedan tidigare att ÅF är ett väldigt internationellt företag. Det lockade mig eftersom jag har pluggat utomlands. När jag sedan hörde talas om deras Futuraprogram och att de sökte kvinnliga konsulter var saken klar. Jag sökte jobb, fick det och började i maj 2005.”

Siri Francke

Siri Francke har dubbel civilingenjörsexamen, från Lunds Tekniska Högskola och Ecole Centrale Paris. Hennes första uppdrag handlade om kraftavräkning i ett projekt för Fortum Värme, med uppgift att ta reda på hur mycket el de olika affärsområdena producerar och förbrukar.

utvecklingsplaner, likabehandling vad gäller lön och uppmärksamhet, fler kvinnliga chefer och flexitid.

En annan viktig fråga är stöd vid föräldraskap. I den tidigare nämnda medarbetarenkäten 2004 instämde – helt eller delvis – 87 procent av medarbetarna med barn under 8 år i att cheferna underlättar arbetslivet för småbarnsföräldrar.

Inom ramen för Futura arrangeras nätverksluncher för kvinnliga konsulter.

Jämställdhetspris till ÅF

Det långsiktiga och målinriktade Futura-projektet, som beskrivs ovan, renderade ÅF Veckans Affärers pris för bästa jämställdhetsarbete två år i rad. Priset är ett delpris i undersökningen ”Sveriges bästa arbetsplats”.

Mentorprogram

Ett mentorprogram med enbart kvinnliga adepter genomfördes framgångsrikt inom ramen för Futura-projektet 2003/2004.

En nytt mentor- och karriärprogram, Odysseus, startade i september 2005, denna gång med 50/50 kvinnliga och

manliga adepter. Odysseus är ett koncernövergripande program och såväl adepter som mentorer är anställda inom ÅF. Programmet, som löper under ett år, omfattar, förutom adept/mentorsamtalen, även fyra kunskapsseminarier à två dagar med olika teman till exempel jämställdhet, balans i livet, ledarskap och karriärvägar.

Finder's Fee för kvinnliga konsulter

Totala andelen kvinnliga medarbetare var 22 (21) procent. Andelen kvinnliga konsulter var i december 2005 17,5 (16) procent. Andelen kvinnliga konsultchefer var 10 (9) procent och andelen kvinnliga chefer totalt 12 (10) procent.

Som ett led i Futura-projektet infördes i början av 2005 ett så kallat Finder's Fee-program som syftar till att belöna den medarbetare som tipsar om en kvinnlig konsult som senare anställs inom ÅF. Programmet löper även under 2006.

Kvinnlig styrelserepresentation

Av ÅFs sju bolagsstämmovalda styrelseledamöter är två kvinnor, det vill säga 29 procent. Av de fyra personalrepresentanterna i ÅFs styrelse är två kvinnor.

ÅF-Skolan

För att klara de administrativa delarna av konsultarbetet krävs utbildning i ledarskap, juridik, marknadsföring och ekonomi. Denna utbildning sker som regel i koncerngemensam regi inom ramen för ÅF-Skolan.

Exempel på utbildning inom ÅF-Skolan är introduktionsutbildning, säljträning, presentationsteknik, uppdragsledarutbildning och olika former av chefs- och ledarutveckling. Under senare år har uppdragsledarens roll särskilt uppmärksamats och cirka 700 uppdragsledare har examinerats.

Därtill finns kursen ”Konsultrollen”, som ger grundläggande kunskaper om konsultens agerande i uppdrag, avtalsrätt och ekonomi. Hittills har cirka 500 av ÅFs medarbetare deltagit i ”Konsultrollen”.

Utöver ren kunskapsinhämtning tillför ÅF-Skolan ett stort mervärde i form av erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan deltagarna, vilket är till stort gagn för ÅFs kunder.

Policies

För att tydliggöra ÅFs inställning i frågor som berör medarbetarna finns inom ÅF policies för exempelvis personalpolitik, lönesättning, jämställdhetsplaner och arbetsmiljö inkluderande aktiviteter mot negativ särbehandling. För varje medarbetare tas en utvecklingsplan fram.

Antal medarbetare

Under 2005 hade ÅF totalt 2 538 (2 531) årsanställda. Inklusive intressebolag var antalet årsanställda 2 680 (2 647). Andelen nya medarbetare under verksamhetsåret var 12,1 (20,5) procent inklusive medarbetare i förvärvade företag.

Semester, föräldraledighet och låg sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron inom ÅF är låg och uppgick till 3,1 (3,2) procent. Den genomsnittliga sjukfrånvaron i Sverige 2005 var 4 procent.

Den totala frånvarotiden inklusive semester uppgick till 17,0 (17,0) procent av ordinarie arbetstid. Semester utgjorde 10,0 (10,5) procent och tjänstledighet 3,9 (3,4) procent.

Ett föräldraledighetstillägg utges till samtliga medarbetare. Detta innebär att medarbetaren ersätts med 10 procent av månadslönen upp till 7,5 basbelopp. För lönedelar över 7,5 basbelopp betalas 90 procent av månadslönen i 60 eller 90 dagar beroende av anställningstidens längd.

Ordinarie semesterlängd är 28,5 dagar som redovisas och kan tas ut per timme.

Delägarskap

Medarbetarnas engagemang som delägare i AB Ångpanneföreningen är värdefullt. Genom direkt ägande i aktier och konvertibler samt indirekt ägande i ÅFOND har koncernens medarbetare ekonomisk delaktighet i verksamheten.

För att ytterligare uppmuntra medarbetarnas delägarande erhåller alla nya medarbetare en ÅF-aktie som start på ett sparande via Aktieinvest.

Debiteringsgrad

ÅFs debiteringsgrad – andel mot kund debiterad tid av den totala närvarotiden räknat på samtliga medarbetare – var 71,5 (68,5) procent. Den icke debiterbara tiden avser marknadsföring, utbildning, teknisk utveckling, ledning, administration och undersysselsättning. Av medarbetarna arbetar 93 procent med i huvudsak mot kund debiterbar verksamhet och 7 procent arbetar med enbart administrativa uppgifter.

Bonusssystem

Inom ÅF finns ett resultatrelaterat bonussystem för medarbetarna. Systemet ger bonus på koncernresultatet samt på respektive divisions resultat. För 2005 års verksamhet erhöll medarbetarna 6,9 (2,5) MSEK i bonus.

Belöningsystem med rörlig lön

Belöningsformer med rörlig lön finns för cirka 700 medarbetare. Upp till 40 procent av lönen kan vara rörlig med direkt koppling till prestationen. Erfarenheterna av detta är goda.

Rekreation och trivsel

För rekreation har medarbetarna i ÅF möjlighet att hyra någon av de stugor och lägenheter som ägs, förvaltas och hyrs in av Ångpanneföreningens personalstiftelse. Stugorna ligger i attraktiva områden, främst i fjällen och längs kusterna. Sammantaget utnyttjar ett par hundra familjer denna möjlighet varje år.

Inom ÅF finns aktiva kamratklubbar som erbjuder medarbetarna ett stort urval av friskvårdsaktiviteter. Exempel är gympa, långfärdsskridskor, golf, massage och viktnedkningskurser. Kulturaktiviteter kring teater och konst förekommer också.

Årliga julfester och julgransplundringar på flera kontor är uppskattade aktiviteter för medarbetarna och deras familjer.

ÅFs sponsring av TV-sändningarna från de olympiska spelen i Aten 2004 och i Turin 2006 har givit mycket positiv respons från såväl kunder som medarbetare och andra intressenter till ÅF. Medarbetarna har varit delaktiga i en mängd kundaktiviteter och har också själva deltagit i interna säljtävlingar kring speciellt goda arbetsinsatser med OS-biljetter i belöning.

ÅF är en populär arbetsplats bland tekniker. I undersökningen "Karriärindex" placerade sig ÅF på plats åtta av de företag där yrkesverksamma akademiker helst vill arbeta. Även i en liknande undersökning av Universum hamnade ÅF bland toppföretagen.

”Min första kontakt med ÅF var på en arbetsmarknadsdag på KTH. Jag hade en positiv bild sedan tidigare och den stärktes ytterligare. Spännande uppdrag och bra personalpolitik.”

Johan Malmström

Johan Malmström tog sin civilingenjörsexamen i elektroteknik 2003. Efter några olika projektjobb, bland annat på FOI, började han på ÅF i november 2005. Han blev omedelbart involverad i ett projekt för FMV som berör konfliktanalys för radio, det vill säga hur mottagare och sändare kan störa varandra.

Åldersfördelning

Åldersgrupp, år	Andel i procent		
	2003	2004	2005
– 29	12	11	10
30 – 39	33	33	31
40 – 49	24	25	26
50 – 59	23	23	23
60 –	8	8	10

Genomsnittsåldern var 43,6 (42,9).

Personalomsättning

Åldersgrupp, år	Andel i procent		
	2003	2004	2005
– 29	23	28	22
30 – 39	17	17	21
40 – 49	16	13	17
50 – 59	10	8	12
60 –	10	18	11
Totalt	18	15	17

Personalomsättningen anger andelen medarbetare i de olika åldersgrupperna som har slutat under året i förhållande till medelantalet medarbetare i motsvarande grupp.

Anställningstid

Anställningstid, år	Andel i procent		
	2003	2004	2005
0 – 2	28	29	24
3 – 5	35	30	28
6 – 10	20	25	25
11 – 20	12	11	16
21 –	5	5	7

Genomsnittlig anställningstid är 7,2 (6,1) år.

Medarbetare i förvärvade företag räknas som nyanställda.

Andel nyanställda

Åldersgrupp, år	Andel i procent		
	2003	2004	2005
– 29	38	40	38
30 – 39	17	21	12
40 – 49	15	16	10
50 – 59	8	16	8
60 –	4	19	3
Totalt	16	21	12

Andel nyanställda inom respektive åldersgrupp vid årets slut.

Medarbetare i förvärvade företag räknas som nyanställda.

Ekonomiska data

	TSEK/årsanställd		
	2003	2004	2005
Omsättning	883	853	894
Resultat*	23	5	35
Personalkostnader	570	570	586
Förädlingsvärde**	593	575	621

* Rörelseresultat exklusive övriga rörelseintäkter.

** Personalkostnader plus rörelseresultat exklusive övriga rörelseintäkter.

Utbildning

	Andel i procent		
	2003	2004	2005
Akademisk	44	46	41
Gymnasial	54	52	54
Övrig	2	2	5

Utbildning och FoU

	TSEK/årsanställd		
	2003	2004	2005
Utbildning	26	15	9
Forskning och utveckling	12	11	11
Totalt per årsanställd	38	26	20

Medarbetarna utbildas i genomsnitt omkring 60 timmar per år.

ÅF och hållbar utveckling

ÅFs roll

ÅF bidrar till en hållbar utveckling genom att påverka samhälle, intressenter och den egna verksamheten i en positiv riktning. Hållbar utveckling omfattar ekonomisk, miljömässig och social påverkan. ÅF har ett långsiktigt perspektiv på sin verksamhet, med ett mer än hundraårigt förflutet som en stabil aktör inom sitt område och har för avsikt att fortsätta att bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Den största påverkan på samhällsutvecklingen har ÅF inom ramen för sina uppdrag. Affärsidén bär i sig ett samhällsnyttigt inslag, genom att den dagliga verksamheten påskyndar och stöttar teknikutvecklingen. Målet är att varje uppdrag ska bidra till kundernas utveckling mot hållbarhet i alla avseenden. En viktig del av det arbetet är ÅFs konkreta konsultuppdrag inom just hållbar utveckling, ett område där resurserna förstärktes under 2005.

ÅF deltar ofta i samarbeten mellan olika aktörer inom näringsliv, offentlig sektor och forskningsvärlden. Rollen som konsult innebär att fungera som en brygga som underlättar förståelsen och kunskapsutbytet mellan de olika aktörerna. ÅF deltar också aktivt i arbetet inom ISO med att ta fram en internatio-

nell standard för Socialt Ansvarstagande, ISO 26000.

Organisationen Näringslivets Miljöchefer (NMC) startades för mer än tio år sedan av ÅF, som också driver kansliet. NMCs övergripande mål är att underlätta för de ca 300 medlemsföretagen att aktivt bedriva och utveckla ett professionellt miljö- och hållbarhetsarbete. Under år 2005 genomfördes ca 40 aktiviteter inom NMC.

ÅFs värderingar och intressenter

Under åren 2003-2004 arbetade ÅF med att kartlägga värderingarna. En ny vision formulerades. Den är kommunicerad till samtliga medarbetare och finns tillgänglig för övriga intresserade i boken "ÅFs Lilla Blå". Mer om visionen finns att läsa på sidorna 6-7.

ÅF viktigaste intressenter är kunder, nuvarande och framtida medarbetare samt ägare. Kontakten sker, förutom i uppdragen, bland annat genom kundenkäter och kundträffar, medarbetarenkäter, arbetsmarknadsdagar och ex-jobbshandledning. Andra viktiga intressenter är de lokalsamhällen där ÅF verkar samt myndigheter och olika intresseorganisationer. ÅF tar ansvar för sin påverkan på alla intressenter inom områdena ekonomi, miljö och sociala aspekter.

Ansvar för ekonomisk påverkan

ÅFs ekonomiska påverkan kan delas upp i två delar: dels kapitalflödet till olika intressenter och dels den ekonomiska inverkan på samhället i stort. Beslut som påverkar det ekonomiska flödet tas av koncernledningen och i vissa fall av styrelsen.

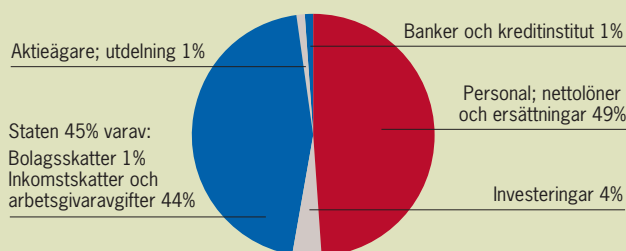
En stor ägare i ÅF är Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse. Den aktieutdelning som stiftelsen får från innehavet i ÅF slussas varje år till samhällsnyttigt användande i form av stipendier och forskningsbidrag, främst inom de teknikområden där ÅF verkar. År 2005 delades drygt 4 miljoner kronor ut till ett 70-tal mottagare.

Inflödet av kapital sker i affärsverksamheten och i förekommande fall från ägarna. ÅF uppbär inga statsbidrag.

ÅF tar bestämt avstånd från all typ av korruption och kartellbildning och vill aktivt medverka till en väl fungerande marknad baserad på sund konkurrens. ÅF har inte varit inblandat i något fall av utredning eller dom när det gäller otillåten marknadspåverkan.

Övrig ekonomisk information lämnas på sidorna 39-77 och de ekonomiska riskerna beskrivs under avsnitt Känslighetsanalys på sidorna 36-38.

Bortsett från inköpt material och externa tjänster går det ekonomiska flödet från verksamheten huvudsakligen till följande mottagare: ägarna i form av aktieutdelning, banker och kreditinstitut i form av räntor, medarbetarna i form av löner och ersättningar samt staten i form av skatter och arbetsgivaravgifter med mera.

Ansvar för miljöpåverkan

ÅFs konsultinsatser syftar till att förbättra miljöprestandan eller öka energieffektiviteten i kundernas anläggningar och verksamheter. På så sätt bidrar ÅFs verksamhet till en positiv miljöpåverkan på samhället.

Koncernledningen ansvarar för att miljöhänsyn tas i hela koncernen. En verksamhetspolicy omfattar såväl miljö som kvalitet:

Verksamhetspolicy

ÅFs ambition är att säkerställa en långsiktig, framgångsrik samt hållbar utveckling för kunderna och ÅF.

I konsultverksamheten uppnås detta genom att ÅF:

- Har ett strukturerat och enhetligt arbetssätt kombinerat med god kvalitet och hög miljömedvetenhet.
- Tillämpar en arbetsmetodik som sätter kundens behov och kvalitetskrav samt miljöhänsyn i centrum.
- I det dagliga arbete hushållar med energi och naturresurser, förebygger föroreningar och agerar i samklang med tillämplig lagstiftning.
- I uppdrag strävar efter optimala lösningar från kvalitets-, teknik- och miljösynpunkt, tillsammans med kunderna.

- Utvecklar medarbetarnas kompetens och ständigt förbättrar arbetsmetodiken.

För att säkerställa att ÅF tar ansvar för miljöpåverkan används sedan 2003 ett koncernövergripande verksamhetssystem, certifierat enligt ISO 14001:2004. En miljöchef har till uppgift att driva och samordna frågorna. Rapportering sker direkt till VD. I varje division finns en miljö- och kvalitetsansvarig som rapporterar till divisionschefen. Miljöchefen och divisionernas miljö- och kvalitetsansvariga sitter med i en styrgrupp för verksamhetssystemet som leds av en representant från ledningen.

I samband med 2005 års omcertifiering av miljöledningssystemet enligt den nya utgåvan ISO 14001:2004 gjordes en omprövning av ÅFs betydande miljöaspekter. Den viktigaste av dessa är påverkan på kundens miljöprestanda genom ÅFs rådgivning: utsläpp, resurshushållning och materialval. Andra betydande miljöaspekter är den egna påverkan i form av resor och elförbrukning.

Miljömål

Miljömålet, som sattes upp år 2004, var att minst 90 procent av kunderna år 2006 skulle anse att ÅF har rätt miljökompetens i uppdragen och att ÅF verkar för en långsiktig, framgångsrik och hållbar utveckling. Målet har mätts

genom kundenkäter. När målet följdes upp under 2005 befanns det vara uppnått.

Två nya miljömål antogs under hösten 2005.

1. Miljömål för resurshushållning:

I de tio största uppdragen inom energieffektivisering under åren 2005-2007 ska uppnådda energibesparingar vara:

- 2 procentenheter större år 2006 än 2005
- 3 procentenheter större 2007 än 2006

Mätetalet är procentuell minskning av kundens energiomsättning per producerad enhet genom effektiviseringen.

Målet innebär att ÅFs insatser för att energieffektivisera kundens anläggning ska ge större utdelning år 2006 än 2005. ÅF ska alltså bli bättre på att föreslå de bästa effektiviseringsåtgärderna.

2. Miljömål för resor:

Andel miljöbilar i fordonsflottan (tjänstebilar och företagsbilar) ska öka till 50 procent år 2010.

Delmål för ökningen är:

2006	5%
2007	10%
2008	20%
2009	30%
2010	50%

Utgångsvärdet år 2005 var att 3,7 procent av ÅFs fordonsflotta om totalt 213 bilar är miljöbilar.

Övrig miljöpåverkan hanteras i riktlinjer och rutiner som finns för varje process i verksamhetssystemet. Styrgruppen för verksamhetssystemet följer regelbundet upp att systemet är implementerat och ändamålsenligt. Detta sker via externa och interna revisioner samt, inte minst, med hjälp av de förbättringsförslag som lämnas in av medarbetarna.

I ett kunskapsföretag som ÅF är medarbetarnas kunskande avgörande för resultatet. Detta gäller även inom miljöområdet. ÅF har ett fortlöpande utbildningsprogram för samtliga medarbetare som bygger på ett webbaserat utbildningsmaterial. Kopplat till det finns ett kunskapstest. Alla medarbetare ska ha godkända grundläggande miljökunskaper och det ligger i den närmaste chefens arbetsuppgifter att säkerställa detta.

Ansvar för social påverkan

ÅFs sociala påverkan kan delas in i fyra delar. Påverkan på:

- Medarbetarfrågor/arbetsmiljö
- Produkt-/tjänsteansvar
- Mänskliga rättigheter/ icke-diskriminering
- Samhällsutveckling

Medarbetarfrågor/arbetsmiljö

Under rubriken "ÅF i topp bland tekniker" beskrivs hur ÅF arbetar för att erbjuda en stimulerande och god arbetsmiljö för medarbetarna. Läs vidare om detta på sidorna 11-14.

Produkt- och tjänsteansvar

ÅF säljer inte produkter utan kvalificerade tjänster främst till andra näringsidkare. Det innebär att konsumenterna som regel inte möter några produkter som ÅF ansvarar för. Som ett av landets ledande konsultföretag har ÅF emellertid ett stort ansvar för hur tjänsterna påverkar kunderna och deras verksamhet. Det ansvaret tar ÅF genom att arbeta aktivt med att ständigt utveckla och förbättra rådgivningen. Målet är att hjälpa kunderna att skapa ett hållbart företagande med långsiktig lönsamhet. Genom verksamhetssystemet följs eventuella skador och/eller negativ påverkan på kunden upp och korrigerande och förebyggande åtgärder vidtas. Se mer om riskhantering på sidorna 36-38.

Mänskliga rättigheter

En stor del av ÅFs verksamhet bedrivs inom EU-området, där det finns en omfattande lagstiftning som bland annat reglerar fri föreningsrätt, arbetstider och

barnarbete. För att uppnå en jämnare balans mellan könen har ÅF drivit projekt Futura med syftet att öka andelen kvinnliga medarbetare och chefer. Se vidare sidorna 11-12. Ett liknande projekt planeras beträffande mångfald.

Samhällsutveckling

ÅF påverkar samhället genom att konsultverksamheten bedrivs på olika orter i Sverige och i flera länder runt om i världen. Den svenska verksamheten bedrivs vid ett 60-tal kontor från Malmö i söder till Kiruna i norr. Medarbetarna bor vanligen i närområdet kring respektive kontor. Den stora lokala närvaron ger ett positivt bidrag till den lokala och regionala utvecklingen i hela landet. ÅFs konsulter deltar också i olika samhällsaktiviteter utöver kunduppdragen, till exempel föreläser vid seminarier och medverkar i olika typer av utvecklingsprojekt inom näringsliv, offentlig sektor eller den akademiska världen.

Division Infrastruktur

Division Infrastruktur erbjuder konsulttjänster för infrastrukturella behov i samhälle och näringsliv. De fyra branschområden som divisionen arbetar inom är telekom, installation, samhällsbyggnad samt elkraft. Division Infrastruktur står för 33 procent av ÅFs totala omsättning.

Divisionen erbjuder konsulttjänster, metoder samt lösningar för strategiska och operativa besluts- och planeringsprocesser för att infrastrukturen i samhälle och näringsliv ska fungera på bästa sätt. Det gäller till exempel vägar, järnvägar, fastigheter och industrianläggningar.

Kunderna finns inom svensk industri, offentlig sektor, försvaret och inom den nordiska fastighets- och infrastrukturmarknaden inom el, energi och VVS. Det pågår även en internationell satsning där divisionen bland annat har etablerat sig i Balkanområdet och utvecklar sin närvaro i de nya EU-länderna. Dessutom efterfrågar kunder över hela världen divisionens specialistkompetens för olika punktuppdrag. Divisionen har även en mindre etablering i Beijing, Kina.

Division Infrastruktur är marknadsledande inom flera områden. Framgången beror på mycket god kompetens bland medarbetarna, mångårig erfarenhet inom företaget, koncernens storlek och stabilitet samt stor geografisk spridning och därmed närhet till kunderna. En

allmän tendens är att projekten blir allt större och multidisciplinära. Det är en trend som gynnar ÅF som kan dra nytta av sin långa erfarenhet av komplex projektstyrning.

Divisionen har drygt 40 kontor i Sverige, 4 i Norge och 2 i Danmark.

Utöver de rent kommersiella uppdragen är divisionen involverad i olika sammanhang kring forskning och utveckling, till exempel genom samarbeten med universitet och tekniska högskolor. Divisionen arrangerar och deltar även i seminarier om samhällsutveckling.

Organisation och erbjudande

Division Infrastruktur har organiserat sin verksamhet efter fyra branschområden: telekom, installation, samhällsbyggnad samt elkraft. Kundenpassningen är långtgående och lösningarna har en spännvidd från enkla och mindre studier till stora och komplexa totallösningar med tekniska, ekonomiska och miljömässiga aspekter.

"Vår framgång beror bland annat på medarbetarnas höga kompetens, vår affärsmässighet och vår närhet till kunderna."

Åke Rosenius
VD/Divisionschef

	2005	2004 *
Nettoomsättning, MSEK	778	698
Rörelseresultat, MSEK	56,7	41,7
Rörelsemarginal, %	7,3	6,0
Andel av konsultrörelsens omsättning, %	33	30
Antal årsmedarbetare	790	694
Rörelseresultat per medarbetare, TSEK	72	60

* Pro forma

– branschledande inom utveckling av samhälle och näringsliv

Inom telekomområdet har divisionen uppdrag både inom fast och mobil telefoni. Det handlar om implementering, projektering, driftsättning, dokumentation, besiktning och underhåll av system. Tjänsterna är främst inriktade mot operatörer, nätägare och uppdragsgivare som har försvarsanknytning. Cirka femtio procent av uppdragen är civila och den andra hälften kommer från försvarssektorn.

ÅF är Sveriges största installationskonsult och installationsverksamheten är division Infrastrukturs största affärsområde. ÅF erbjuder kvalificerade tekniska och administrativa tjänster för alla sorters ny- och ombyggnadsprojekt inom kommersiella, industriella och offentliga lokaler. Divisionen har både generalist- och specialistkompetens inom VVS, kyla, el, tele, transport, styr- och regleranläggningar, fastighetsautomation samt brand och säkerhet. Här finns även helhetskoncept som förenklar för kunderna i deras byggprocesser och som ger dem kontroll över både funktionalitet och kost-

nader. En annan del av verksamheten inom installationssidan är de förvaltnings-tekniska tjänsterna, till exempel energiefektivisering, besiktningar, utbildningar och olika typer miljötjänster. Utredningar är ytterligare ett erbjudande där det ofta rör sig om att ge råd kring teknikval och energianvändning eller att skapa tillämpningar för ny teknik. Kunderna finns framför allt i Sverige och i Norge.

Inom samhällsbyggnad erbjuder divisionen förstudier och strategisk planering inom samhällsbyggnad och projektering samt installationsorienterade tjänster för trafikteknik. Några exempel är samhällsekonomiska analyser, beskrivningar av miljökonsekvenser, buller- och vibrationsutredningar, kontaktlednings- och säkerhetssystem för järnvägsdrift samt riskanalyser. ÅF har till exempel arbetat med utredningar för Citybanan i Stockholm, Hallandsås och Citytunneln i Malmö. De internationella uppdragen växer i betydelse och divisionen intensifierar sina strävanden att växa ytterligare, inte minst i de nya EU-länderna och

Balkanområdet där de infrastrukturella behoven är omfattande.

Inom området elkraft arbetar divisionen med bland annat kraftförsörjning, transmissionsfrågor, kontrollrum, mottagarstationer och transformatorstationer. Kunderna finns inom tillverknings-, process- och kraftindustrin. Efter den kraftiga stormen i början av 2005 har allt fler svenska nätägare och kraftdistributörer tvingats se över tillförlitlighet och säkerhet i sina kraftnät. ÅF erbjuder både analyser och åtgärder för att uppnå bättre driftsäkerhet och elkvalitet.

Mål och strategi

Division Infrastrukturs mål är att prioritera en fortsatt tillväxt med fortsatt god lönsamhet. I och med en redan stark marknadsposition i Sverige är det framför allt utanför landets gränser som expansionen kommer att ske. Det betyder bland annat att norska ÅF ska växa till att bli en av de ledande konsulterna. ÅF har även för avsikt att etablera sig i Polen, ett land som står inför stora infra-

Teknisk optimering av nya polishuset i Göteborg

Polisen i Göteborg behövde ett större polishus. När fastighetsägaren Vasakronan började planera för utbyggnaden valde de ÅF som teknikonsult. ÅF involverades i ett tidigt skede med ansvar för att utreda och projektera VVS, el- och telesystem, brandsäkerhet samt energi- och klimatsystem. För att få en relevant bedömning av olika tänkbara systeminvesteringar har ÅF beräknat livscykelkostnaden för varje enskilt system. Sedan har bland annat ekonomi, energiförbrukning, miljökonsekvenser och underhållsbehov vägts samman för att skapa en optimal totallösning. ÅF har stor erfarenhet av liknande projekt, till exempel i Kumlafängelset samt polishuset i Uppsala och på Kungsholmen i Stockholm.

strukturella EU-investeringar. Polen är också en bra bas för ytterligare expansion österut.

I Sverige kan strategiska förvärv bli aktuella men framför allt handlar det om att finslipa erbjudandena inom samtliga branschområden.

Ett annat mål är att utveckla nya affärskoncept för "outsourcing", allianser och "partnering", detta för att komma in tidigare i kundens planeringsprocess samt att vara beredd att ta på sig större och mer komplexa åtaganden. De större affärsriskerna ska i sin tur matchas med möjligheter till ökade intäkter genom att incitamentstrukturer byggs in i avtalen. Där kommer ökad målstyrning att bli ett viktig strategiskt verktyg. Genom att koppla projekten till ett nyttomål för kunden blir också det totala värdet av ÅFs leverans tydligare.

Året i korthet

Under året har verksamheten i Norge konsoliderats. De olika företag som

tidigare förvärvats har integrerats till en slagkraftig enhet.

I början av året fick division Infrastruktur ett uppdrag från Banverket att projektera el-, signal- och telesystemen för järnvägstrafiken i tunneln genom Hallandsås.

Tidigt under året fick ÅF även ett prestigefullt EU-finansierat uppdrag för Serbiens regering och deras ministerium för transportfrågor tillsammans med EU-organet EAR (European Agency for Reconstruction). Uppdraget rör kapacitetsutbyggnad inom transportsektorn.

I juni förvärvade ÅF det infrastrukturella konsultföretaget Infraplan AB i Umeå. Infraplan integrerades snabbt och har stärkt ÅFs position i norra Sverige, framförallt inom järnvägssektorn.

Under hösten fick ÅF uppdraget att ansvara för totalentreprenaden av samtliga installationssystem för Gripenhallen, den nya träningshallen för Röggle BK i Ängelholm. Projektet avser bland annat installation av kyla, ventilation och el.

I oktober tecknade ÅF ett större avtal med MKB Fastighets AB i Malmö för att leverera tekniska konsulttjänster kring driftsoptimering och ventilation i fastigheterna. Ett par andra exempel på uppdrag inom installationsområdet är nya polishuset i Göteborg och Borås Sjukhus.

Kunder

Att arbeta med effektiv projekt- och målstyrning blir allt viktigare för kunderna. Det är en tydlig trend att många ser ett ökat behov av att mäta nyttan av tjänsterna de köper. Kunderna har en mer långsiktig syn på till exempel funktionalitet, energival och miljöanpassning. ÅF, som har ett nära samarbete med sina kunder, strävar efter att komma in så tidigt som möjligt i planeringsprocesserna för att kunna ta sig an problematiken på rätt sätt.

Divisionen har en stor mix i sin kundstruktur, till exempel många mindre företag inom installationsområdet och

Material för extrema situationer

FMV, Försvarets Materielverk, sökte en lösning för att snabbt kunna leverera mobila ledningssystem till Sveriges internationella insatsstyrkor. ÅF fick i uppdrag att medverka vid den tekniska utformningen av ledningssystemet genom att vara ett stöd vid anskaffning, driftsättning och verifiering av ledningssystemet. Uppdraget omfattade även att vara ett stöd vid FMVs kontakter med Försvarmakten och övrig försvarsindustri. Det är ofta mycket kort tid från det att FMV får en beställning till dess att fullt funktionsduglig materiel ska vara på plats hos någon av de internationella styrkorna. Funktionskraven är mycket högt ställda eftersom systemen utsätts för tufft klimat, hårt slitage och i värsta fall stridssituationer. ÅF har medverkat vid utformning av ledningssystem för insatsstyrkor i bland annat Kosovo, Bosnien, Liberia och Afghanistan.

med större men färre inom väg- och järnvägssektorn. Några av kunderna är Akademiska Hus, Astra, Banverket, Fortum, FMV, JM, kommuner, lands- ting, Locum, Luftfartsverket, Midroc, Polisfastigheter, Rikstrafiken, Räddnings- verket, Siemens, Skanska, SL, Swedia Network, STOKAB, TeliaSonera, Tele2, Vattenfall och Volvo Personvagnar.

Marknadsutveckling och omvärld

Överlag var marknaden för infrastrukturu- rella tjänster god under året. Det gäller inte minst telekomsektorn och efterfrå- gan framöver bedöms bli fortsatt bra, både inom den civila och den militära sektorn. Upprustningen av Sveriges väg- och järnvägsnät pågår för fullt och satsningarna kommer att fortgå under en rad år framöver. Banverket har till exempel en investeringsplan med bety- dande belopp som sträcker sig fram till 2015. Inom installationsområdet visade bygg- och fastighetssektorn under året en

viss ökning av efterfrågan, med en tydlig ökning av behoven av att effektivisera energianvändningen inom fastigheter. Energiprojekten bedöms överlag vara betydande framöver, samtidigt som en svag uppgång inom industribyggnation är att vänta och antalet ROT-projekt väntas också stiga. Ny lagstiftning som gör att enskilda fastigheter måste energideklare- ras antas bidra till ökad efterfrågan. Inom elkraftsektorn skapade stormen i början av 2005 i södra Sverige stor efterfrågan på divisionens tjänster. Ovädret påvisade allvarliga problem där elkraftbolagen har behov av modernisering, säkerhetsförbät- ringar och underhåll. Både elbolag och kärnkraftsindustrin förväntas investera kraftigt de närmaste åren.

Projektens storlek och komplexitet växer kontinuerligt, vilket bidragit till kon- solideringen inom konsultbranschen de senaste åren. Det har varit en rad fusio- ner och sammanslagningar och utveck- lingen bedöms fortsätta, om än i något lägre takt. Några av divisionens främsta

konkurrenter är stora internationella eller nordiska konsultföretag som Carl Bro, Rambøll, SWECO, Atkins och WSP.

Framåtblick

Division Infrastruktur har en stark hem- mamarknad och målet är att växa i Sverige och, framför allt, i närliggande länder, till exempel i Polen.

Några särskilda utmaningar är värda uppmärksamhet. Till exempel gäller det att vara lyhörd och anpassningsbar vid den ökade konkurrensutsättningen av de statliga verken. Konsulternas roll i de nya konstellationerna är inte självklar och det behövs en ökad tydlighet mellan de respektive verken och de konkurrensut- satta enheterna.

Ytterligare en stor utmaning för både ÅF och branschen är att skapa ett affärsklimat där det finns utrymme för utbildning, utveckling och förnyring. Det behövs även förfinade metoder för projekt- och målstyrning samtidigt som affärsmannaskapet kan vidareutvecklas.

Räddningsverkets framtida varningssystem kan rädda liv

Det politiska och massmediala intresset för att varna för olyckor och därmed rädda liv har ökat väsentligt efter flodvågskatastrofen i Asien, stormen i södra Sverige och saltsyraolyckan i Helsingborg. Räddningsverket har sökt nya sätt att varna och informera allmänheten vid kriser och olyckor både i Sverige och utomlands. ÅF fick i uppdrag att utreda och föreslå möjliga tekniker och lösningar samt ta fram tids- och kostnadsuppskattningar. Ett deluppdrag har varit att delta i utarbetande av svar på ett regeringsuppdrag om att kunna varna allmänheten via mobiltelefoner. Projektet genomfördes genom webbsökningar och intervjuer med ett hundratal personer i Sverige och utomlands. Kontakter togs med personer inom departement, myndigheter, EU-kommissionen, mobiloperatörer, leverantörer av mobilnätutrustning, intresseorganisationer, branschorganisationer, funktionshindrades organisationer, tjänsteleverantörer med mera.

Division Process

Division Process erbjuder konsulttjänster för alla delar i en industriprocess. Divisionen har en stark ställning inom massa- och pappersindustrin, energi-intensiv industri och övrig industri som till exempel läkemedel och livsmedel. Verksamheten finns över hela världen och kunderna är ofta ledande företag inom sina branscher. Divisionens andel av ÅFs totala omsättning är 47 procent.

Division Process har djupgående kunskaper om processteknik i kombination med en bred förståelse för kundernas verksamheter. Engagemanget börjar ofta tidigt i en kunds projektplanering och divisionen har en välkänd förmåga att ta projekt från planeringsstadiet till genomförande och drift. Verksamheten är starkt lokalt förankrad samtidigt som de regionala kontoren har tillgång till centrala expertresurser och projektteam som snabbt kan flyttas över hela världen. Uppdragen kommer från näringslivet, den offentliga sektorn och internationella biståndsorgan.

Divisionen har en ledande ställning på marknaden både i Sverige och internationellt, med särskilt stark position inom massa- och pappersbranschen samt energisektorn.

Kontor finns i Sverige och övriga Norden, i Frankrike, Spanien, Tyskland, Finland, Tjeckien, Polen, Litauen, Guatemala och Sydafrika. Verksamheten

är global i och med att divisionen följt med sina nordiska kunder när de expanderat på de internationella marknaderna.

Division Process har drygt 30 kontor i Sverige och ett tiotal utomlands.

ÅF tar även en aktiv del av både bransch- och samhällsutvecklingen. Divisionen medverkar i flera forskningsprojekt tillsammans med universitet och högskolor. Genom Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och Träforskningsinstitutet STFI bedrivs särskilda forsknings- och utvecklingsprojekt inom massa- och papperssektorn.

Organisation och erbjudande

Divisionen erbjuder konsulttjänster för alla led i ett projekt eller en löpande verksamhet. Aspekter som berör säkerhet, risk och miljö har ett särskilt fokus. Tjänsterna består av två huvudsakliga inriktningar: Consulting & Process och Engineering. Consulting & Process syftar till att ge kunderna stöd i de tidiga pro-

”Vår styrka, men också utvecklingspotential, är att vi har starka lokala resurser inom många marknader som också kan arbeta tillsammans i gemensamma större projekt.”

Claes-Inge Isacson
VD/Divisionschef

	2005	2004 *
Nettoomsättning, MSEK	1 123	1 092
Rörelseresultat, MSEK	39,7	21,5
Rörelsemarginal, %	3,5	2,0
Andel av konsultrörelsens omsättning, %	47	47
Antal årsmedarbetare	1 207	1 260
Rörelseresultat per medarbetare, TSEK	33	17

* Pro forma

– världsledande inom massa/papper och energi

cesserna där branschspecifikt kunnande är avgörande: idéutveckling, förstudier och utformning av processlösningen. Engineering handlar om att driftsätta, driva och vidareutveckla projekten.

Divisionen har hög kompetens och väl utvecklade metoder för olika branscher och marknader. Medarbetarna arbetar med gemensamma projektplattformar som anpassas efter lokala förutsättningar. Överhuvudtaget är flexibiliteten och den internationella erfarenhetsspridningen en stor tillgång för divisionen. Det är inte ovanligt att en projektgrupp består av medarbetare från tre eller fyra olika länder.

Divisionen verkar främst inom tre branschsektorer: massa och papper, energiintensiv industri samt övrig process- och tillverkningsindustri. Kompetensen är världsledande både inom massa- och papperssektorn och energiområdet.

Inom massa och papper kretsar uppdragen främst kring att projektera nya

bruk och produktionslinjer, planera och genomföra ombyggnader och effektivisera befintliga anläggningar.

Inom energisektorn erbjuder divisionen konsulttjänster för processer där olika energiformer omvandlas, distribueras och används. Exempel är gas, kärnkraft, fjärrvärme och fjärrkyla. Målet är ofta att effektivisera resursanvändningen eller att förbättra miljön. Kunderna är industriföretag, energibolag inom den offentliga sektorn eller biståndsorgan.

Till branschsektorn övrig industri räknas kunder med verksamhet inom livsmedel, läkemedel, järn, stål, petrokemi, vatten- och reningsverk samt fordonstillverkning. En tydlig satsning har inletts för att stärka kompetensen inom livsmedel och läkemedel.

Andra konsulttjänster som divisionen erbjuder är studier för att utreda olika strategiska, tekniska, ekonomiska och miljömässiga aspekter. Ett exempel är så kallade Due Diligence-genomgångar

där olika verksamheter granskas inför förvärv. Ett annat är strategiska utredningar som görs på uppdrag av näringsliv och statliga myndigheter, till exempel om utveckling av kärnkraftsreaktorer i Barsebäck eller utvärdering av elbörsen Nord Pool.

Mål och strategi

Målet för division Process är att vara marknadsledande inom sina branschsektorer. För att stärka och vidareutveckla positionen är det viktigt att ytterligare fördjupa förståelsen för kundernas behov och förutsättningar, både inom deras löpande verksamhet och inför nyinvesteringar. Detta kräver ökad lokal närvaro samtidigt som globala specialistresurser snabbt ska kunna flyttas mellan olika marknader. För att utveckla detta kommer en förbättrad systemplattform för projekthanteringen att rullas ut under 2006.

Eftersom divisionen har en mycket stark ställning inom massa och papper

Utbyggnad av naturgas i Mellansverige

Naturgas kan komma att bli en viktig alternativ energikälla framöver. Det är ett miljöanpassat alternativ till oljan och fungerar för industri, kraftvärmeproduktion och som bränsle för fordon. Energibolaget E.ON driver ett projekt för att bygga ut och binda samman naturgasnäten i Mellansverige. E.ON gav ÅF i uppdrag att genomföra detaljprojektering av olika sträckor och att skapa ett förfrågningsunderlag till upphandlingen av entreprenörer. Sträckan mellan Linköping-Norrköping är mycket tät på fornlämningar och det gäller att så få som möjligt av dessa berörs. Projektet ställde stora krav på samordning med myndigheter och hundratals markägare och på samordningen av olika teknikområden. Fältdata från mätning och geoteknik gav data för projektering, optimering och detaljinpassning av sträckningen med hänsyn till naturvärden, fornlämningar m m. Merparten av fältarbetet utfördes på kort tid under hösten 2005.

finns det en strävan att förbättra balansen mellan de olika branschsektorerna. Först och främst kommer divisionen att satsa resurser för att bli starkare inom energisektorn.

När det gäller tillväxten är avsikten att växa framför allt utanför de nordiska hemmamarknaderna. Det kommer att ske genom såväl organisk tillväxt som förvärv.

Året i korthet

Här följer ett urval av de viktigaste händelserna under 2005.

I början av året slutfördes köpet av det finska företaget ÅF-CTS Engineering, ett ledande företag inom konsulttjänster för massa- och pappersindustrin. ÅF-CTS har under året integrerats fullt ut i ÅFs verksamhet.

I februari fick ÅF i uppdrag av finska Myllykoski Group att utföra projekteringen vid ombyggnaden av två pappersbruk i Finland.

Under våren fick ÅF en process- och automationsorder från AstraZeneca i Södertälje. Uppdraget var att byta ett styrsystem för svävtorkar och att leverera en CIP-anläggning (Cleaning in Place).

Ett par omfattande order i Frankrike under våren var dels projekteringen av en ny mottrycksturbin hos Norske Skog Golbey/Elyo, dels utbyggnaden av en pappersmaskin på UPM-Kymmene i Docelles.

I maj togs ett stort steg för att utveckla närvaron i Brasilien. Då offentliggjordes ett samarbetsavtal med det brasilianska projekteringsföretaget A1 Engenharia e Gerenciamento Ltda. Siktet är inställt på att tillsammans skapa en stark position inom den sydamerikanska skogsindustrin.

I oktober fick ÅF i uppdrag av energibolaget E.ON att genomföra en detaljprojektering av naturgasledningar mellan Linköping och Norrköping samt mellan Västerås och Grycksbo. Uppdragen ingår i projektet Naturgas Mellansverige.

Ett par större projekt med nya pappersmaskiner slutfördes under 2005. Uppdragsgivarna var Stora Enso i Kvarnsveden och Holmen Paper i Madrid.

Under året togs även viktiga steg för att utveckla verksamheten på den ryska massa- och pappersmarknaden. En förprojektering inför en etablering och ett utvidgningsprojekt har påbörjats under 2005.

Ett antal större åtaganden för LKAB kring el och automation genomfördes under året.

I januari 2006 avtalade ÅF att köpa alla aktier i Enprima Oy, det ledande konsultbolaget inom energi i Finland.

Chef för division Process är sedan den 1 januari 2006 Claes-Inge Isacson, som har lång internationell erfarenhet från ledande befattningar inom massa- och pappersindustrin.

Pappersmaskin i Kvarnsveden

Idag finns en av världens största pappersmaskiner i Borlänge. Utbyggnaden av kapaciteten på Stora Enso Kvarnsveden har varit en av de största industrisatsningarna i Sverige någonsin. Det papper som tillverkas har hög kvalitet vilket ställer stora krav på tillverkningsprocessen. Projektet har involverat en rad av ledande företag inom sina branscher, från byggbolag till teknikleverantörer. ÅF har varit en av huvudleverantörerna till Stora Enso Kvarnsveden i närmare 30 år och fick i uppdrag att leda projektplaneringen kring processteknik och maskinfunktionalitet. Ansvaret omfattade förstudier och förprojektering fram till process- och anläggningsprojektering av alla ingående avdelningar utanför pappersmaskinen. Arbetet involverade cirka 70 medarbetare från ÅF med en kärna av 20–30 personer.

Marknad och omvärld

Marknaden för massa- och pappersindustrin var överlag god under 2005, med avmattnin g på vissa hemmamarknader under senare delen av året. I Finland berodde den lägre aktiviteten på en strejk inom pappersindustrin under året. Marknader som visade stor investeringsvilja var framför allt Ryssland, Sydamerika och Asien, där ÅF stegvis ökar närvaron. Inom energiområdet var marknaden stabil med ökade investeringar inom både produktions- och distributionsledet.

Jaakko Pöyry Oy är en av divisionens konkurrenter på den nordiska marknaden. I Europa kommer konkurrensen från bland andra Piesslinger Ges.m.b.H. På många marknader kommer konkurrensen även från lokalt baserade nischföretag.

Kunder

Division Process har ett gott anseende och ofta ett mycket nära samarbete med sina kunder. Ett kontinuerligt arbete

pågår för att ytterligare tydliggöra tjänsterna och effektivisera kundteamens arbete.

De löpande uppdragen styrs till stor del av omstruktureringsbehov i befintliga anläggningar snarare än behov av nyinvesteringar. Det handlar om att öka produktiviteten, förbättra säkerheten och genomföra åtgärder som styrs av nya styrmedel inom miljöområdet, till exempel gröna certifikat och handel med utsläppsrätter. Förändringarna leder till ökade affärsmöjligheter inom samtliga branschsektorer. Inom energisektorn bidrar höjda priser till att driva på rationaliseringsbehoven.

De tio största kunderna står för cirka 30 procent av divisionens omsättning. Vilka de är varierar från år till år beroende på vilken investeringscykel uppdragsgivarna befinner sig i. Under 2005 var de tio största kunderna för divisionen Billerud, Forsmark, Fortum, Holmen, Kvaerner, LKAB, Ringhals, Sida, Siemens och StoraEnso.

Framåtblick

Division Process arbetar kontinuerligt med fyra utvecklingsområden: öka den internationella närvaron, utveckla projekthanteringen, bredda produktportföljen och förbättra servicen. Detta tillsammans med en satsning på energisektorn ska ge ökad tillväxt, minskat konjunkturberoende och synergieffekter inom både divisionen och koncernen.

Brasilien, Central- och Östeuropa, Sydostasien och Kina är marknader med kraftig tillväxt och därmed även prioriterade regioner för divisionens fortsatta satsningar.

Renare vatten i Uppsala

Läkemedelsföretaget Pfizer Health i Uppsala har högt ställda miljökrav och de ville minska sin negativa miljöpåverkan när det gällde utsläpp till vatten. I vissa fall var det mycket kväveinnehållande substanser som kom ut. Företaget vände sig till ÅF som har lång erfarenhet av industriella vattenprojekt. Uppdraget för ÅF blev att ta fram ett specialdesignat reningskoncept, närmare bestämt att skapa en ny förbehandling för oxidation av kväveföreningar, inklusive förfiltrering och slamhantering. Projektet omfattade förstudier, assistans vid upphandling av processutrustning och genomförande. Först verifierades metoden i laboratorieskala och sedan gjordes pilottester. Testerna slog väl ut och därefter kunde installationen påbörjas i full skala. Det avancerade projektet ställde stora krav på att kombinera nytänkande med tidigare erfarenheter från liknande problemställningar.

Division System

Division System erbjuder tjänster inom tre verksamhetsområden: IT-system, Inbyggda System samt Mekanik & Beräkning. Uppdragen gäller både punktinsatser och helhetslösningar, från produktutveckling till drift. Division System står för 11 procent av ÅFs totala omsättning.

Division System har omfattande erfarenhet av högteknologiska uppdrag inom en rad olika branscher och projekt. Särskilt god kompetens finns inom IT-baserad automatisering i industriella produktionsmiljöer samt systemutveckling, förvaltning och drift av tekniska administrativa system. ÅF ligger även i frontlinjen när det gäller produktutveckling och har mycket stor erfarenhet av att förflytta projekt från idéstadium till produktionsfas. Divisionen har en stark ställning inom telekom med ett stort antal konsulter inom området.

På grund av de senaste årens hårda konkurrenssituation inom IT-sektorn har divisionen gjort en rad anpassningar för att förbättra säljarbetet, effektivisera resursutnyttjandet och skapa lönsamhet. Arbetet har burit frukt och divisionen kunde under 2005 åter visa vinst efter flera års bristande lönsamhet.

Verksamheten är överlag regionalt baserad med stor närhet till kunderna och decentraliserade beslutsvägar. System har ett tiotal kontor i Sverige.

Verksamheten bedrivs framför allt i Sverige men följsamheten med de stora kunderna med internationella verksamheter gör att divisionen utför uppdrag över hela världen.

Divisionen har nära samarbeten med flera av landets tekniska högskolor och universitet

Organisation och erbjudande

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden: IT-system, Inbyggda System samt Mekanik & Beräkning.

Tillsammans täcker de tre affärsområdena en rad specialistbehov: projektledning, utveckling av programvara, mekanisk konstruktion, test, verifiering, industrialisering, drift, vidareutveckling och produktvård.

”Vi har för avsikt att expandera inom samtliga branschområden som vi verkar inom.”

Johan Olsson
VD/Divisionschef

	2005	2004 *
Nettoomsättning, MSEK	265	342
Rörelseresultat, MSEK	1,5	-45,7
Rörelsemarginal, %	0,6	-13,4
Andel av konsultrörelsens omsättning, %	11	15
Antal årsmedarbetare	255	336
Rörelseresultat per medarbetare, TSEK	6	-136

* Pro forma

– högteknologiska lösningar till svensk industri

Uppdragens karaktär är varierande. Projekten kring inbyggda system är ofta helhetslösningar som täcker hela kedjan från idé till produktion. Uppdragen kring mekanik och beräkning är varierande, från punktuppdrag i nära samarbeten med kundernas egna utvecklingsavdelningar till uppdrag där kunderna lägger ut allt på ÅF. Inom IT-system erbjuder divisionen en bred flora av konsulttjänster för industriell IT och utveckling av tekniska administrativa system. Även här gäller erbjudandet hela kedjan från utveckling och implementering till förvaltning och drift.

Exempel på branschområden där divisionen har särskilt stor erfarenhet är medicinsk teknik, elektronik, telekommunikation, telematik, försvar, läkemedel, verkstad, kärnkraft, fartyg och fordon.

Några konkreta projekt som divisionen arbetat med de senaste åren är affärs- och verksamhetssystem, mam-

mografiutrustning, mobiltelefoner, mobillogistik- och transportövervakning för lastbilar, talande mikrovågsugnar, design av handdatorer, positioneringssystem för fartyg, telekomstationer för både inomhus- och utomhusmiljö, telematiklösningar och lottoterminaler.

Mål och strategi

Division System arbetar med lönsamhets- och tillväxtmål. På kort sikt handlar lönsamhetsmålet om att säkerställa att vinsten ligger på en betryggande nivå. Tillväxtmålet är satt till 15–20 procent årlig omsättningsökning. Det ska främst åstadkommas genom organisk expansion. Framför allt handlar det om att förstärka positionen i Öresundsregionen och i västra Sverige kring Göteborg. Divisionen vill även utveckla en tydligare närvaro i norra Sverige.

En långsiktig strävan är att ha en marknadsledande position på de mark-

nader och segment där divisionen verkar.

Expansion betyder fler uppdrag och nya kunder. Det för med sig ett behov av att anställa fler unga medarbetare som har modern utbildning.

Även om tillväxten till stor del kommer att vara organisk kan det även bli aktuellt med förvärv av verksamheter som passar divisionens affärsområden.

För att säkerställa en god lönsamhet ska säljorganisationen förbättras ytterligare. Samtliga chefer med säljansvar kommer att genomgå fördjupad säljträning under 2006.

Viktiga strategiska grepp framöver är att öka specialiseringen i tjänsteportföljen, renodla koncepten och att göra divisionens erbjudanden tydligare gentemot kunderna.

Året i korthet

Ett antal åtgärder genomfördes under 2005 för att renodla verksamheten,

Bilen som ser i mörker

Bilsäkerhetsföretaget Autoliv ville hitta en lösning där bilföraren kan se människor och djur framför bilen på en videoskärm. Tanken var att man skulle använda en värmekamera som registrerar värmealstrande föremål framför bilen, ett helt nytt användningsområde för infraröd värmeteknik. En sådan lösning skulle fungera lika bra oavsett väder och ljusförhållanden. ÅF fick i uppdrag att konstruera en styrenhet till kameran där strömmatning, panorering, zoomning, på- och avslag samt omformning av videosignaler kunde ske. Projektet löpte enligt planerna och från och med fjärde kvartalet 2005 blev den nya tekniken tillgänglig för BMWs 7-serie. Bilföraren kan se människor och djur framför bilen på ett avstånd av åtminstone 300 meter. En innovation som med stor sannolikhet kommer att rädda många liv.

förbättra lönsamheten och skapa en grund för fortsatt tillväxt.

Kundarbetet intensifierades och i maj tecknade divisionen ett nytt tvåårigt ramavtal som "preferred supplier" till Ericsson om konsulttjänster inom forskning och utveckling. ÅF har varit "preferred supplier" till Ericsson sedan 1990.

Under våren rekryterades Johan Olsson som ny chef för divisionen. Han tillträdde i juni och kom närmast från HiQ International, där han varit bland annat dotterbolagschef och ansvarig för affärsutvecklingen.

På grund av bristande lönsamhet togs under tredje kvartalet ett beslut om nedläggning av verksamheten i Bengtsfors. Verksamheten härrörde från ett förvärv från 2004 och var inriktat på IT-säkerhetstjänster.

En plan för att sälja ÅFs egenutvecklade affärssystem för tjänsteföretag, PX Business Solutions slutfördes i början

av 2006. Köpare var ekonomiredovisningsföretaget Visma som tog över både produktportfölj och supportfunktioner. 26 medarbetare berördes av affären.

I december förvärvades Ericssons designcenter i Lysekil. Köpet berörde 21 medarbetare som i första hand arbetar med radiorelaterad systemutveckling och programvaruutveckling för 3G- och GSM-telefoni. Köpet stärker divisionens position som ledande aktör inom radio och radiorelaterad systemutveckling. Den nya enheten integrerades snabbt i divisionen och gav omedelbart en positiv effekt på resultatet.

Överlag har det intensifierade säljarbetet givit resultat redan under 2005 och ett antal nya kundrelationer inleddes.

Kunder

Division System har ofta ett långsiktigt och nära samarbete med sina kunder. Det är en stor tillgång att kunna erbjuda

ÅF-koncernens samlade kunskap inom en rad olika branscher och specialistområden.

Andelen återkommande uppdragsgivare är hög och många vänder sig till ÅF i tidiga skeden av sina projekt. I de "Nöjd kund-undersökningar" som genomförs regelbundet brukar divisionen genomgående få höga betyg för både kännedom och helhetsbedömning.

En allt vanligare samarbetsform är "outsourcing", där uppdragsgivarna lägger ut vissa högteknologiska behov på entreprenad eller till och med knoppar av hela eller delar av sin egen utvecklingsverksamhet till ÅF. Exempel på kunder som valt sådana lösningar är Ericsson och Siemens. "Outsourcing" skapar ökade möjligheter för kunderna att fokusera på sina egna kärnverksamheter samtidigt som division System kan skapa stordriftsfördelar och synergier mellan olika verksamheter.

Ett enda system för allt om Volvobilar

Volvohandelns Utvecklings AB sökte efter en långsiktig och kontinuerlig leverantör som kunde förvalta TACDIS – Truck And Car Dealer Information System, deras centrala system för försäljning och eftermarknad. TACDIS är ett mycket avancerat system för hantering av person- och lastbilar med höga krav på tillgänglighet och stabilitet. Varje år omsätter systemet drygt 30 miljarder kronor och har cirka 7 000 användare i Sverige och Norge. Systemet kommunicerar med drygt trettio andra system inom och utanför Volvovärlden, det handlar om allt från bilbeställning och reservdelar till finansiering och försäkringsfrågor. ÅF fick uppdraget att förvalta och vidareutveckla TACDIS under en åttaårsperiod med möjlighet till förlängning. I uppdraget ingår projektledning, systemutveckling, test, verifiering och leverans. ÅF har bidragit till en bra kontinuitet och idag är TACDIS ett stabilt system med mycket god funktionalitet.

Kunderna kommer främst från svensk och internationell industri. Många är stora internationella företag som verkar på den globala marknaden.

Exempel på kunder är ABB, All Set Tracking, Andrew Telecom, Astra Zeneca, Atlas Copco, Autoliv, Biosensor, Electrolux, Ericsson (och Sony Ericsson), Essnet, FMV, FLIR Systems, Löfbergs Lila, Mobility Research Nordic, Siemens Medical Solutions, St. Jude Medical, Trimble, Whirlpool och Volvo.

Marknad och omvärld

Marknaden har överlag stabiliserats något men fortfarande råder hård konkurrens.

De marknadssektorer som visar god efterfrågan för divisionens tjänster är telekom, industri, fordon och medicin.

En fortsatt strukturomvandling är att vänta med ökad specialisering och konsolidering. En tydlig trend är den

fortsatta globaliseringen där kunderna inte bara lägger ut allt större delar av sin produktionsapparat till låglöneländer, utan även flera moment av produktutvecklingen.

Några av divisionens konkurrenter är Cybercom, HiQ, Prevas, Teleca, Tieto Enator och Mandator.

Framåtblick

Divisionen har för avsikt att expandera inom samtliga branschområden som den verkar inom. Ett extra fokus kommer att sättas på telekomområdet.

En viktig framtidsfråga för divisionen är att skapa förutsättningar för att kunna bli ännu mera följsam med sina kunder på de internationella marknaderna. Det för med sig en positionsförflyttning: från att ha varit en lokal aktör med stor generalistkompetens till att bli en internationell aktör med ett globalt nätverk som verkar inom en rad specialistområden.

En annan strävan när det gäller relationerna med kunderna handlar om att komma in tidigare i deras planeringsprocesser. Division Systems erfarenheter ska bidra till att kunderna får ännu bättre överblick i alla processer från idéstadium till att deras produkter finns på marknaden.

Ericssons bättre och mer kostnadseffektiva basstationer

Industrin kring mobiltelefoni är starkt konkurrensutsatt och en viktig egenskap för att bibehålla sin ledande position är att hela tiden, oförtröttligen, rationalisera i alla led. Ett av Ericssons viktigaste produktområden är basstationerna och där – liksom inom alla områden – är målet att ständigt hitta nya vägar som gör stationerna kostnadseffektivare samtidigt som funktionaliteten också förbättras. ÅF har i uppdrag att utveckla radiosystemet i en av Ericssons basstationer, nämligen RBS 2308. Projektet har stått inför flera utmaningar: nya tuffare miljökrav från EU måste mötas, kostnadseffektiviseringar ska uppnås, funktionaliteten ska utvecklas och möjligheterna till volymproduktion måste tillgodoses. Tack vare ÅFs unika kompetens inom radioutveckling har det bland annat visat sig möjligt att öka kostnadseffektiviteten genom att använda en unik bredbandig radiolösning som gör att alla mobilfrekvenser i hela världen kan hanteras av samma basstation. Därmed kan Ericsson sälja samma typ av basstation på alla marknader, en mycket betydelsefull förbättring.

Division Kontroll

Division Kontroll erbjuder teknisk kontroll. De största verksamheterna är besiktning, provning och certifiering. Kontroll är näst störst på den svenska marknaden och står för 9 procent av ÅFs omsättning.

Division Kontroll erbjuder tjänster inom besiktning, provning, beräkning, certifiering och utbildning. En central uppgift är att trygga driftsäkerhet och arbetsmiljö hos kunderna. Verksamheten spänner över en rad områden, från besiktning av åkattraktioner på tivolin till kontroll av kärnkraftverk.

Verksamheten etablerades 1995 när marknaden för teknisk kontroll avreglerades i samband med Sveriges inträde i EU. När konkurrensen släpptes fri såldes efter en tid verksamheten i den statliga myndigheten Svensk Anläggningsprovning till Det Norske Veritas.

Kontroll har sedan starten haft en mycket positiv utveckling med ökande marknadsandelar och stigande lönsamhet. Tack vare en stark entreprenöranda och hög servicegrad har avståndet till marknadsledaren krympt avsevärt.

Målet är att fortsätta växa och inta den marknadsledande positionen.

Kontroll är ackrediterat av den svenska myndigheten SWEDAC och har därmed rätt att verifiera sina uppdragsgivares verksamheter och anläggningar för att säkerställa att de följer gällande lagar och föreskrifter. Föreskrifterna är utfärdade av till exempel Arbetsmiljöverket, Räddningsverket, Boverket och Kärnkraftsinspektionen.

Kontroll är även så kallat "anmält organ" enligt EU-direktiv om tryckkärl, hissar och maskiner.

Verkstadsindustrin och kärnkraftsindustrin är stora uppdragsgivare. Båda sektorerna står vardera för cirka 20 procent av divisionens totala omsättning. Uppdragen från processindustrin motsvarar ytterligare cirka 10 procent.

Även om verksamhetens kärna finns i Sverige har Kontroll också många upp-

"Kontroll har sedan starten haft en mycket positiv utveckling med ökande marknadsandelar och stigande lönsamhet."

Jörgen Backersgård
VD/Divisionschef

	2005	2004 *
Nettoomsättning, MSEK	207	176
Rörelseresultat, MSEK	21,8	13,4
Rörelsemarginal, %	10,5	7,6
Andel av konsultrörelsens omsättning, %	9	8
Antal årsmedarbetare	217	199
Rörelseresultat per medarbetare, TSEK	100	67

* Pro forma

– tio år med stark tillväxt och lönsamhet

drag utanför landets gränser. Under de senaste åren har företaget haft uppdrag i över 30 olika länder.

Organisation och erbjudande

Kontroll är en oberoende tredjeparts-kontrollant. Integriteten gentemot andra delar av ÅF är viktig och intressekonflikter inom koncernen undviks på flera sätt. Verksamheten drivs som ett separat bolag (ÅF-Kontroll) med ett eget rapport- och kvalitetssystem. Även lokalerna är skilda från övriga ÅF med låsta dörrar mellan verksamheterna.

Kontroll har 20 kontor över hela landet, från Malmö i söder till Luleå i norr.

Verksamheten har tre huvudinriktningar: besiktning, provning och certifiering. Besiktning innebär oberoende och återkommande kontroller av bland annat hissar, lyftanordningar, pannor, rulltrappor, skildliftar, tivolianläggningar,

cisterner och tryckkärl. Resultaten dokumenteras noggrant och finns även tillgängliga för kunderna på en kundwebb. Provning innebär att komponenter och anordningar testas med så kallad oförstörande provning (OFP), till exempel radiografering, ultraljudprovning och visuell provning. Vid sidan av OFP-metoderna har divisionen även avancerade provningstjänster inom tillverkningskontroll, tillståndskontroll och konditionsberäkning. Certifieringsverksamheten berör kundernas kvalitets- och miljöledningssystem och görs enligt en rad olika europeiska standards via ÅF-TÜV Nord, som ägs till lika delar av Kontroll och tyska TÜV Nord Group. Exempel på certifieringar är IFS (International Food Standards), BRC (Global Standard Food), BRC/IOP (Food Packaging) och ISO/TS 16949 (Automotive). Genom ÅF-TÜV Nord bedrivs också verksamhet som

kontrollorgan för svenska kärnkraftverk.

Behoven av kontroll finns i många stadier av kundernas verksamhet. Framför allt måste de befintliga verksamheterna och anläggningarna kontrolleras regelbundet, till exempel varje eller vart tredje år. Kontroll har närmare 170 000 olika objekt som kontrolleras och besiktigas regelbundet. Det gör att verksamheten till stor del är relativt oberoende av konjunktursvängningar. Kontroll har också en stark position inom konstruktions- och tillverkningskontroll, från konstruktionsfas och installation till genomförande av drifttester och utdelande av starttillstånd.

Divisionen erbjuder även konsulttjänster som tangerar de tre kärnområdena besiktning, provning och certifiering. Det handlar bland annat om rådgivning, utbildning, frågor om CE-märkning samt tolkning och implementering av olika EU-direktiv.

Sveriges första 8-stolslift

Skistar, Sveriges största upplevelseföretag inom skidåkning, behövde förbättra sin kapacitet i Hundfjället i Sälenfjällen. En äldre 4-stolslift som på sin tid var den första i sitt slag skulle bytas ut mot något mer effektivt. En ny lift behövde gå snabbare, ta fler passagerare och vara minst lika säker som tidigare. Skulle det kunna fungera med en 8-stolslift? Skistar vände sig till ÅF för att ta reda på förutsättningar kring säkerhet och besiktning. Division Kontroll fick i uppdrag att följa projektet under byggtiden samt utföra installations- och leveransbesiktning. Det konceptet visade sig lyckat för både Skistar och liftleverantören. Hundfjällets 8-stolslift är den första i sitt slag i Sverige. Liften har en kapacitet på 3 200 personer i timmen och hastigheten är fem meter i sekunden.

Kontroll fungerar även som remissinstans gentemot myndigheter kring nya lagar och förordningar.

Mål och strategi

Kontrolls övergripande vision är att bli vägledande och marknadsledande i Norden. Det ska ske genom att erbjuda flexibilitet, de mest kompetenta ingenjörerna, de bästa arbetsmetoderna, pålitliga leveranstider och genom att vara en ledande aktör i branshutvecklingen. Det handlar även om att ha kraft att kunna hjälpa befintliga kunder att samordna sina kontrollbehov utanför Sverige. Den internationella verksamheten sker oftast genom strategiska samarbeten med andra ackrediterade kontrollföretag i Europa.

Tillväxtnålet för divisionen är att växa med 15 procent årligen, ett mål som också uppnåtts de senaste åren. Fortsatt tillväxt kommer framför allt att komma

från organisk tillväxt inom kärnområdena parallellt med en breddning till nya verksamheter som efterfrågar teknisk kontroll.

Året i korthet

Under 2005 infriades det 15-procentiga årliga tillväxtnålet. Omsättningen ökade med närmare 20 procent och lönsamheten var god. Effektivare resursutnyttjande bidrog starkt till den positiva utvecklingen.

I juni fick Kontroll ett flerårigt uppdrag av Euromaint gällande kontroll och provning av komponenter på tåg, som tågaxlar och hjul på lok och vagnar. Exempel på bolag som använder tågen är SJ, Arlanda Express och Tågkompaniet.

I september tecknade ÅF-TÜV Nord ett femårigt ramavtal med Ringhals AB. De tekniska kontroller som avtalet avser gäller bland annat hållfasthetsanalyser, utredning av eventuella skador och besiktning av anläggningarna.

I oktober förvärvades lyftbesiktningsverksamheten av Force Technology Sweden AB. Förvärvet rörde ett femtontal medarbetare. Kundbasen breddades och Kontroll fick en geografisk förstärkning, inte minst i Karlstad, Jönköping och Örebro. Verksamheten integrerades snabbt och bidrog till ett positivt resultat redan under 2005.

Under inledningen av 2006 blev ÅF-TÜV Nord ackrediterade för att utföra verifiering av utsläppsrätter.

Kunder

Kontroll har en decentraliserad organisation med korta handläggningstider och geografisk närhet till kunden. Servicegraden är hög och den lokala beslutskraften är stor, vilket gör att kunderna upplever att deras behov blir mötta på ett snabbt, obyråkratiskt och flexibelt sätt. Kundbasen är mycket stor med cirka 12 000 kunder från en rad

Nya tågvagnar för LKABs malmtransporter

LKAB är en världsledande mineralkoncern med anor från 1660-talet. Efterfrågan på deras pellets-tillverkade järnmalm har ökat de senaste åren och därmed även behoven av att förbättra leveranskapaciteten. Malmen körs med tåg från Malmberget och Kiruna till hamnarna i Narvik och Luleå för vidaretransport. Under 2004 och 2005 påbörjade LKAB en successiv kapacitetshöjning som ledde fram till beslutet att införskaffa ett stort antal vagnar som klarar 100 ton malm istället för tidigare 80 ton. Kontroll fick i uppdrag att utföra leveransbesiktningar och delta i kvalitetsstyrningen för att nå kvalitetsmålen. Vid årsskiftet 2005/2006 påbörjades trafiksättningen av de nya vagnarna. Eftersom de nya vagnarna klarar mer malm kan antalet vagnar i drift så småningom minskas från 900 till 700. En komplett tåglast med de nya vagnarna är 750 meter lång och väger 6 800 ton.

olika sektorer och branscher: energi, process, petrokemi, fastigheter, offentlig sektor, skog, massa och papper. Av dem är cirka 9 000 aktiva, det vill säga att de köper minst en eller flera tjänster varje år. Det är god spridning mellan små, medelstora och stora kunder. De 20 största kunderna står för 40 procent av omsättningen. Bland de största kunderna kan nämnas Cramo, EuroMaint, Kvaerner, Ringhals och Shell.

Marknadsutveckling och omvärld

ÅFs division Kontroll är det enda större svenskägda kontrollföretaget. Marknadsandelen är drygt 25 procent. Av den ganska blygsamma totala marknadstillväxten som skedde under 2005 tog Kontroll en betydande del.

Konsolideringen inom branschen fortsätter och de största konkurrenterna är den finländska koncernen Inspecta och det danskägda företaget Force Technology.

Kontroll bedömer att marknaden har god tillväxtpotential. Bland annat gör EU-beslut att fler områden kommer att omfattas av teknisk kontroll, till exempel livsmedelssektorn och hälsovård.

Framåtblick

Kontroll har för avsikt att växa inom samtliga tjänsteområden och branschsektorer. Ett tydligt fokus kommer dock att sättas på kraft- och processindustrin. Eftersom visionen är att bli marknadsledande i Norden kommer divisionen även att etablera en tydligare närvaro i grannländerna runt Sverige. Avsikten är att ta en aktiv del av den fortsatta branschkonsolideringen och fortsätta att bygga upp sitt nätverk av samarbetande kontrollföretag över Europa, inte minst i de nya EU-länderna.

En annan dimension av Kontrolls framtidsambitioner handlar om att komma in tidigare i kundernas processer. Ett tidi-

gare deltagande gör att uppdragsgivarna kan få ökad trygghet och säkerhet i systemen redan från början. Teknisk kontroll blir därmed alltmer ett styrinstrument som minskar kostnaderna för oväntade problem och driftstörningar.

Säkerhet på tunnelbanan

Tågia är ett underhålls- och moderniseringsföretag för spårbundna fordon. En av deras uppdragsgivare är Connex, som kör tunnelbanetågen i Stockholm på uppdrag av SL. Tågia anlitar i sin tur ÅF för att kontrollera vissa delar av tunnelbanetågen med så kallade oförstörande provningsmetoder. Dessutom besiktigar Kontroll fordonens tryckluftbehållare. Försöket med trängselavgifter i Stockholm har ökat belastningen på tunnelbanevagnarna. Fordonen kan inte stå länge i depå och resurserna måste utnyttjas maximalt. Det ställer stora krav på flexibilitet, noggrannhet och beslutskraft från Kontrolls medarbetare när de rapporterar om eventuella defekter. Bra underhållsplanering leder till ökad säkerhet och färre trafikstörningar. Kontroll har stor erfarenhet av spårbunden trafik, med uppdrag från till exempel Euromaint och kontroll av X 2000-tåg. Under 2006 har divisionen även fått i uppdrag att kontrollera hjulaxlarna på Arlanda Express.

ÅF-aktien

ÅFs B-aktier är noterade på Stockholmsbörsens A-lista sedan januari 1986. Ångpanneföreningen hade tidigare verkat i föreningsform från 1895 till 1980, och från 1981 som aktiebolag. Det samlade börsvärdet på ÅFs aktier inklusive A-aktien uppgick vid årsskiftet till 1 400 (780) MSEK.

Kursutveckling och omsättning

Det nominella värdet är 20 kr/aktie. En börspost omfattar 100 st aktier. Aktiekursen för Ångpanneföreningen B var vid årets ingång 132 kronor och vid årets slut 236 kronor, en ökning med 79 procent. Under samma tidsperiod steg SAX-index med 33 procent. Under året omsattes totalt 3 623 130 (1 579 826) aktier, till ett värde av 634 (212) MSEK. Fördelat per börsdag uppgick omsättningen i genomsnitt till 3,03 (0,84) MSEK. Avslut i aktien skedde under 100 (97) procent av antalet handelsdagar.

Likviditetsgaranti

I syfte att säkra likviditeten i ÅF-aktien har Öhman Fondkommission varit likviditetsgarant sedan den 31 oktober 2003.

Likviditetsgaranti innebär i korthet att Öhman Fondkommission förbinder sig att ställa köp- och säljkurser i ÅF-aktien.

Prisskillnaden (spreaden) får inte vara mer än 4 procent beräknat på säljkursen. Spreaden i ÅF-aktien var i genomsnitt 0,75 (1,04) procent under 2005.

Utdelningspolicy och utdelning

Styrelsen har antagit en utdelningspolicy som innebär att aktieutdelningen ska motsvara cirka 50 procent av koncernresultatet efter skatt exklusive reavinster. För 2005 års verksamhet föreslår styrelsen en utdelning om 5,00 (2,60) kronor per aktie.

Split

Styrelsen föreslår också en aktiesplit 2:1, innebärande att en gammal aktie ersätts av två nya aktier.

Aktieäggande och konvertibla skuldebrev bland medarbetarna

Medarbetarna uppmanas att spara i ÅF-aktier genom system för att underlätta deläggande. Ett system är lönesparande i ÅF-aktier, som administreras av Aktieinvest Fondkommission. Varje ny medarbetare erhåller en aktie i företaget. Det vinstandelssystem som beskrivs på sidan 13 ger medarbetarna del i företagets värde genom att fonder skapas med bland annat ÅF-aktier som placering.

Sammantaget ägde ÅF-medarbetare vid årsskiftet 05/06 närmare 10 procent av antalet aktier i företaget.

Konvertibelprogrammet utgivet år 2000 är avslutat utan någon konvertering.

Ett nytt konvertibelprogram på 54 MSEK utgavs 2005 och löper fram till 2008. Det innebär en utspädning på 312 500 aktier vid full konvertering. Konvertering kan göras första gången sommaren 2007 och konverteringskursen är 172 kronor. Utspädning vid full konvertering blir 5,0 procent av kapitalet och 3,2 procent av rösterna.

Investerarrelationer

ÅFs positiva utveckling återspeglas även i intresset kring ÅFs aktie. Bolaget bedriver ett långsiktigt kommunikationsarbete gentemot kapitalmarknaden.

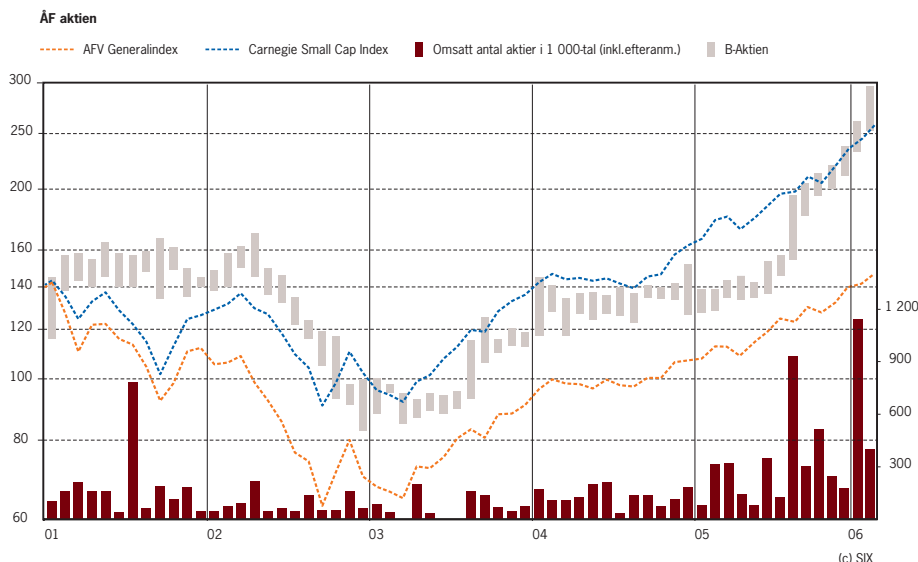
Det omfattade 2005 bland annat en kapitalmarknadsdag den 29 september med fokus på division Infrastruktur. VD Jonas Wiström beskrev koncernens aktuella situation och blickade framåt. Gästtalare vid kapitalmarknadsdagen var Kenneth Nilsson, vice VD Skanska Sverige. Ett 40-tal besökare – analytiker, institutionella aktieägare, fondförvaltare och media – besökte kapitalmarknadsdagen i Stockholm.

För att möta den internationella kapitalmarknadens intresse för ÅF genomförde ÅFs VD och IR-chef en "road-show" till London och Frankfurt under hösten.

Den löpande ekonomiska informationen utökas i samband med lanseringen av ÅFs nya hemsida i början av 2006.

Analytiker

Analytiker som regelbundet bevakar ÅF är Stefan Wård på Handelsbanken Capital Markets.

Aktiekapitalets utveckling

År	Nom värde	Förändring	Förändring av antalet aktier		Totalt antal aktier		Summa aktier	Aktiekapital TSEK
			A-aktier	B-aktier	A-aktier	B-aktier		
1984	50	ÅF ger ut konvetibla skuldebrev till medarbetarna			727 460		727 460	3 373
1985	50	Omstämpling	-42 600	42 600	684 860	42 600	727 460	36 373
1986	50	Nyemission och notering av B-aktien på A listan		300 000	684 860	342 600	1 027 460	51 373
1987	20	Fondemission och split	684 860	1 370 060	1 369 720	1 712 660	3 082 380	61 648
1990	20	Kovertering av 1984 års konvetibla skuldebrev	269 420	480 580	1 639 140	2 193 240	3 832 380	76 648
1994	20	Omstämpling	-810 475	810 475	828 665	3 003 715	3 832 380	76 648
1996	20	Fondemission	414 332	1 501 857	1 242 997	4 505 572	5 748 569	114 971
1997	20	Omstämpling	-840 778	840 778	402 219	5 346 350	5 748 569	114 971
2004	20	Nyemission		175 807	402 219	5 522 157	5 924 376	118 488
2005	20	Nyemission		37 766	402 219	5 559 923	5 962 142	119 243
2007/2008	20	Utspädning vid maximal konvertering lån 2005/2008		312 500	402 219	5 872 423	6 274 642	125 49

Ägare i Sverige och utomlands

31 december 2005	Procent av kapitalet
Sverige	78,8
Övriga Norden	0,8
Övriga Europa	13,6
USA	6,8

Ägarkategorier

31 december 2005	Procent av kapitalet
Utländska ägare	23,2
Svenska ägare	86,8
Varav:	
Institutioner	89,4
Privatpersoner (inklusive fåmansbolag)	10,6

Storlek på aktieinnehav

31 december 2005		Procent av kapitalet
Antal aktier	Antal aktieägare	Andel aktier procent
<500	4 278	8,4
500-5 000	512	10,8
>5 000	62	80,8
Totalt	4 852	100

De tio största ägarna

Den 30 december 2005

Ägare	A-aktier	B-aktier	Innehav procent	Röster procent
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	345 467	1 060 766	23,59	47,12
Sweco AB	0	751 700	12,61	7,84
JP Morgan Chase Bank	0	313 819	5,26	3,28
Client Omnibus AC Fund	0	277 000	4,65	2,89
Stiftelsen ÅFOND	54 352	203 276	4,32	7,79
SEB Sverige Småbolagsfond	0	247 150	4,15	2,58
Skandia Liv	0	212 100	3,56	2,21
Didner & Gerge Aktiefond	0	100 000	1,68	1,04
Bank of New York	0	89 352	1,50	0,93
Eikos	0	73 200	1,23	0,76
Summa de tio största ägarna	399 819	3 328 363	62,53	76,46
Summa övriga ägare	2 400	2 231 560	37,47	23,54
Totalt 2005-12-30	402 219	5 559 923	100,00	100,00

De tio största ägarna

Den 28 februari 2006

Ägare	A-aktier	B-aktier	Innehav procent	Röster procent
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	345 467	1 060 766	23,16	46,59
JP Morgan Chase Bank	0	505 883	8,33	5,22
Client Omnibus AC Fund	0	367 000	6,04	3,79
Skandia Liv	0	346 000	5,70	3,57
Stiftelsen ÅFOND	54 352	203 276	4,24	7,70
SEB Sverige Småbolagsfond	0	247 150	4,07	2,55
Bank of New York	0	163 201	2,69	1,68
Goldman Sachs International Ltd	0	154 170	2,54	1,59
Morgan Stanley & Co Intl Ltd	0	115 000	1,89	1,19
BNY GCM client accounts	0	114 400	1,88	1,18
Summa de tio största ägarna	399 819	3 276 846	60,54	75,06
Summa övriga ägare	2 400	2 393 843	39,46	24,94
Totalt 2006-02-28	402 219	5 670 689*	100,00	100,00

* Den 23 februari 2006 genomfördes en riktad nyemission på 110 766 B-aktier.

Nyckeltal per aktie före utspädning, kr

	2001	2002	2003	2004	2005
Aktiekurs 31 december	142	92	116	132	236
Resultat före skatt	15	-26	8	5	37
Resultat efter skatt	10	-22	5	6	34
Efter full konvertering 05/08					33,53
Eget kapital inkl. minoritetsintresse	94	57	60	66	97
Direktavkastning, %	9,2	2,2	2,2	2,0	2,1
Utdelning	13,00*	2,00	2,60	2,60	5,00**

* Varav 8,00 kronor härrör från Alecta återbäring

** Föreslagen utdelning.

Känslighetsanalys

Rörelserisker

Konjunktur och uppdragsstorlek

Av avgörande betydelse för ÅFs intäkter och resultat är investeringsviljan i Sverige och övriga marknader där vi är verksamma. Den allmänna konjunkturen har naturligtvis också stor betydelse, men genom att ÅF är verksam på flera marknader och inom områden som har olika konjunkturförlopp minskar risken.

ÅFs strategi är att utanför Sverige växa inom de segment där ÅF är marknadsledande i Sverige. Genom att utöka den geografiska spridningen kan lokala konjunktursvängningar utjämnas.

I ett konsultföretag varierar uppdragsstorleken från någon tusenlapp till uppdrag på tiotals miljoner kronor. När ett stort uppdrag erhålls, tryggas beläggningen för en lång tid. Samtidigt ökar emellertid sårbarheten när ett stort uppdrag tar slut, eftersom ett stort antal konsulter måste beläggas med nya uppdrag.

ÅF hanterar denna sårbarhetsrisk genom att också ha många små uppdrag som upphandlas lokalt. Risken minskar med en kombination av stora och mindre uppdrag. ÅF hade under 2005 totalt cirka 32 000 uppdrag. I genomsnitt blir det 15 uppdrag per konsult och år.

Debiteringsgrad och timpris

Avgörande för ett konsultföretags intjänandeförmåga är debiteringsgraden. Dess betydelse inses, då varje procentenhets ändring påverkar ÅFs resultat med 25 miljoner kronor. En procentenhet motsvarar för en konsult 16 timmar per år eller 20 minuter debiterbar tid per vecka. Timpriset är naturligtvis också väsentligt för resultatet i ett konsultföretag. En höjning av timpriset med 10 kronor – allt annat lika – motsvarar en resultatförbättring för ÅF på 29 MSEK.

Metoder för att minska känsligheten tillämpas bland annat genom användning av underkonsulter, projektanställning, ökad andel rörlig lön, breddning av kompetens och marknad samt produktifierade tjänster. Det senare innebär att flera tjänster paketeras och därmed erhålls en bättre konkurrenskraft och minskad priskänslighet.

Konkurrens

Konkurrensen på den tekniska konsultmarknaden är intensiv och företagen konkurrerar om de bästa medarbetarna. Samtidigt ökar konkurrensen från konsultbolag som har resurser i länder med en betydligt lägre kostnadsstruktur. I Sverige är dock utländska konsulter verksamhet fortfarande begränsad.

Endast ett fåtal företag kan som ÅF erbjuda stora, samordnade, kvalificerade projekt, vilket är attraktivt för en potentiell ÅF-medarbetare. Efterfrågan på kvalificerade rådgivare stiger och ökar kraven på ÅF att vara en attraktiv arbetsgivare. Därför avsätts årligen stora resurser till rekryterings- och introduktionsaktiviteter.

Fastprisuppdrag

För en noga specificerad konsulttjänst kan fastpris vara en fördelaktig form av överenskommelse. Ofta kan konsulten dra fördel av tidigare erfarenheter och därigenom ha god möjlighet att bedöma tids- och resursåtgång. Samtidigt kan ett fastprisuppdrag innebära en ökad risk om tiden för uppdragets fullgörande missbedöms. I de fall fastpriset överskrids, drabbas ÅF av en nedskrivning av arvodet.

Genom utbildning i uppdragsledning och utformning av konstruktiva avtalsvillkor reduceras de risker som är förknippade med fastprisuppdrag. Löpande uppföljning och kontinuerlig värdering av återstående arbete i uppdraget reducerar också risken. Större fastprisuppdrag får endast ledas av uppdragsledare som genomgått uppdragsledarutbildning genom ÅF-Skolan.

Verksamhetssystemet

Under 2004 infördes i den svenska rörelsen ett gemensamt verksamhetssystem för styrning, uppföljning, kontroll och dokumentation av uppdrag. Detta gemensamma verksamhetssystem är certifierat enligt ISO 9001 och ISO 14001:2004. Genom Verksamhetssystemet garanteras uppdragsstyrningen av både fastprisuppdrag och uppdrag på löpande räkning.

Medarbetare

Ett konsultföretags viktigaste tillgång är dess medarbetare, men risken finns alltid att duktiga medarbetare hoppar av och går till konkurrenter eller hoppar av och startar eget. Risken förstärks av att dessa avhoppade medarbetare, som känner företaget väl, också tar med sig andra duktiga medarbetare. En sådan situation skulle kunna innebära svårigheter för ÅF att leverera åtagna uppdrag och därmed förorsaka stora kostnader.

ÅF hanterar denna risk genom att ge medarbetarna en positiv behandling, goda ersättningar samt utvecklande arbete. Målsättningen är att våra medarbetare ska uppleva ett mervärde i att arbeta just på ÅF. Större avhopp av nyckelpersoner är ovanliga inom ÅF och återkommande attitydundersökningar visar att medarbetarna i hög utsträckning är tillfreds med sin arbetsituation. Personalomsättningen uppgick under året till 17 procent.

Juridiska risker

I ÅFs affärsverksamhet finns det risk för tvister. Tvister kan uppstå i uppdragen genom att ÅF blir oense med kunden om de villkor som gäller för uppdraget. Tvister kan också uppstå vid förvärv av verksamheter.

Genom att i uppdragsverksamheten alltid upprätta avtal med fullständiga avtalsvillkor minskas risken för tvister. ÅF arbetar huvudsakligen med ÅFs allmänna villkor som har ABK96 som bas.

Vid bolagsförvärv och inkråmsaffärer används en standardmall som har upprättats av ÅFs juridiska rådgivare. ÅF har ett genomarbetat regelverk vid förvärv av bolag. I mer komplicerade affärer anlitas alltid juridisk expertis.

ÅF-koncernen har ett fåtal tvister som eventuellt kan komma att prövas i allmän domstol. I de fall det bedöms sannolikt att utfallet kommer att medföra kostnader, har dessa belastat resultatet.

Försäkringar

För att minska risken i affärsverksamheten har ÅF ett omfattande försäkringskydd. Den så kallade konsultansvarsförsäkringen tecknas enligt branschpraxis. ÅFs konsultansvarsförsäkring motsvarar ansvaret i uppdragen, vilket normalt är detsamma som arvodets storlek, dock högst 120 basbelopp. Självrisken för konsultansvarsskador är ett basbelopp per skada.

ÅF är försäkrat mot bortfall av täckningsbidrag eller mot extra kostnader för den händelse kontor eller utrustning skadas, stjäls eller på annat sätt blir obrukbar.

IT-risker

Dagens affärsliv ställer höga krav på IT-åtkomst och säkerhet och krånglande datorer eller datorintrång kan innebära avsevärda risker och därmed kostnader.

ÅF är sammankopplat med ett datanät som är skyddat från omgivningen med brandväggar av hög kvalitet. För att minska risken för avbrott anlitas

välrenommerade leverantörer som kontinuerligt övervakar de förbindelser som de har satt upp för ÅF. Under året har förbindelsernas kapacitet – bandbredd – ökat väsentligt. Med leverantörer har avtalats om åtgärdsstider vid fel, vilket dock inte helt utesluter att avbrott kan medföra bortfall av intäkter vid enskilda kontor.

Alla anslutna datorer och servrar har ett viruskydd från en av marknadsledarna. Detta skydd uppdateras så snart någon uppdatering finns att tillgå, oftast flera gånger per dygn. Summan av dessa åtgärder är att ÅF under hela 2005 varit förskonat från virusangrepp eller andra, kända eller upplevda incidenter vad gäller säkerheten inom de egna näten.

Den externa åtkomlighet till ÅFs system som är tillåten, via Internet eller via så kallade VPN-uppkopplingar, håller en god säkerhetsnivå och inga kända skador på de centrala systemen har inträffat av sådana uppkopplingar. Då endast datorer som är avsedda för yrkesmässigt bruk och registrerade i ÅFs datormässiga förteckning tillåts kommunicera med våra system eller anslutas inom våra kontor, utgör hemdatorer eller andra privata datorer liten risk för oss.

Miljörisker

ÅFs verksamhet är inte tillståndspliktig. Förvärvade bolag bedriver inte heller tillståndspliktig verksamhet. De miljörisker som finns är konsekvenser som uppstår om ÅF skulle bryta mot miljölagstiftningen. ÅF har väl utvecklade uppföljningssystem

Känslighetsanalys

	Förändring	Resultateffekt
Påverkan	(allt annat lika) kr/aktie före skatt	
Debiteringsgrad	±1%	4,20
Timarvode	±1%	3,05
Lönekostnader	±1%	2,25
Omkostnader	±1%	0,65
Antal medarbetare	±1%	0,15

inom ramen för det certifierade verksamhetssystemet för att säkerställa att miljölagstiftningen följs i hela koncernen. ÅF är inte berört i några miljötvister eller miljöincidenter.

Strategiska risker

Under den senaste tioårsperioden har det skett en konsolidering av den tekniska konsultbranschen. Efter en fördubbling av antalet medarbetare ligger ÅF storleksmässigt fortfarande på samma plats som för tio år sedan. Konsolideringen i branschen fortsätter och om ÅF inte följer med i denna utveckling finns risk att koncernen tappar i konkurrenskraft och försvagas. ÅF har därför en ambition att aktivt delta i detta arbete men att växa och förvärva andra konsultföretag kan innebära en ökad risk.

ÅF har en genomtänkt och konsekvent förvärvsstrategi för att undvika att göra förvärv om det inte också finns fördelar för medarbetarna i det förvärvade bolaget. Genom ÅFs strategi hanteras de risker som är förknippade med affärsutveckling och långsiktig planering. För att säkerställa att företagsförvärv och etableringar på nya geografiska marknader sker på ett proaktivt och systematiserat sätt finns en särskild förvärvsgrupp.

Risker i den finansiella rapporteringen

ÅF rapporterar kvartalsvis finansiell information till marknaden. Risk skulle kunna finnas att denna information är ofullständig eller felaktig. Detta kan antingen bero på dåliga redovisnings-/rapporteringsrutiner eller på att chefer undanhåller viktig ekonomisk information.

För att minimera risken för dåliga redovisnings- och/eller rapporteringsrutiner ska ÅFs finansiella rapportering alltid

upprättas i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på börsnoterade bolag. Rapporteringen ska också göras i överensstämmelse med ÅFs regler och anvisningar som finns beskrivna i verksamhetssystemet. För att förhindra att viktig ekonomisk information undanhålls eller glöms, finns rutiner för intygande i vissa processer.

Finansiella risker

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i företagets resultat och kassaflöde till följd av förändringar i valutakurser, räntenivåer, refinansiering och kreditrisker.

Ansvaret för koncernens finansiella transaktioner och risker hanteras centralt av moderbolaget genom avdelning Koncernekonomi. Det övergripande målet är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat genom marknadsfluktuationer. Sammantaget är de finansiella riskerna relativt sett små.

Valutarisk

Valutarisk är risken för fluktuationer i värdet på ett finansiellt instrument på grund av förändringar i valutakurser.

Denna risk är relativt begränsad inom ÅF genom att lån och placeringar görs i lokal valuta. Valutarisker relaterade till förändringar i förväntade och kontrakterade betalningsflöden är också relativt begränsade inom ÅF genom att de flesta betalningar sker i lokal valuta. Vid en valutarisk överstigande 500 TSEK ska en valutasäkring göras genom derivat. Också effekterna av omvärdering av

utländska dotterbolags tillgångar och skulder i utländsk valuta (omräkningsexponering) är relativt begränsade genom att utländska dotterbolag representerar en mindre del av ÅFs balansomslutning.

Ränterisk

Ränterisken är den risk ÅF har genom att ränteläget förändras och därmed räntan på ÅFs räntebärande tillgångar och skulder.

Ränterisken i ÅF är relativt liten. Koncernens likvida medel är i enlighet med ÅFs policy placerade på bankkonton i lokala banker. För den svenska verksamheten finns ett gemensamt koncernkonto där all likviditet placeras och som administreras av koncernens centrala ekonomifunktion. Lån hos kreditinstitut är i huvudsak banklån. Däremot har koncernen en viss ränterisk i så måtto att räntan hämmar eller stimulerar investeringar hos företagets kunder och därmed påverkar marknadsförutsättningarna för ÅF.

Kreditrisk

Kreditrisken utgörs av att företaget vid varje tillfälle har en betydande mängd utestående kundfordringar och ofakturerade konsultuppdrag – det vill säga den kredit som ges till ÅFs kunder.

Denna risk begränsas genom att ÅF har en genomarbetad kreditpolicy som är ett regelverk för hur företagets kredithantering ska genomföras för att undvika onödiga kreditförluster och ett okontrollerat risktagande. Till exempel finns regler för förskottsbetalning samt hur man ska undvika kunder med dålig betalningsförmåga. ÅF har historiskt sett haft små kreditförluster.

5 år i sammandrag

MSEK, där ej annat anges	2001 *	2002 *	2003 *	2004	2005
Rörelsens intäkter och resultat					
Rörelsens intäkter	1 962,6	1 916,1	1 995,4	2 159,8	2 405,4
Rörelsens resultat efter avskrivningar och andelar i intresseföretag	85,0	-135,6	52,9	36,5	226,3
Resultat efter finansnetto	88,0	-150,6	46,6	31,3	221,8
Årets resultat	57,0	-127,5	30,1	36,0	204,4
Rörelsemarginal, procent	4,3	-7,1	2,7	1,7	9,4
Vinstmarginal, procent	4,5	-7,9	2,3	1,4	9,2
Kapitalstruktur					
Anläggningstillgångar	539,0	474,6	424,6	237,9	254,1
Omsättningstillgångar	737,3	617,6	697,2	1 063,9	966,0
Eget kapital inklusive minoritetsintresse	542,5	330,5	342,5	390,9	581,2
Avsättningar	101,2	123,1	68,6	84,4	91,6
Långfristiga skulder	116,5	115,7	109,3	109,8	63,1
Kortfristiga skulder	516,2	523,0	601,3	716,7	484,3
Balansomslutning	1 276,3	1 092,3	1 121,8	1 301,7	1 220,1
Eget kapital (årsgenomsnitt)	547,5	436,5	336,5	367,5	486,0
Totalt kapital (årsgenomsnitt)	1 332,4	1 184,3	1 107,0	1 211,7	1 260,9
Sysselsatt kapital (årsgenomsnitt)	754,4	626,7	520,1	528,1	646,9
Soliditet, procent	42,5	30,3	30,5	30,0	47,6
Balanslikviditet, ggr	1,4	1,2	1,2	1,5	2,0
Lönsamhet					
Avkastning på eget kapital, procent	10,4	-29,2	8,9	9,8	42,0
Avkastning på totalt kapital, procent	8,0	-11,5	5,1	3,4	18,1
Avkastning på sysselsatt kapital, procent	14,1	-21,7	10,9	7,9	35,4
Räntetäckningsgrad, ggr	5,1	-1,6	5,5	4,8	32,8
Övrigt					
Debiteringsgrad, procent	69,7	66,4	67,6	68,5	71,5
Bruttoinvesteringar i inventarier	45,0	42,3	40,0	49,4	44,7
Bruttoinvesteringar i fastigheter	8,3	5,5	3,3	1,3	—
Antal årsanställda exklusive intressebolag	2 167	2 309	2 260	2 531	2 538
Antal årsanställda inklusive intressebolag	2 470	2 607	2 599	2 647	2 680

* Ej omräknat enligt IFRS

Rörelsemarginal

Rörelseresultatet i förhållande till rörelsens intäkter.

Vinstmarginal

Resultatet efter finansnetto i förhållande till rörelsens intäkter.

Soliditet

Eget kapital inklusive minoritetsintresse i förhållande till balansomslutningen.

Balanslikviditet

Omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital inklusive minoritetsintresse.

Avkastning på totalt kapital

Resultat efter finansnetto med återläggning av kostnadsräntor i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansnetto med återläggning av kostnadsräntor i förhållande till genomsnittlig balansomslutning reducerad med kortfristiga skulder och nettot av uppskjutna skatter.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansnetto med återläggning av kostnadsräntor, i förhållande till kostnadsräntor.

Debiteringsgrad

Mot kund debiterad tid i förhållande till total närvarotid.

Årsanställda

Antal anställda under året omräknade till helårstjänster. Det verkliga antalet anställda är högre på grund av deltidstjänster samt att vissa anställda arbetar under del av året.

Förvaltningsberättelse 2005

AB Ångpanneföreningen (publ)

Organisationsnummer 556120-6474

Styrelsen och verkställande direktören för AB Ångpanneföreningen (publ) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2005. AB Ångpanneföreningen, med säte i Stockholm, är moderbolag i koncernen (ÅF).

Koncernen och moderbolaget

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag med kunskap som vilar på hundraårig erfarenhet. ÅF erbjuder kvalificerade tjänster och lösningar för industrins processer, för infrastrukturella projekt och vid utvecklingen av produkter och IT-system. ÅF är även en ledande aktör inom kontroll och besiktning. Basen finns i Europa, men verksamhet och kunder finns i hela världen. Det totala antalet medarbetare mätt som årsanställda, exklusive medarbetare i intressebolag, var 2 538 (2 531). Av dessa hade 436 (392) medarbetare sin anställning utanför Sverige.

ÅF baserar sin konsultverksamhet på utveckling av system och produkter och på de investeringar, underhåll och löpande förändringsarbeten som sker i uppdragsgivarnas anläggningar, processer, maskiner och byggnader. Svensk och internationell industri, tjänsteföretag samt fastighetssektorn svarar för huvuddelen av uppdragen.

Omsättning och resultat

ÅF utvecklades väl under 2005. Marknadspositionerna stärktes och resultatet förbättrades inom samtliga divisioner. Försäljningen av ÅFs fastighetsbestånd avslutades till goda villkor.

Satsningen på de nya divisionerna Process och Infrastruktur har slagit väl ut. Sammanslagningen av fem divisioner till två har skapat fler synergier än förväntat och har tillsammans med en bättre marknad, starkt bidragit till de förbättrade resultaten. Division Kontroll fortsatte att ta marknadsandelar genom i första hand organisk tillväxt och redovisade sitt bästa resultat någonsin. Division System avslutade året något bättre än förväntat.

Division Process hade ett svagt resultat i det fjärde kvartalet på grund av lägre sysselsättning då två omfattande pappersprojekt avslutades. Orderstocken är dock stark och svackan bedöms som temporär. Nettoomsättningen uppgick till 2 269 (2 136) MSEK.

Rörelseresultatet uppgick till 226 (37) MSEK. Exklusive övriga rörelseintäkter var rörelsemarginalen 4,0 (0,6) procent.

Försäljningen av ÅFs huvudkontorsfastighet (Härolden 44) i Stockholm, påverkade ÅFs nettoresultat positivt med 136 MSEK i fjärde kvartalet.

Debiteringsgraden uppgick till 71,5 (68,5) procent.

Resultatet efter finansnetto uppgick till 222 (31) MSEK. Vinstmarginalen var 9,2 (1,4) procent. Exklusive övriga rörelseintäkter var vinstmarginalen 3,8 (0,4) procent.

Vinst per aktie uppgick till 34:31 (6:13) kronor.

Konsultrörelsen

Konsultrörelsens, det vill säga divisionernas samlade resultat för 2005, uppgick till 120 (31) MSEK. Omsättningen, före elimineringar och koncernintern omsättning, uppgick till 2 373 (2 308) MSEK.

Infrastruktur

Rörelsemarginal 12 mån: 7,3% (6,0%)

Marknaden för infrastrukturella konsulttjänster var stark under år 2005. Divisionen har dragit nytta av en förbättrad konjunktur för fastighets- och byggbranschen. Också stora investeringar i det svenska väg- och järnvägsnätet har bidragit till en hög sysselsättning för divisionens konsulter. Divisionen tog marknadsandelar inom installationsteknik och på järnvägsområdet under fjolåret. Noterbart är även att telekomverksamheten, som har fokus på teleoperatörer och försvaret, åstadkom en klar resultatförbättring år 2005.

Process

Rörelsemarginal 12 mån: 3,5% (2,0%)

Division Process noterade en svag avslutning på år 2005. Två stora pappersprojekt avslutades under det andra halvåret, vilket gav lägre sysselsättning. Samtidigt kände verksamheten i Finland fortfarande av sviterna av strejken inom pappersindustrin. Marknader som uppvisade den största investeringsviljan i energi, massa- och pappersanläggningar var Baltikum, Ryssland, Sydamerika och Asien. Uppsägningskostnader påverkade division Process resultat negativt med 7 MSEK under det fjärde kvartalet.

System

Rörelsemarginal 12 mån: 0,6% (-13,4%)

Division System förbättrade lönsamheten och har under andra hälften av 2005 genomfört åtgärder som förväntas ge ytterligare resultatförbättringar framöver. I syfte att öka tillväxten tillkom över 50 kvalificerade medarbetare under andra halvåret – genom organisk tillväxt och företagsförvärv. Den strategiska satsningen på ökade försäljningsaktiviteter och nyrekrytering har påverkat resultatet positivt under det fjärde kvartalet.

Kontroll

Rörelsemarginal 12 mån: 10,5% (7,6%)

Division Kontroll tog fortsatt nya marknadsandelar och redovisade god lönsamhet och en tillväxttakt på drygt 15 procent för helåret 2005. Högst var tillväxten inom besiktningsverksamheten. Efterfrågan var stabil inom samtliga tre verksamhetsgrenar – besiktning, provning och certifiering. Det enskilt starkaste marknadsområdet var kärnkraftsindustrin i Sverige. Köpet av lyftverksamheten från Force Technology påverkade resultatet positivt från och med fjärde kvartalet.

Förvärv, avyttringar & samarbeten

ÅF förvärvade i februari återstående 11 procent av aktierna i ÅF-CTS Oy och blev

därmed 100-procentig ägare. ÅF-CTS Oy är ett av Finlands mest etablerade och största konsultföretag inom massa- och pappersindustrin, med 250 medarbetare.

ÅF ingick i maj ett strategiskt samarbete med det brasilianska projekteringsföretaget A1 Engenharia e Gerenciamento Ltda, för aktiviteter inom den brasilianska och sydamerikanska skogsindustrin. A1, baserat i Curitiba, är ett konsult- och projekteringsföretag som arbetar på den brasilianska marknaden med 90 konsulter.

ÅF förvärvade i juni det infrastrukturella konsultföretaget Infracoplan AB med 12 medarbetare. Bolaget, som bildades 1994, verkar från Umeå. Infracoplan stärker främst ÅFs division Infrastruktur med spetskompetens och värdefulla kundkontakter i Sverige och internationellt.

Kontroll förvärvade i september lyftbesiktningens verksamheten inom Force Technology Sweden AB. Förvärvet förstärkte ÅF med 15 medarbetare stationerade i Sundsvall, Stockholm, Västerås, Karlstad, Göteborg och i Jönköping.

ÅF förvärvade i december 51 procent av aktierna i Konsultgruppen STIBI AB (STIBI) med 28 medarbetare och blev därmed ägare till 100 procent av aktierna i STIBI.

ÅF träffade avtal om förvärv av Ericssons designcenter i Lysekil, med 21 medarbetare, som arbetar med radiorelaterad system- och programvaruutveckling för WCDMA (3G) och GSM. Förvärvet genomfördes den 1 januari 2006 och konsolideras i division System.

Övriga väsentliga händelser under året

ÅF fick av Banverket i januari uppdraget att projektera de järnvägsspecifika systemen för tunneln genom Hallandsåsen. Projekteringen avser företrädesvis områdena el, signal och tele.

ÅF fick i februari uppdrag av Myllykoski Group, Finland, att utföra projekteringen vid ombyggnaden av två av gruppens pappersbruk i Tyskland.

ÅF fick i februari i uppdrag av Scania att projektera delar av Scantias uppgradering

av motorutvecklingsavdelningen i Södertälje. Projekteringen avser flertalet olika kompetenser såsom bygg/konstruktion, luftbehandling, processmedia och elkraft.

Johan Olsson utsågs i mars till ny chef för division System och tillträdde befattningen den 7 juni 2005.

EuroMaint gav i april division Kontroll uppdraget att utföra besiktning och återkommande provning av rullande produkter på tåg. Kontraktet har ett värde om minst 20 MSEK de första två åren.

ÅF tecknade i maj ett nytt ramavtal "preferred supplier" med Ericsson gällande konsulttjänster inom Forskning och Utveckling. Avtalet löper på två år.

ÅF fick i maj två omfattande uppdrag i Frankrike, dels av Norske Skog Golbey/ELYO, att utföra projekteringen vid installation av en ny mottrycksturbin, 12 MW, dels av UPM-Kymmene, Docelles, Frankrike, att svara för utbyggnad av kapaciteten på PM 1 (pappersmaskin).

ÅF fick i juni en omfattande process- och automationsorder av AstraZeneca i Södertälje. ÅFs arbete innefattade projektering/design, systemering, programmering, tillverkning och leverans av CIP-anläggning, validering, uppstart och kvalificering.

ÅF träffade i september avtal om försäljning av huvudkontorsfastigheten Härolden 44 (10 700 m²) på Fleminggatan 7 i Stockholm till GE Real Estate. Försäljningen är baserad på ett underliggande fastighetsvärde om 285 MSEK. Försäljningen påverkade ÅFs nettoresultat positivt med cirka 136 MSEK i det fjärde kvartalet 2005.

ÅF-TÜV Nord AB (ett av Kontroll hälftenägt bolag) tecknade i september ramavtal med Ringhals AB avseende teknisk kontroll. Ramavtalet gäller i fem år med option om förlängning i ytterligare två år. Ramavtalet har ett uppskattat ordervärde på 100-150 MSEK.

ÅF fick i oktober i uppdrag av E.ON Sverige att utföra detaljprojektering av naturgasledning på sträckan Linköping-Norrköping, ingående i Naturgas

Mellansverige. ÅF fick samtidigt i uppdrag att utföra förprojektering av naturgasledning på sträckan från Västerås till Grycksbo.

ÅF tecknade i oktober ett långsiktigt samarbetsavtal med MKB (Malmö Kommunala Bostäder), inom ramen för MKBs upphandling av tekniska förvaltningstjänster. Avtalet löper på fem år, med option på ytterligare tre år. ÅFs uppdrag består i att leverera tekniska konsulttjänster omkring fastighetsrelaterad driftsoptimering och ventilation.

ÅF meddelade i oktober beslut om att samlokalisera medarbetarna i Stockholmsregionen (cirka 900 personer) i ett nytt huvudkontor vid Haga Norra i Solna. ÅF har idag fem kontor i Stockholm, Solna och Kista. ÅF har tecknat avtal med Skanska som innebär att Skanska i samarbete med ÅF utvecklar lokalerna för huvudkontoret. Byggnadsarbetet inleddes 2006 och inflyttning är planerad till oktober 2008.

Claes-Inge Isacson utsågs i december till ny divisionschef för Process, från och med den 1 januari 2006.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

ÅF träffade i januari avtal med Visma om försäljning av programvaruverksamheten PX Business Solutions (PX) med 25 medarbetare. PX har varit en del av division System. Försäljningen ger ÅF en reavinst motsvarande cirka 19 MSEK. Reavinsten kommer att påverka ÅFs resultat positivt det första kvartalet 2006.

ÅF förvärvade i januari 10 medarbetare från QB Food Tech i Lund. De medarbetare som ÅF övertog har kunskap avseende livs- och läkemedelsindustrins processer samt lång projekterfarenhet av installationer och helhetsåtaganden inom livs- och läkemedelsindustrin.

ÅF förvärvade i januari Ingemansson Technology AB. ÅF köper aktierna av Lindeblad Technology AB. Ingemansson är Nordens ledande konsultföretag inom ljud och vibrationer. Bolaget har 130 medarbetare.

I januari avtalade ÅF att köpa alla aktier i det finska energikoncernföretaget Enprima Oy med internationell verksamhet och etableringar i Finland, Baltikum och Ryssland. Koncernen har 270 anställda. ÅF köper Enprima Oy av Fortum Power & Heat Oy, Powest Oy, BE&K International Inc samt ledningen i Enprima.

Forskning och Utveckling

Inom divisionerna bedrivs ett FoU-arbete i samarbete med högskolor, universitet och branschorganisationer men även internationellt med EU-finansiering. Egen metodutveckling är också en del av FoU-arbetet. Sammantaget för koncernen uppgick kostnaderna i FoU till 26,7 (27,8) miljoner kronor. Beloppet avser i huvudsak kostnaden för nedlagd egen tid.

Investeringar

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 44 (49) MSEK.

Kassaflöde och finansiell ställning

Kassaflödet uppgick till 67 (83) MSEK. Före utdelning och amortering av lån uppgick kassaflödet till 280 (109) MSEK.

Försäljning av fastighet påverkade kassaflödet positivt med 280 MSEK i fjärde kvartalet.

Koncernens likvida tillgångar uppgick till 242 (175) MSEK.

Eget kapital per aktie uppgick till 97:50 kronor. Soliditeten var 47,6 procent. Vid förra årsskiftet var det egna kapitalet per aktie 66:00 kronor och soliditeten var 30,0 procent.

Moderbolaget

Moderbolagets rörelseintäkter uppgick till 147 (129) MSEK och resultatet efter finansnetto uppgick till 172 (-5) MSEK.

Medarbetare och löner

Medelantalet anställda, exklusive medarbetare i intressebolag, var 2 538 (2 531). Av dessa hade 436 (392) medarbetare sin

anställning utanför Sverige. Inklusive medarbetare i intressebolag var medelantalet anställda 2 680 (2 647). Av dessa hade 532 (482) medarbetare sin anställning utanför Sverige. I moderbolaget var medelantalet anställda 69 (62). Koncernens personalkostnader uppgick till 1 486 (1 442) MSEK.

Finansiella risker och riskhantering

För att minska valutarisken i kontrakterade betalningsflöden i utländsk valuta görs vid större kontrakt säkringar genom derivat, se vidare not 6.

Aktien

ÅFs B-aktier är noterade på Stockholmsbörsens A-lista sedan i januari 1986. Ångpanneföreningen hade tidigare verkat i föreningsform från 1895 till 1980, och från 1981 som aktiebolag.

Aktiekursen för Ångpanneföreningen B var vid årets ingång 132 kronor och vid årets slut 235:50 kronor, vilket innebär en kursökning med 78,4 procent. Under samma tidsperiod steg OMXSPI-all share med 32,6 procent. Det samlade börsvärdet på ÅFs aktier uppgick vid årsskiftet till 1 400 (780) MSEK.

Konvertibelt förlagslån

Den 28 april 2005 beslutade ordinarie bolagsstämma i ÅF att genomföra ett konvertibelprogram riktat till tillsvidareanställda i ÅF i Sverige, Finland och Norge. Det totala tecknade beloppet uppgick till cirka 54 MSEK. Konverteringskursen har fastställts till 172 SEK. Vid full konvertering kommer aktiekapitalet att öka med 6 250 000 SEK och antalet aktier med 312 500 aktier vilket motsvarar en utspädning om cirka 5,0 procent av kapitalet och cirka 3,2 procent av rösterna.

Vid årsskiftet 2005/2006 var totala antalet aktier 5 962 142, uppdelat på 402 219 serie A (10 röster per aktie) och 5 559 923 serie B (1 röst per aktie). Vid full konvertering uppgår antalet aktier till 6 274 642.

Likviditetsgaranti

I syfte att främja likviditeten i ÅF-aktien är Öhman Fondkommission likviditetsgarant i ÅF-aktien. Öhman påbörjade sitt åtagande per den 31 oktober 2003. Likviditetsgaranti innebär i korthet att Öhman Fondkommission förbinder sig att ställa köp- och säljkurser i ÅF-aktien. Prisskillnaden (spreaden) får inte vara mer än 4 procent beräknat på säljkursen.

Styrelse

Vid AB Ångpanneföreningens ordinarie bolagsstämma i Stockholm den 28 april 2005 beslöt omval av styrelseledamöterna: Ulf Dinkelspiel, Magnus Grill, Eva-Lotta Kraft, Carl-Erik Nyquist, Peter Sandström, Helena Skåntorp och Gunnar Svedberg. Till personalrepresentanter i styrelsen hade anmälts Jan Fröjd samt Eva Lindén och till suppleanter Cecilia Axelsson och Per-Åke Östling. På det konstituerade styrelsemötet efter bolagsstämman valdes Carl-Erik Nyquist till ordförande och Gunnar Svedberg till vice ordförande. En utförlig presentation av styrelseledamöterna framgår av sidorna 80-81.

Styrelsearbetet

ÅFs styrelse består av sju av bolagsstämman valda ledamöter och två arbetstagarledamöter med lika många suppleanter. Bland de av bolagsstämman valda ledamöterna finns dels personer med anknytning till ÅFs större ägare – Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och ÅFOND – dels från dessa ägare oberoende personer. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen.

Av antalet stämموvalda styrelseledamöter är sex stycken oberoende i förhållande till bolaget och fyra stycken oberoende av bolagets större ägare.

Tjänstemän i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden som sekreterare och föredragande. Sekreterare i styrelsen är bolagets administrativa direktör.

Styrelsen antog vid konstituerande styrelsesammanträdet en skriftlig arbetsordning samt skriftliga instruktioner avseende dels arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören, dels information som styrelsen löpande ska erhålla. Arbetsordningen ska bland annat säkerställa att styrelsen får all erforderlig information.

Under verksamhetsåret 2005 hade styrelsen tolv sammanträden varav ett konstituerande sammanträde och ett tvådagars strategiseminarium med speciell genomgång av varje affärsområde.

En utvärdering av styrelsens arbete gjordes i form av en enkät och diskussion i styrelsen.

Viktigare styrelsebeslut och arbetsuppgifter under året var:

- Lägesrapport och åtgärdsprogram för division System.
- Beslut om nytt konvertibelprogram för medarbetarna inom ÅF.
- Beslut om förvärv från ÅF-Chleq Froté av 47 procent av aktierna i ÅF-Incepal.
- Beslut om försäljning av ÅFs huvudkontor till GE Real Estate AB samt tecknande av hyresavtal med Skanska avseende nytt huvudkontor, Hagaporten, Solna.
- Beslut att uppdra åt VD att fullfölja försäljningen av PX Business Solutions inom division System. Köpare var Visma.
- Beslut att uppdra åt VD att förvärva Enprima Oy.
- I samband med styrelsens tvådagars strategiseminarium besöktes en av ÅFs kunder i region Syd, Sydsvenska Avfallsaktiebolaget, SYSAV.

ÅFs bolagsstyrningsrapport är separat angiven och framgår av sidorna 78-79.

Koncernledning

Koncernledningen bestod under år 2005 av verkställande direktör Jonas Wiström, ekonomidirektör Anders Gabrielsson, administrativa direktören Karl-Anders Eriksson

och informationschef Viktor Svensson, divisionscheferna Jörgen Backersgård, Per Göransson (ersattes av Claes-Inge Isacson från och med 2006-01-01), Åke Rosenius och Johan Olsson, samt regioncheferna Christer Karlsson, Eva Nilsson och Peter Johansson. I koncernledningen ingår även Jan Nordling, ordförande i ÅFs grupp för Förvärv och Nya Marknader tillika vice VD inom division Process. Gunilla Fladvad är sekreterare i koncernledningen. En presentation av koncernledningen framgår av sidorna 82-83.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning för år 2005 på 5:00 (2:60) kronor/aktie. Föreslagen utdelning är i linje med fastställd utdelningspolitik som innebär att aktieutdelningen ska motsvara cirka 50 procent av koncernresultatet efter skatt, exklusive reavinster.

Förväntningar inför 2006

ÅFs starka marknadsposition och en god efterfrågan på flertalet av ÅFs tjänstområden gör att förväntningarna för år 2006 är att uppvisa fortsatt resultat- och marginalförbättring samt att växa snabbare än branschen i övrigt (STD-index).

Byte av redovisningsprincip

Från och med den 1 januari 2005 tillämpar koncernen IFRS redovisningsprinciper godkända av EU-kommissionen.

För att uppnå jämförbarhet över koncernens utveckling och ställning har omräkning skett av jämförelseåret med undantag för det som gäller för finansiella instrument. I enlighet med reglerna för övergång till IFRS, tillämpas de nya principerna för finansiella instrument enbart i de delar av redovisningarna som avser 2005. Bolaget tillämpar i enlighet med den reviderade versionen av IAS 19 möjligheten att redovisa aktuariella vinster och förluster direkt mot eget kapital. Någon omräkning av 2004 har ej gjorts då den aktuariella förlusten per 2004-12-31 var immateriell.

Skatt på intressebolagsandel 2 (2) MSEK redovisas från och med 2005 som rörelsekostnad istället för skattekostnad. Motsvarande ändring har gjorts av 2004 års siffror.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämans förfogande står fria vinstmedel 335 927 103 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras enligt följande.

Till aktieägarna utdelas:

5:00 kronor per aktie	30 364 540
Balanseras i ny räkning	305 562 563
Summa	335 927 103

Förslaget inkluderar även 110 766 aktier som nyemitteras i mars 2006 i samband med förvärvet av Ingemansson Technology AB.

Styrelsens motiverade yttrande gällande vinstutdelningsförslaget finns på bolagets hemsida www.afconsult.com. Det kan även erhållas från bolaget på begäran.

Resultaträkning för koncernen

1 januari – 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	7	2 268 915	2 135 969
Övriga rörelseintäkter	10	136 448	23 782
		2 405 363	2 159 751
Rörelsens kostnader	9		
Övriga externa kostnader	12,30	-599 489	-602 240
Personalkostnader	11	-1 486 047	-1 441 663
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	16,17	-47 107	-46 733
Övriga rörelsekostnader	10	-52 698	-36 824
Andelar i intresseföretags resultat	19	6 323	4 195
Rörelseresultat	7	226 345	36 486
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Finansiella intäkter		3 271	4 377
Finansiella kostnader		-7 856	-9 529
Finansnetto	13	-4 585	-5 152
Resultat efter finansiella poster		221 760	31 334
Skatt	31	-17 524	4 700
Årets resultat		204 236	36 034
Hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		204 376	36 024
Minoritetsintresse		-140	10
		204 236	36 034
Resultat per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare	15		
före utspädning (kr)		34,31	6,13
efter utspädning (kr)		33,53	5,57

Redogörelse för koncernens redovisade intäkter och kostnader

Per den 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Årets förändring av omräkningsreserv		2 438	-132
Finansiella tillgångar som kan säljas:			
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital		415	
Kassaflödessäkringar:			
Redovisade direkt mot eget kapital		-1 540	
Aktuariella vinster och förluster		-5 416	
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital		1 831	
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare		-2 272	-132
Årets resultat	24	204 236	36 034
Total förmögenhetsförändring, exklusive transaktioner med bolagets ägare		201 964	35 902
Hänförlig till:			
Moderbolagets aktieägare		202 002	35 892
Minoritetsintresse		-38	10
		201 964	35 902
Effekt av byte av redovisningsprincip			
Moderbolagets aktieägare		1 395	2 093
Minoritetsintresse		0	0
		1 395	2 093

Balansräkning för koncernen

Per den 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Tillgångar	8		
Immateriella anläggningstillgångar	16	131 798	107 563
Materiella anläggningstillgångar	17	86 506	94 587
Andelar i intresseföretag	19	24 307	23 232
Finansiella placeringar	6,20	2 930	2 256
Långfristiga fordringar		466	3 078
Uppskjutna skattefordringar	31	8 112	7 152
Summa anläggningstillgångar		254 119	237 868
Kundfordringar	22	420 328	490 362
Upparbetade men ej fakturerade intäkter		233 198	203 426
Skattefordringar	31	12 546	4 639
Övriga fordringar	34	19 797	20 121
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	38 130	38 782
Likvida medel		242 007	175 070
Tillgångar som innehas för försäljning	18	—	131 452
Summa omsättningstillgångar		966 006	1 063 852
Summa tillgångar		1 220 125	1 301 720
Eget kapital	24		
Aktiekapital		119 243	118 488
Övrigt tillskjutet kapital		23 097	18 811
Reserver		-584	-132
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		439 375	249 653
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		581 131	386 820
Minoritetsintresse		46	4 067
Summa eget kapital		581 177	390 887
Skulder	8		
Skulder till kreditinstitut	6,25	9 165	8 176
Konvertibelt förlagslån	27	51 655	96 006
Avsättningar till pensioner	32	57 933	54 587
Övriga avsättningar	26	14 756	4 888
Uppskjutna skatteskulder	31	17 365	24 878
Övriga skulder		2 239	5 614
Summa långfristiga skulder		153 113	194 149
Skulder till kreditinstitut	6,25	10 124	154 727
Fakturerade men ej upparbetade intäkter		34 067	96 454
Leverantörsskulder		88 588	111 574
Övriga skulder	34	108 280	113 335
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	243 267	240 595
Avsättningar	26	1 509	—
Summa kortfristiga skulder		485 835	716 685
Summa skulder		638 948	910 834
Summa eget kapital och skulder		1 220 125	1 301 720

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 35.

Kassaflödesanalys för koncernen

1 januari – 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	33	221 760	31 334
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		-100 815	64 299
Betald inkomstskatt		-23 697	28 882
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		97 248	124 515
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		53 718	-110 090
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-95 276	36 707
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-41 558	-73 383
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-41 511	-44 610
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		281 720	127 596
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-18 362	-8 338
Förvärv av dotterföretag		-7 854	-11 053
Förvärv av finansiella fordringar		—	-5 906
Amortering på finansiella fordringar		9 944	—
Kassaflöde från investeringsverksamheten		223 937	57 689
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		51 655	3 821
Amortering av lån		-248 844	-14 717
Utbetald utdelning till moderbolagets aktieägare		-15 501	-15 403
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-212 690	-26 299
Årets kassaflöde		66 937	82 522
Likvida medel vid årets början		175 070	92 548
Likvida medel vid årets slut		242 007	175 070

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari – 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		99 582	89 347
Övriga rörelseintäkter	10	47 042	39 978
		146 624	129 325
Rörelsens kostnader	9		
Övriga externa kostnader	12,30	-66 850	-64 002
Personalkostnader	11	-58 153	-43 228
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	16,17	-9 578	-8 674
Övriga rörelsekostnader	10	-52 811	-37 958
Rörelseresultat		-40 768	-24 537
<i>Resultat från finansiella poster:</i>			
Resultat från andelar i koncernföretag	13	208 731	17 862
Resultat från andelar i intresseföretag	13	—	-4
Ränteintäkter och liknande resultatposter	13	8 794	8 544
Räntekostnader och liknande resultatposter	13	-4 640	-7 343
		212 885	19 059
Resultat efter finansiella poster		172 117	-5 478
Bokslutsdispositioner	14	-21 624	30 902
Resultat före skatt		150 493	25 424
Skatt	31	16 668	-2 035
Årets resultat		167 161	23 389

Redogörelse för moderbolagets redovisade intäkter och kostnader

Per den 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med bolagets ägare		—	—
Årets resultat	24	167 161	23 389
Total förmögenhetsförändring, exklusive transaktioner med bolagets ägare		167 161	23 389

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december, TSEK	Not	2005	2004
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	16	700	—
Materiella anläggningstillgångar	17	18 202	139 725
Andelar i koncernföretag	21	245 989	123 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20,6	110	110
Andra långfristiga fordringar		—	9
Uppskjuten skattefordran	31	2 579	96
Summa anläggningstillgångar		267 580	263 440
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar	22	1 565	1 719
Fordringar hos koncernföretag	34	268 291	299 900
Fordringar hos intresseföretag	34	42	13
Fordringar hos andra närstående företag	34	29	121
Skattefordringar		—	13 832
Upparbetade men ej fakturerade intäkter		457	899
Övriga fordringar		4 293	4 350
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	19 322	14 702
Summa kortfristiga fordringar		293 999	335 536
Kassa och bank		183 957	132 112
Summa omsättningstillgångar		477 956	467 648
Summa tillgångar		745 536	731 088
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	24		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (402 219 serie A, 5 559 923 serie B, totalt 5 962 142 aktier med kvotvärde 20 kr)		119 243	118 488
Reservfond		46 948	23 324
Överkursfond		—	18 811
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		168 767	75 670
Årets resultat		167 161	23 389
Summa eget kapital		502 119	259 682
Obeskattade reserver	29	66 185	44 561
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	32	26 693	26 430
Avsättningar för skatter	31	180	—
Övriga avsättningar	26	9 346	—
Summa avsättningar		36 219	26 430

forts. Balansräkning för moderbolaget

Långfristiga skulder			
Konvertibelt förlagslån	27	51 655	96 006
Skulder till koncernföretag		—	30 086
<i>Summa långfristiga skulder</i>		51 655	126 092
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	25	—	150 000
Leverantörsskulder		7 896	23 827
Skulder till koncernföretag	34	61 485	86 760
Aktuella skatteskulder	31	2 675	—
Övriga skulder		1 222	1 605
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	16 080	12 131
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		89 358	274 323
Summa eget kapital och skulder		745 536	731 088
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget			
Ställda säkerheter	35	Inga	Inga
Eventalförpliktelser	35	86 875	35 090

Kassaflödesanalys för moderbolaget

1 januari – 31 december, TSEK	Not	2005	2004
	33		
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		172 117	-5 478
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		-181 337	71 225
Betald inkomstskatt		-2 726	2 267
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-11 946	68 014
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		43 130	-57 489
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-52 139	37 525
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-20 955	48 050
Investeringsverksamheten			
Lämnade aktieägartillskott		-175 919	-31 899
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-12 060	-11 940
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		56	41 157
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-5 679	—
Förvärv av finansiella tillgångar		-100	—
Avyttring av finansiella tillgångar		388 095	71 270
Kassaflöde från investeringsverksamheten		194 393	68 588
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		51 655	—
Amortering av lån		-276 092	-21 230
Utbetald utdelning		-15 501	-15 403
Erhållna koncernbidrag		118 345	—
Lämnade koncernbidrag		—	-5 393
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-121 593	-42 026
Årets kassaflöde		51 845	74 612
Likvida medel vid årets början		132 112	57 500
Likvida medel vid årets slut		183 957	132 112

Noter

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i TSEK om inget annat anges

1 Uppgifter om moderbolaget

AB Ångpanneföreningen är ett svenskt registrerat aktieföretag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Stockholmsbörsen. Adressen till huvudkontoret är Fleminggatan 7, Box 8133, 104 20 Stockholm.

Koncernredovisningen för år 2005 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag.

2 Redovisningsprinciper

1.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Denna finansiella rapport är den första fullständiga finansiella rapport upprättad i enlighet med IFRS. I samband med övergången från tidigare tillämpade redovisningsprinciper till en redovisning enligt IFRS har koncernen tillämpat IFRS 1 som är den standard som beskriver hur övergången till IFRS ska redovisas. Vidare har Redovisningsrådets rekommendation RR 30 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskal.

I not 3 och 4 finns en sammanställning med förklaringar hur övergången till IFRS har påverkat koncernens finansiella resultat och ställning samt redovisade kassaflöden.

1.2 Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 5.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finan-

siella rapporter, om inte annat framgår nedan, och vid upprättandet av koncernens öppningsbalansräkning enligt IFRS per den 1 januari 2004 som förklarar övergången från tidigare tillämpade redovisningsprinciper till redovisningsprinciper enligt IFRS. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapporter och konsolidering av moderbolag, dotterföretag och intresseföretag.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 21 februari 2006. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 27 april 2006.

1.3 Ändrade redovisningsprinciper

Övergången till redovisning enligt IFRS har för koncernen redovisats enligt IFRS 1 och beskrivs i not 3 och not 4. I enlighet med frivilligt undantag i IFRS 1 tillämpas IAS 39 ej på jämförelsesiffrorna för 2004 utan framåtriktat från den 1 januari 2005. Tillämpningen av IAS 39 har inneburit att eget kapital påverkats med 1 395 per den 1 januari 2005.

Vid upprättande av årsredovisningen för 2005 har den reviderade versionen av IAS 19 från november 2005 tillämpats. Bolaget tillämpar möjligheten att redovisa aktuariella vinster och förluster direkt mot eget kapital. Någon omräkning av 2004 har ej gjorts då den aktuariella förlusten per 31 december 2004 var immateriell.

1.4 Segmentsrapportering

Ett segment är en redovisningsmässigt identifierbar del av koncernen som antingen tillhandahåller produkter eller tjänster (rörelsegränar), eller varor eller tjänster inom en viss ekonomisk omgivning (geografiskt område), som är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från andra segment.

Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt med tanke på uppföljning av avkastning på koncernens tjänster varför rörelsegränar är den primära indelningsgrunden. Geografiska områden utgör koncernens sekundära indelningsgrund.

Segmentsinformation lämnas i enlighet med IAS 14 endast för koncernen.

1.5 Klassificering m m

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

1.6 Konsolideringsprinciper

1.6.1 Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från AB Ångpanneföreningen. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och eventualförpliktelser utgör koncernmässig goodwill.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

1.6.2 Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande men inte ett bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 procent och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandels-

metoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhandlaren utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

1.6.3 Transaktioner som ska elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på nedskrivningsbehov.

1.7 Utländsk valuta

1.7.1 Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde, valutakursförändringen redovisas sedan på samma sätt som övrig värdeförändring avseende tillgången eller skulden.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta, tillika rapporteringsvaluta, är svenska kronor. Koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor.

1.7.2 Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över och undervärden, omräknas till svenska kronor med den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor med en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktions-tidpunkt.

Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas direkt i omräkningsreserven i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutasäkring i koncernens resultaträkning.

Akkumulerade omräkningsdifferenser presenteras som en separat kapitalkategori och innehåller omräkningsdifferenser ackumulerade från och med den 1 januari 2004. Ackumulerade omräkningsdifferenser före den 1 januari 2004 är fördelade på andra eget kapital kategorier och särredovisas inte.

1.8 Intäkter

Intäkter från utförda tjänster redovisas i enlighet med IAS 18. Successiv vinstavräkning tillämpas på all de uppdrag där utfallet kan beräknas på

ett tillfredsställande sätt. Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning och faktureras normalt kunderna en månad efter upparbetning. I de fall fastpris förekommer redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom att en uppdragsledare eller sektionsschef gör en skriftlig bedömning av utfört och återstående arbete. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning eller vidhängande kostnader sker ingen intäktsföring.

Intäkt av fastighetsförsäljningar redovisas på tillträdesdagen

1.9 Rörelsekostnader och finansiella intäkter och kostnader

1.9.1 Betalningar avseende operationella leasar

Betalningar avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen.

1.9.2 Betalningar avseende finansiella leasar

Minimiseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

1.9.3 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel och fordringar, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter och valutakursdifferenser.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindingstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Räntekomponenten i finansiella leasingbetalningar är redovisad i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden. Ränteintäkter inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall.

Emissionskostnader och liknande direkta transaktionskostnader för att uppta lån periodiseras över lånets löptid.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs.

Koncernen och moderbolaget aktiverar inte ränta i tillgångars anskaffningsvärden.

1.10 Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med reglerna i IAS 39. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, aktier och andra eget kapitalinstrument samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och eget kapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument. Redovisning sker därefter beroende av hur de har klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. För ytterligare information se not 6.

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång är i behov av nedskrivning. För

eget kapitalinstrument som klassificeras som tillgångar som kan säljas, förutsätts en väsentlig och utdragen nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde innan en nedskrivning verkställs. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin tillgångar som kan säljas, omföres tidigare eventuell ackumulerade värdeminskning redovisad direkt mot eget kapital till resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen.

I enlighet med IAS 39 grupperas finansiella instrument i kategorier. Klassificeringen beror på avsikten med förvärvet av det finansiella instrumentet. Företagsledningen bestämmer klassificering vid ursprunglig anskaffningstidpunkt. De fyra kategorier som är aktuella för ÅF är följande:

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då företag tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel i fordringsrätterna. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår aktier och andelar. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändring mot eget kapital. Vid den tidpunkt placeringarna bokas bort från balansräkningen omföres tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid.

Derivat som används för säkringsredovisning

Samtliga derivat redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Vid kassaflödessäkring redovisas värdeförändringarna i särskild kategori inom eget kapital i avvaktan på att den säkrade posten redovisas i resultaträkningen. Säkringsredovisning beskrivs närmare nedan.

1.10.1 Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

1.10.2 Finansiella placeringar

Finansiella placeringar utgör antingen finansiella anläggningstillgångar eller kortfristiga placeringar beroende på avsikten med innehavet. Om löptiden eller den förväntade innehavstiden är längre än ett år utgör de finansiella anläggningstillgångar och om de är kortare än ett år kortfristiga placeringar.

1.10.3 Långfristiga fordringar och övriga fordringar

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar är fordringar som uppkommer då företaget tillhandahåller pengar utan avsikt att idka handel med fordringsrätten. Om den förväntade innehavstiden är längre än ett år utgör de långfristiga fordringar och om den är kortare övriga fordringar. Dessa fordringar tillhör kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

1.10.4 Kundfordringar

Kundfordringar klassificeras i kategorin lånefordringar och kundfordringar. Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordrans förväntade löptid är kort, varför värdet redovisats till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

1.10.5 Skulder

Skulder klassificeras som andra finansiella skulder vilket innebär att de initialt redovisas till erhållet belopp efter avdrag för transaktionskostnader. Efter anskaffningstidpunkten värderas lånen till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Långfristiga skulder har en förväntad löptid längre än ett år medan kortfristiga har en löptid kortare än ett år.

1.10.6 Utgivna konvertibla skuldebrev

Konvertibla skuldebrev kan konverteras till aktier genom att motparten utnyttjar sin option att konvertera fordringsrätten till aktier och redovisas som ett sammansatt finansiellt instrument uppdelat på en skulddel och en egetkapitaldel. Skuldens verkliga värde beräknas genom att de framtida betalningsflödena diskonteras med den aktuella marknadsräntan för en liknande skuld, utan rätt till konvertering. Värdet på egetkapitalinstrumentet beräknas som skillnaden mellan emissionslikviden då det konvertibla skuldebrevet gavs ut och det verkliga värdet av den finansiella skulden vid emissionstidpunkten. Transaktionskostnader i samband med emission av ett sammansatt finansiellt instrument fördelas på skulddelen och egetkapitaldelen proportionellt mot hur emissionslikviden fördelas. Räntekostnaden redovisas i resultaträkningen och beräknas med effektivräntemetoden.

1.10.7 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder klassificeras i kategorin andra finansiella skulder. Leverantörsskulder har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

1.11 Derivatinstrument och säkringsåtgärder

ÅF använder i mindre omfattning derivat för att säkra framtida flöden i utländsk valuta.

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i eget kapital. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

Uppllysning om verkligt värde för olika derivatinstrument som används för säkrings syften återfinns i not 6. Förändringar i säkringsreserven i eget kapital framgår av not 24.

1.12 Materiella anläggningstillgångar

1.12.1 Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Lånekostnader ingår inte i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar. Redovisningsprinciper för nedskrivningar framgår nedan.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

1.12.2 Leasade tillgångar

Avseende leasade tillgångar tillämpas IAS 17. Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal har redovisats som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter har redovisats som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna avskrivs enligt plan medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

1.12.3 Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Beräknade nyttjandeperioder;	
maskiner och andra tekniska anläggningar	3 – 10 år
inventarier, verktyg och installationer	3 – 10 år

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

1.13 Immateriella tillgångar

1.13.1 Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och skrivs inte längre av utan testas årligen för nedskrivningsbehov (se redovisningsprinciper 1.14). Goodwill värderas således till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

1.13.2 Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

1.13.3 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och nedskrivningar (se redovisningsprinciper 1.14).

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i resultaträkningen när kostnaden uppkommer.

1.13.4 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

1.13.5 Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämda. Goodwill och immateriella tillgångar med en obestämd nyttjandeperiod prövas för nedskrivningsbehov årligen eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

Balanserade utvecklingsutgifter:	1–3 år
Förvärvade immateriella tillgångar:	1–10 år

1.14 Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar – med undantag för tillgångar för försäljning redovisade enligt IFRS 5 och uppskjutna skattefordringar – prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan prövas värderingen enligt respektive standard.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar så beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen.

1.15 Aktiekapital

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

1.16 Ersättningar till anställda

1.16.1 Avgiftsbestämda planer

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

1.16.2 Förmånsbestämda planer

Koncernens förpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade projected unit credit method.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänförs till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

Aktuariella vinster och förluster redovisas direkt mot eget kapital.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

1.16.3 Övriga långfristiga ersättningar

Samma principer tillämpas som för förmånsbestämda planer.

1.16.4 Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är bevisligen förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

1.17 Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstrukturen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

1.18 Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

1.19 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

Innebörderna av att en anläggningstillgång klassificerats som innehav för försäljning är att dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning.

Vid första klassificering som innehav för försäljning redovisas anläggningstillgångar till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader.

1.20 Eventualförpliktelser (ansvarförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

1.21 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Redovisningsrådets rekommendation RR 32 Redovisning för juridisk person. RR 32 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

I enlighet med övergångsreglerna i RR 32 har bolaget valt att inte tillämpa ÅRL 4 kap 14§a-e som tillåter värdering av vissa finansiella instrument till verkliga värden. Från och med den 1 januari 2006 kommer reglerna i ÅRL 4 kap 14§a-e att tillämpas. Detta kommer att medföra byte av redovisningsprincip.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

1.21.1 Intäkter

Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag

I moderbolaget resultatredovisas tjänsteuppdrag enligt ÅRL 2 kap 4§ när tjänsten är färdigställd. Intill dess redovisas pågående arbeten för annans räkning avseende tjänsteuppdrag till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Utdelningar

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

1.21.2 Finansiella instrument

Moderbolaget tillämpar ej värderingsreglerna i IAS 39. I moderbolaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdes princip. I moderbolaget förekommer inga derivat varför säkringsredovisning inte är tillämpligt.

1.21.3 Materiella anläggningstillgångar

Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

1.21.4 Immateriella anläggningstillgångar

Forskning och utveckling

I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i resultaträkningen.

1.21.5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

Moderbolaget tillämpar IFRS 5 med de undantag som anges i RR 32.7-8.

Enligt IFRS 5.33 a och IFRS 5.38 ska viss information lämnas i resultat- och balansräkningen. Detta överensstämmer inte med uppställningsformerna i bilagorna till ÅRL. Informationen i fråga, liksom övrig information som anges enligt IFRS 5, lämnas i noter.

IFRS 5.25, som föreskriver att anläggningstillgångar som innehas för försäljning inte ska skrivas av, tillämpas inte. Avskrivning har gjorts i enlighet med 4 kap 4§ ÅRL.

1.21.6 Ersättningar till anställda

Förmånsbestämda planer

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Trygghetsdelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

1.21.7 Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

1.21.8 Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets Akutgrupp. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel. Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt som investering i andelar i koncernföretag, i den mån nedskrivning ej erfordras.

3 Byte av redovisningsprinciper 1 januari 2005

I enlighet med reglerna för övergång till IFRS, tillämpas de nya principerna för finansiella instrument, IAS 32 och IAS 39, enbart i de delar av redovisningarna som avser 2005.

Enligt IFRS har finansiella tillgångar vilka klassificerats som "Finansiella tillgångar som kan säljas" och samtliga derivatinstrument redovisats till verkligt värde.

Effekten av att redovisa aktier och andra aktierelaterade värdepapper, som klassificerats som "Finansiella tillgångar som kan säljas", till verkligt värde är att värdet på finansiella anläggningstillgångar och verkligt värde reserven i eget kapital ökar med 439 respektive 854 per den 1 januari 2005 och per den 31 december 2005. Uppskjuten skatt uppgår till 123 respektive 239. Värderingen av derivatinstrument till verkligt värde har ökat det redovisade värdet på derivatinstrument och säkringsreserven i

eget kapital med 1 498 per den 1 januari 2005 och per den 31 december 2005 minskat med 42. Uppskjuten skatt uppgår till 419 respektive -12.

Resultatet för 2005 har inte påverkats då samtliga värdeförändringar bokats mot eget kapital.

IAS 19, reviderad november 2005

I bokslutet för 2005, jämfört med bokslutet 2004, har en förändring av tillämpade redovisningsprinciper för avsättningar för pensioner skett. Bolaget tillämpar i enlighet med den reviderade IAS 19 möjligheten att redovisa aktuariella vinster och förluster direkt mot eget kapital. Någon omräkning av 2004 har ej gjorts då den aktuariella förlusten per den 31 december 2004 var immateriell.

Totala aktuariella förluster redovisade direkt mot eget kapital uppgick per 31 december 2005 till 3 900 efter avdrag för uppskjuten skatt med 1 516.

Avstämning av eget kapital avseende effekt av övergången till IAS 39

	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Minoritets-intresse	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2005-01-01	118 488	18 811	-132	249 653	386 820	4 067	390 887
Justering för ändrad redovisningsprincip			1 937		1 937		1 937
Justering för ändrad redovisningsprincip, uppskjuten skatt			-542		-542		-542
Justerat eget kapital 2005-01-01	118 488	18 811	1 263	249 653	388 215	4 067	392 282

4 Förklaringar avseende övergång till IFRS

Denna finansiella rapport för koncernen är den första som upprättats med tillämpning av IFRS, vilket framgår av not 2.

De redovisningsprinciper som anges i not 2 har tillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter för räkenskapsåret 2005 och för jämförelseåret 2004 samt för koncernens öppningsbalans den 1 januari 2004 förutom avseende IAS 32 och 39 som enligt undantag i IFRS 1 tillämpas enbart på 2005.

Vid upprättandet av koncernens öppningsbalansräkning har belopp som redovisats enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper justerats enligt IFRS. Förklaringar till hur övergången från tidigare redovisningsprincipertill IFRS har påverkat koncernens finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden framgår av följande tabeller och förklaringar till dessa.

Avseende tillämpningen av IAS 32 och 39 från och med 1 januari 2005 se not 3.

Avstämning av eget kapital (MSEK)

Effekt på eget kapital 1 januari 2004

Eget kapital 1 januari 2004 enligt tidigare principer	344,0
Justerat för minoritetens andel	0,6
Eget kapital 1 januari 2004 enligt IFRS	344,6

Effekt på eget kapital 31 december 2004 och 1 januari 2005

Eget kapital 31 december 2004 enligt tidigare principer	380,9
Justerat för minoritetens andel	4,1
Återföring goodwillavskrivningar	13,2
Återföring goodwillavskrivningar, intressebolag	1,7
Återföring avskrivningar, anläggningstillgångar under försäljning	3,7
Justerat för avskrivningar immateriella tillgångar	-0,6
Justerat för reavinst försäljning fastigheter	-0,5
Justerat för förvärvsanalys, omstrukturingsreserv	-17,1
Justerat för skatteeffekt omstrukturingsreserv	5,6
Eget kapital 31 december 2004 enligt IFRS	390,9

Effekt av införande av IAS 39 1 januari 2005	1,4
Eget kapital 1 januari 2005 enligt IFRS	392,3

Avstämning av resultatet för år 2004 (MSEK)

	Årsredovisning 2004	Övergångs-effekt	2004 enligt IFRS
Rörelsens intäkter	2 160,2	-0,5	2 159,8
Personalkostnader	-1 428,3	-13,4	-1 441,7
Övriga kostnader	-635,3	-3,8	-639,1
Avskrivningar	-63,0	16,3	-46,7
Andel i intresseföretags resultat	2,5	1,7	4,2
Rörelseresultat	36,1	0,4	36,5
Finansnetto	-5,2		-5,2
Resultat efter finansnetto	30,9	0,4	31,3
Skatt	-0,9	5,6	4,7
Minoritetens andel av resultatet	0,0		0,0
Resultat efter skatt	30,0	6,0	36,0

Hänförligt till:

Moderbolagets aktieägare			36,0
Minoritetsintresse			0,0

Rörelsemarginal, %	1,7	0,00	1,7
Vinstmarginal, %	1,4	0,00	1,4

Vinst per aktie, kr	5,11	1,01	6,13
---------------------	------	------	------

Antal utestående aktier	5 924 376		5 924 376
Antal utestående aktier i genomsnitt	5 880 424		5 880 424

Förklaring till väsentliga justeringar i kassaflödesanalysen för år 2004

Det finns inga väsentliga skillnader i kassaflödesanalysen upprättad enligt IFRS och kassaflödesanalysen upprättad enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper.

5 Kritiska uppskattningar

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

De uppskattningar och antaganden som om de ändras, kan medföra väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår diskuteras nedan.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwill's redovisade värde (se not 16).

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den budget som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en översiktlig bedömning av ytterligare fem år. De kassaflöden som prognostiserats har baserats på en uppskattad årlig tillväxttakt på 2 till 3 procent. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 10 procent före skatt.

Lägre antagen tillväxttakt skulle ge ett lägre återvinningsvärde. Det omvända gäller om beräkningen av återvinningsvärdet skulle baseras på en högre antagen tillväxttakt. Skulle diskonteringen av framtida kassaflöden göras med en högre ränta skulle återvinningsvärdet bli lägre. Omvänt skulle återvinningsvärdet stiga vid diskontering med en lägre diskonteringsränta.

Pensionsantaganden

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Beräkningen av storleken på koncernens totala pensionsåtagande baseras på ett antal antaganden (not 32). Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens bedömda genomsnittliga pensionsförpliktelser. Den diskonteringsränta som har använts är 4,2 procent. Beräkningen har utförts av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade 'projected unit credit' metoden. Skulle en lägre diskonteringsränta bli aktuell ökar skulden vilket skulle påverka koncernens egna kapital negativt. Det omvända förhållandet föreligger vid diskontering med en högre ränta.

Färdigställandegrad i uppdrag

Successiv vinstavräkning tillämpas på alla uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredsställande sätt. Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning och faktureras normalt kunderna en månad efter uppdraget. Vid fastprisuppdrag redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom att uppdragsansvarig gör en bedömning av utfört och återstående arbete. Intäkter redovisas inte om det råder betydande osäkerhet avseende värdet.

6 Finansiella risker

Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna. Målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat av marknadsfluktuationer. Derivatinstrument används för att säkra viss riskexponering.

Koncernens riskhantering sköts centralt av moderbolagets avdelning Koncernekonomi enligt policies som fastställts av styrelsen. Koncernekonomi identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter.

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, finansieringsrisk och prisrisk.

Valutarisk

Valutarisk omfattar framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder i utländsk valuta samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. Valutarisken är relativt begränsad inom ÅF.

Lån upptas och placeringar görs i funktionell valuta.

Utländska dotterbolag representerar en mindre del av koncernens balansomslutning varför omräkningsexponering till följd av omvärdering av utländska dotterbolags nettotillgångar är relativt begränsad. ÅF har i linje med det, som policy att inte skydda omräkningsexponeringar i utländsk valuta.

Valutakursrisker är också relativt begränsade genom att de flesta betalningarna sker i funktionell valuta. Om så ej är fallet, görs vid större belopp säkringar genom derivat. Koncernen klassificerar de terminskontrakt som används för säkring av prognostiserade transaktioner som kassaflödessäkringar. Det verkliga värdet på sådana terminskontrakt uppgick netto till -40 (1 498). Säkring gjordes under det fjärde kvartalet 2005 och förfallodag är 2006-01-31. Tillgångarna uppgick till 0 (2 004) och skulderna till 40 (506). -40 redovisas i balansräkningen under rubriken Övriga skulder.

	2005		2004	
Fordran	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
EUR	—	—	308	—
GBP	—	—	1 412	—
MYR	—	—	284	—
Skuld				
USD	—	—	-506	—
EUR	-40	-40	—	—
Netto	-40	-40	1 498	—

Ränterisk

Koncernens likvida medel är i enlighet med ÅFs policy placerade på bankkonton i lokala banker. Några väsentliga räntebärande tillgångar i övrigt finns inte varför intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt är oberoende av förändringar i marknadsräntor.

Skulder till kreditinstitut är i huvudsak banklån med fast ränta.

Kreditrisk

Kreditrisken utgörs av att företaget vid varje tillfälle har en betydande mängd utestående kundfordringar, det vill säga den kredit som ges till kunder. Denna risk begränsas genom koncernens fastställda principer för att säkerställa att försäljningen sker till kunder med lämplig betalningshistorik samt förskotts betalning. Motparter i derivatkontrakt och kassatransaktioner begränsas till finansiella institutioner med hög kreditvärdighet. ÅF har historiskt sett haft små kreditförluster.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att finansiering inte alls kan erhållas, eller endast till kraftigt ökade kostnader. Försiktighet i hantering av finansieringsrisk innebär för ÅF att inneha tillräckliga likvida medel och avtalade kreditmöjligheter.

Koncernens skulder till kreditinstitut har som en direkt följd av årets fastighetsförsäljningar minskat kraftigt. Se not 25 för information om förfallostruktur och räntenivåer.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på koncernens finansiella instrument.

Värdepapper

Verkligt värde är baserat på noterade marknadspriser på balansdagen utan avdrag för transaktionskostnader.

Derivatinstrument

Terminskontrakt är värderade genom att diskontera terminspriset och därefter dra bort aktuell spotkurs.

7 Segmentsrapportering

Primära segment – per division, MSEK

	Kontroll		Infrastruktur		Process		System		Övrigt & elim.		ÅF Koncernen	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Intäkter												
Försäljning till externa kunder	204,2	173,4	740,4	662,0	1 068,0	1 057,7	235,7	302,3	20,6	-59,4	2 268,9	2 136,0
Övriga rörelseintäkter	—	—	—	—	—	—	—	—	136,5	23,8	136,5	23,8
Försäljning mellan segment	2,3	2,6	37,3	36,0	55,3	34,3	29,7	39,7	-124,6	-112,6	0,0	0,0
Summa intäkter	206,5	176,0	777,7	698,0	1 123,2	1 092,0	265,4	342,0	32,5	-148,2	2 405,4	2 159,8
Rörelsekostnader	-178,9	-156,7	-709,6	-646,4	-1 070,1	-1 054,7	-257,5	-380,8	84,2	162,0	-2 131,9	-2 076,6
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-0,4	0,0	-2,5	-0,2	-0,5	-0,6	-1,5	0,0	-1,6	-1,0	-6,5	-1,8
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-5,4	-5,9	-8,9	-9,7	-12,9	-15,2	-4,9	-6,9	-8,5	-7,2	-40,6	-44,9
Rörelseresultat	21,8	13,4	56,7	41,7	39,7	21,5	1,5	-45,7	106,6	5,6	226,4	36,5
Varav andel i intresseföretags resultat	0,9	0,9	3,6	0,6	1,8	2,7	—	—	—	—	6,3	4,2
Rörelsemarginal, %	10,5	7,6	7,3	6,0	3,5	2,0	0,6	-13,4	328,0	-3,8	9,4	1,7
Tillgångar & Skulder												
Immateriella anläggningstillgångar	2,2	0,3	56,8	37,0	64,8	54,1	5,7	13,7	2,3	2,4	131,8	107,5
Materiella anläggningstillgångar	11,3	13,2	17,2	20,3	24,6	29,4	9,0	12,5	24,4	19,2	86,5	94,6
Övriga tillgångar	68,3	46,4	289,1	256,5	415,0	501,3	92,6	150,4	136,8	145,0	1 001,8	1 099,6
Varav kapitalandelar i intresseföretag	2,3	2,4	17,3	18,2	4,8	2,6	—	—	—	—	24,3	23,2
Summa tillgångar	81,8	59,9	363,1	313,8	504,4	584,8	107,3	176,6	163,5	166,6	1 220,1	1 301,7
Summa skulder	45,1	46,5	284,1	258,1	406,1	496,3	63,3	140,2	-159,7	-30,3	638,9	910,8
Övrig segmentsinformation												
Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar	2,3	0,3	16,3	15,1	14,7	47,6	0,4	—	0,6	1,5	34,3	64,5
Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar	3,7	4,9	6,2	8,9	18,9	19,6	1,5	2,2	14,4	13,8	44,7	49,4

Sekundära segment – per geografiskt område, MSEK

	Sverige		Utanför Sverige		Summa	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Försäljning till externa kunder	1 783,5	1 750,1	485,4	385,9	2 268,9	2 136,0
Tillgångar	1 014,7	1 065,8	205,4	235,9	1 220,1	1 301,7
Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar	34,2	9,1	0,1	55,4	34,3	64,5
Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar	30,8	44,5	13,9	6,3	44,7	49,4

8 Förvärv av rörelse

ÅF har under 2005 förvärvat samtliga aktier i bolaget Infracplan AB. Det tidigare intressebolaget Konsultgruppen Stibi AB har i slutet av 2005 övergått till att bli ett helägt dotterbolag i ÅF koncernen. Dessutom har lyftbesiktningsverksamheten inom Force Technology Sweden AB förvärvats under året samt 49 procent av det albanska bolaget ITP-Infra Trans Project Ltd.

Effekter av förvärv

Förvärven av lyftbesiktningsverksamheten inom Force Technology Sweden AB samt de 49 procenten av ITP-Infra Trans Project Ltd har främst omfattat personal och inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens tillgångar och skulder. Förvärven av Infracplan AB och Konsultgruppen Stibi AB har haft följande effekter på koncernens tillgångar och skulder.

De förvärvade företagens nettotillgångar vid förvärvstidpunkten:

	Redovisat värde i Infracplan AB före förvärvet	Verkligt värde justering	Verkligt värde i koncernen
Materiella anläggningstillgångar	166	—	166
Kundfordringar och övriga fordringar	3 210	—	3 210
Likvida medel	3 882	—	3 882
Räntebärande skulder	-1 000	—	-1 000
Leverantörsskulder och övriga skulder	-2 548	—	-2 548
Netto identifierbara tillgångar och skulder	3 710	0	3 710
Immateriella tillgångar			600
Koncerngoodwill			2 900
Skuld till säljaren			-1 500
Erlagd köpeskilling, kontant			5 710
Kassa (förvärvad)			3 882
Netto kassautflöde			1 828

Goodwill som uppkommit vid förvärv av Infracplan AB avser personal samt strategiska möjligheter och synergier. Övriga immateriella tillgångar redovisade i samband med förvärvet avser kundstock och varumärke.

forts. not 8

	Redovisat värde i Konsultgruppen STIBI AB före förvärvet	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Materiella anläggningstillgångar	32	—	32
Upparbetade ej fakturerade intäkter	2 008	—	2 008
Kundfordringar och övriga fordringar	5 689	—	5 689
Likvida medel	3 729	—	3 729
Leverantörsskulder och övriga skulder	-6 519	—	-6 519
Netto identifierbara tillgångar och skulder	4 939	0	4 939
Immateriella tillgångar			600
Koncerngoodwill			3 847
Korrigerig för tidigare ägd andel			-3 922
Skuld till säljaren			-720
Erlagd köpeskilling, kontant			4 744
Kassa (förvärvad)			3 729
Netto kassautflöde			1 015

Goodwill som uppkommit vid förvärv av Konsultgruppen STIBI AB avser personal samt strategiska möjligheter och synergier. Övriga immateriella tillgångar redovisade i samband med förvärvet avser kundstock och varumärke.

Finansiella effekter av rörelseförvärv

Bolaget Infraplan AB redovisar för räkenskapsåret 2004-07-01-2005-12-31 resultat efter skatt 3 509. För perioden bolaget har ingått i koncernen, division Infrastruktur, redovisas 1 493 i resultat efter skatt.

Bolaget Konsultgruppen Stibi AB redovisar för år 2005 resultat efter skatt 1 440. Under hela år 2005 var bolaget ett intressebolag i koncernen, division Infrastruktur, varför bolagets resultat för året redovisas som andel av intressebolags resultat. Under 2005 har bolaget påverkat koncernens resultat positivt med 706.

9 Forskning och utveckling

För koncernen uppgick kostnaderna för FoU till cirka 26 662 (27 841). Beloppet avser i huvudsak kostnad för nedlagd egen tid.

10 Övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader avser intäkter och kostnader i fastighetsförvaltningen.

Övriga rörelseintäkter

Koncernen	2005	2004
Vinst vid försäljning av fastigheter	136 014	23 138
Hyresintäkter	434	644
	136 448	23 782

Ovanstående vinst vid försäljning av fastigheter som redovisas 2005 har reducerats med en reservering för framtida flyttkostnader uppgående till 9 200. Reserveringen har gjorts då utflyttning ur lokalerna är ofrånkomlig med hänsyn tagen till avtal upprättat med fastighetsägaren.

Moderbolaget

	2005	2004
Hyresintäkter	47 042	39 978

Av moderbolagets hyresintäkter avser 46 608 (39 334) hyror från koncernföretag.

Övriga rörelsekostnader

Koncernen	2005	2004
Omkostnader	51 127	34 642
Fastighetsskatt	1 571	2 182
	52 698	36 824

Moderbolaget

	2005	2004
Omkostnader	51 240	35 588
Fastighetsskatt	1 571	2 145
Förlust vid försäljning av fastigheter	—	225
	52 811	37 958

11 Anställda och personalkostnader

De sammanlagda ersättningarna ingår i "personalkostnader".

Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män

	2005		2004	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderbolaget				
Sverige	30	39	30	32
Dotterföretagen				
Sverige	399	1 634	380	1 697
Finland	31	221	45	198
Norge	12	80	7	52
Frankrike	13	42	15	55
Tyskland	6	27	6	14
Övriga	0	4	0	0
	461	2 008	453	2 016
Koncernen totalt	491	2 047	483	2 048
Totalt medelantal anställda		2 538		2 531
Intresseföretagen, totalt		142		116
Totalt medelantal anställda inklusive intresseföretag		2 680		2 647

Redovisning av könsfördelning i företagsledning

	2005		2004	
	Andel kvinnor, %		Andel kvinnor, %	
Moderbolaget				
Styrelsen	36		33	
Övriga ledande befattningshavare	17		9	
Koncernen totalt				
Styrelser		12		19
Övriga ledande befattningshavare		12		9

forts. not 11

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2005		2004	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget				
Styrelse och VD	4 491	2 220	3 726	2 423
(varav pensionskostnader)		1 006		1 229
Övriga anställda	29 705	16 988	20 135	12 172
(varav pensionskostnader)		7 303		4 896
	34 196	19 208	23 861	14 595
Koncernen				
Styrelser och verkställande direktörer	17 211	7 398	22 541	12 862
(varav pensionskostnader)		3 573		5 400
Övriga anställda	961 067	450 599	898 434	453 922
(varav pensionskostnader)		139 818		68 034
	978 278	457 997	920 975	466 784

Löner och andra ersättningar med fördelning per land

	2005		2004	
	Styrelser och VD	Övriga anställda	Styrelser och VD	Övriga anställda
Moderbolaget				
Sverige	4 491	29 705	3 726	20 135
(varav tantiem och resultatlön)	909	1 823	288	220
Dotterföretag				
Sverige	7 236	773 098	11 397	751 208
(varav tantiem och resultatlön)	1 187	12 748	772	2 819
Finland	1 096	84 316	758	64 572
(varav tantiem och resultatlön)	—	—	—	—
Norge	2 354	39 204	3 092	29 371
(varav tantiem och resultatlön)	23	—	73	105
Frankrike	223	24 577	2 108	27 599
(varav tantiem och resultatlön)	—	—	—	—
Tyskland	1 811	10 167	1 460	5 549
(varav tantiem och resultatlön)	—	—	—	—
Koncernen totalt	17 211	961 067	22 541	898 434

Dessutom utgår resultatbonus med 3 600 (1 400). Denna bonus avser avsättning till Stiftelsen ÅFOND för framtida pensioner. Resultatbonus omfattar alla fast anställda medarbetare i koncernens svenska bolag.

Ledande befattningshavares ersättningar*Styrelsen*

I enlighet med bolagsstämans beslut kostnadsfördes totalt ett styrelsearvode i moderbolaget på 800 (700). Av detta belopp erhöll styrelsens ordförande 300 (300) i enlighet med styrelsens beslut. Arvode till arbetsgagarrepresentanterna har dessutom utgått med totalt 10 (40). Avtal om framtida pensionsutfästelser/avgångsvederlag finns varken för styrelsens ordförande eller övriga styrelseledamöter.

Verkställande direktören/Koncernchefen

Till koncernchefen, tillika verkställande direktören i AB Ångpanneföreningen, har för 2005 lön och tantiem med totalt 3 681 (3 026) samt sociala kostnader 2 220 (2 194) belastat resultatet. Förmån av tjänstebil tillkommer. Tantiem har belastat resultatet för innevarande år med 909 (288). Tantiem baseras på koncernens resultat och kan uppgå till högst 60 procent av den fasta grundlönen. Den fasta grundlönen för innevarande år uppgår till 2 772.

För verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid från företagets sida på två år. VDs pensionsålder är 60 år. VDs pension är avgiftsbestämd och det avsätts årligen ett belopp motsvarande 27,5

procent av respektive års grundlön och tantiem. Under uppsägningstiden utgår oförändrad lön. Arbetsplikt under uppsägningstiden kan förekomma under maximalt ett år.

Styrelser och verkställande direktörer i koncernen

Löner, tantiem och ersättningar till styrelser och verkställande direktörer uppgick i koncernen till 17 211 (22 541). Förmån av tjänstebil tillkommer. För dotterföretagschefer och tre stabschefer i moderbolaget gäller, beroende på ålder och anställningstidens längd, en uppsägningstid från företagets sida på 12-18 månader, under uppsägningstiden utgår oförändrad lön. I vissa fall gäller även rätt till pension två år före den pensionsålder som gäller enligt SAF/PTK-avtalet.

Koncernledning, exklusive verkställande direktören

Till koncernledningen, som består av elva (tio) personer exklusive verkställande direktören, har i respektive bolag kostnadsförts i löner och ersättningar 14 706 (12 288) samt 9 881 (8 774) i sociala kostnader. Tantiem uppgick till 2 452 (859). Bland koncernledningens förmåner tillkommer tjänstebil. I koncernledningen ingår verkställande direktörer för fyra dotterbolag.

Avgångsvederlag till ledande medarbetare som slutat sin anställning

Under året har två medarbetare som tidigare suttit i koncernledningen erhållit avgångsvederlag som lön och ersättningar 3 986 samt 2 299 i sociala kostnader.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktören för verksamhetsåret 2005 har beslutats av styrelsen på förslag från styrelsens ersättningskommitté. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Sjukfrånvaro

Procent	Moderbolaget	
	2005	2004
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinare arbetstid	3,8	4,7
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	49,9	31,0
Sjukfrånvaro som en andel av varje gruppens ordinare arbetstid:		
Sjukfrånvaro fördelad efter kön:		
Män	4,1	4,1
Kvinnor	3,5	5,5
Sjukfrånvaro fördelad efter ålderskategori:		
29 år eller yngre	0,8	4,1
30-49 år	2,1	2,8
50 år eller äldre	6,5	6,9

12 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Revisionsbolaget KPMG				
Revisionsuppdrag	2 729	2 209	240	220
Andra uppdrag	1 707	1 241	1 204	846
	4 436	3 450	1 444	1 066
Övriga revisionsbolag				
revisionsuppdrag	272	184	—	—
Andra uppdrag	—	258	—	218
	272	442	0	218

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

13 Finansnetto

Koncernen	2005	2004
Ränteutgifter	2 871	4 231
Utdelningar	9	146
Vinst försäljning av vilande dotterbolag	85	—
Netto valutakursförändringar	306	—
Finansiella intäkter	3 271	4 377
Räntekostnader*	-7 347	-9 529
Förlust i samband med avveckling av vilande dotterbolag	-450	—
Netto förlust vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas	-59	—
Finansiella kostnader	-7 856	-9 529
Finansnetto	-4 585	-5 152

Moderbolaget	Resultat från andelar i koncernföretag		Resultat från andelar i intresseföretag	
	2005	2004	2005	2004
Utdelning	4 831	26 700	—	—
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	204 085	45 826	—	-4
Nedskrivningar	-185	-54 664	—	—
	208 731	17 862	0	-4

De nedskrivningar som gjorts under 2005 och 2004 är hänförliga till moderbolagets innehav i dotterbolagsaktier. Orsaken till nedskrivningarna är utdelningar från dotterbolag samt att vissa dotterbolag under räkenskapsåret har gjorts vilande och ej längre bedriver någon verksamhet.

Moderbolaget	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Ränteutgifter och liknande resultatposter		Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Räntor, koncernföretag	—	—	7 345	6 186	-116	-442
Räntor, övriga*	—	—	1 449	2 356	-4 475	-6 901
Utdelning	—	2	—	—	—	—
Övrigt	—	—	—	—	-49	—
	0	2	8 794	8 542	-4 640	-7 343

* inkluderar ränta på pensionsavsättningar

14 Bokslutsdispositioner

Moderbolaget	2005	2004
Skillnad mellan redovisad avskrivning och avskrivning enligt plan	476	402
Periodiseringsfond, årets upplösning	—	30 500
Periodiseringsfond, årets avsättning	-22 100	—
	-21 624	30 902

15 Resultat per aktie

SEK	Före utspädning		Efter utspädning	
	2005	2004	2005	2004
Resultat per aktie	34,31	6,13	33,53	5,57

Beräkningen av de täljare och nämnare som använts i ovanstående beräkningar av resultat per aktie anges nedan.

Resultat per aktie före utspädning

Beräkningen av resultat per aktie för 2005 har baserats på årets resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare uppgående till 204 376 (36 024) och på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier under 2005 uppgående till 5 957 421(5 880 424).

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, före utspädning

	2005	2004
Totalt antal stamaktier 1 januari	5 924 376	5 748 569
Effekt av nyemission vid förvärv av CTS OY i mars 2004	—	131 855
Effekt av nyemission i februari 2005	33 045	—
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	5 957 421	5 880 424

forts. not 15

Resultat per aktie efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga utestående potentiella stamaktier. Moderbolaget har en kategori av potentiella stamaktier med utspädningseffekt; konvertibla skuldebrev. Vid beräkning av resultat per aktie efter utspädning antas de konvertibla skuldebrev ha blivit konverterade till stamaktier. Nettovinsten justeras för att eliminera räntekostnaden avseende konvertibellånet minskat med skatteeffekt

Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning

	2005	2004
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare	204 376	36 024
Effekt av ränta på konvertibla skuldebrev (efter skatt)	628	131
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning	205 004	36 155

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, efter utspädning

	2005	2004
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	5 957 421	5 880 424
Effekt av konvertering av konvertibla skuldebrev	156 250	609 840
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, efter utspädning	6 113 671	6 490 264

Instrument som kan ge potentiell utspädningseffekt och förändringar efter balansdagen

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Moderbolaget har en kategori av potentiella stamaktier med utspädningseffekt; konvertibla skuldebrev. De konvertibla skuldebrev antas ha blivit konverterade till stamaktier varvid nettovinsten ökas med räntan efter skatt på det konvertibla förlagslånet.

16 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Goodwill	Utvecklings utgifter	Övriga immateriella tillgångar	Total
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2004-01-01	43 165	1 661	—	44 826
Rörelseförvärv	58 002	3 500	565	62 067
Internt utvecklade tillgångar	—	2 495	—	2 495
Årets valutakursdifferenser	18	—	—	18
Utgående balans 2004-12-31	101 185	7 656	565	109 406
Ingående balans 2005-01-01	101 185	7 656	565	109 406
Rörelseförvärv	21 753	—	1 200	22 953
Internt utvecklade tillgångar	—	7 939	3 433	11 372
Avyttringar och utrangeringar	—	-5 441	—	-5 441
Årets valutakursdifferenser	1 138	—	-20	1 118
Utgående balans 2005-12-31	124 076	10 154	5 178	139 408
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2004-01-01	—	—	—	—
Årets nedskrivning	-150	—	—	-150
Årets avskrivningar	—	-1 128	-565	-1 693
Årets valutakursdifferenser	—	—	—	—
Utgående balans 2004-12-31	-150	-1 128	-565	-1 843
Ingående balans 2005-01-01	-150	-1 128	-565	-1 843
Avyttringar och utrangeringar	—	749	—	749
Årets nedskrivning	-2 368	—	—	-2 368
Årets avskrivningar	—	-3 568	-580	-4 148
Utgående balans 2005-12-31	-2 518	-3 947	-1 145	-7 610
Redovisade värden				
Per 2004-01-01	43 165	1 661	0	44 826
Per 2004-12-31	101 035	6 528	0	107 563
Per 2005-01-01	101 035	6 528	0	107 563
Per 2005-12-31	121 558	6 207	4 033	131 798

Goodwill har fördelats på kassagenererande enheter vilka i första hand motsvaras av koncernens divisioner men också av två större identifierbara företagsinvesteringar. Goodwill värderas årligen, efter tredje kvartalet eller när indikation om nedskrivningsbehov föreligger, genom att förväntat framtida kassaflöde diskonteras med en vägd genomsnittlig kapitalkostnad per kassagenererande enhet. Nuvärdet av kassaflödena, återvinningsvärdet, jämförs med bokfört värde inklusive goodwill. Under 2005 skrevs goodwill ned med 2 368.

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwillens redovisade värde.

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den budget som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en översiktlig bedömning av ytterligare fem år. De kassaflöden som prognostiserats har baserats på en uppskattad årlig tillväxttakt på 2 till 3 procent. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 10 procent före skatt.

Vid utgången av 2005 uppgick goodwill till 121 558 (101 035). Det bokförda värdet av goodwill fördelas enligt följande:

Process	61 549
Infrastruktur	55 733
System	4 276
Totalt	121 558

I ovanstående belopp för Process ingår goodwill som uppstått vid förvärv av ÅF-CTS på 41,3 MSEK. I ovanstående belopp för Infrastruktur ingår goodwill som uppstått vid förvärv av bolag i Norge på 11,3 MSEK. Dessa goodwillvärden har värderats separat.

Moderbolaget	Utvecklings utgifter
Ackumulerade anskaffningsvärden	
Ingående balans 2004-01-01	—
Utgående balans 2004-12-31	0
Ingående balans 2005-01-01	0
Internt utvecklade tillgångar	5 679
Avyttringar och utrangeringar	-4 423
Utgående balans 2005-12-31	1 256
Ackumulerade av- och nedskrivningar	
Ingående balans 2004-01-01	—
Utgående balans 2004-12-31	0
Ingående balans 2005-01-01	0
Årets nedskrivning	—
Årets avskrivningar	-556
Utgående balans 2005-12-31	-556
Redovisade värden	
Per 2004-01-01	0
Per 2004-12-31	0
Per 2005-01-01	0
Per 2005-12-31	700

17 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Inventarier, verktyg och installationer
Anskaffningsvärde	
Ingående balans 2004-01-01	365 041
Förvärvat via rörelseförvärv	6 145
Övriga förvärv	43 264
Avyttringar	-51 477
Valutakursdifferenser	-289
Utgående balans 2004-12-31	362 684
Redovisade värden	
Ingående balans 2005-01-01	362 684
Förvärvat via rörelseförvärv	198
Övriga förvärv	44 497
Avyttringar	-11 085
Valutakursdifferenser	2 875
Utgående balans 2005-12-31	399 169
Av- och nedskrivningar	
Ingående balans 2004-01-01	-268 102
Årets avskrivningar	-44 890
Avyttringar	45 666
Valutakursdifferenser	-771
Utgående balans 2004-12-31	-268 097
Redovisade värden	
Ingående balans 2005-01-01	-268 097
Årets avskrivningar	-40 591
Avyttringar	-2 132
Valutakursdifferenser	-1 843
Utgående balans 2005-12-31	-312 663
Redovisade värden	
Per 2004-01-01	96 939
Per 2004-12-31	94 587
Per 2005-01-01	94 587
Per 2005-12-31	86 506

Koncernen

Finansiell leasing

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår i koncernen med ett redovisat värde om 6 303 (7 826). Under kort- respektive långfristiga skulder i koncernens balansräkning redovisas framtida betalningar avseende skuldförda leasingförpliktelser. Se även not 25 Skulder till kreditinstitut.

18 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

ÅFs styrelse och verkställande ledning tog under våren 2003 beslut om försäljning av ÅFs fastighetsbestånd om totalt åtta fastigheter. Genom försäljningen av huvudkontorsfastigheten Härölden 44 (10 700 m²) i Stockholm till GE Real Estate i september 2005 är försäljningsprocessen slutförd. Fastigheten tillträdde i oktober 2005.

Försäljningen baserades på ett underliggande fastighetsvärde om cirka 285 000. Försäljningen har påverkat ÅFs resultat positivt med cirka 136 000 i fjärde kvartalet 2005. Avdrag har då gjorts för reservering av framtida flyttkostnader, 9 200, då utflyttning ur lokalerna är ofrånkomlig med hänsyn tagen till avtal upprättat med fastighetsägaren.

Moderbolaget	Byggnader och mark	Inventarier, verktyg och installationer	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 2004-01-01	219 535	37 420	256 955
Förvärv	1 323	10 617	11 940
Avyttringar	-56 889	-766	-57 655
Utgående balans 2004-12-31	163 969	47 271	211 240
Redovisade värden			
Ingående balans 2005-01-01	163 969	47 271	211 240
Förvärv	258	11 802	12 060
Avyttringar	-164 227	-185	-164 412
Utgående balans 2005-12-31	0	58 888	58 888
Avskrivningar			
Ingående balans 2004-01-01	-50 057	-29 268	-79 325
Årets avskrivningar	-3 297	-5 377	-8 674
Avyttringar	15 810	674	16 484
Utgående balans 2004-12-31	-37 544	-33 971	-71 515
Redovisade värden			
Ingående balans 2005-01-01	-37 544	-33 971	-71 515
Årets avskrivningar	-2 223	-6 799	-9 022
Avyttringar och utrangeringar	39 767	84	39 851
Utgående balans 2005-12-31	0	-40 686	-40 686
Redovisade värden			
Per 2004-01-01	169 478	8 152	177 630
Per 2004-12-31	126 425	13 300	139 725
Per 2005-01-01	126 425	13 300	139 725
Per 2005-12-31	0	18 202	18 202
Taxeringsvärden			
Moderbolaget		2005	2004
Taxeringsvärden, byggnader	(i Sverige)	0	92 000
Taxeringsvärden, mark	(i Sverige)	0	67 000

19 Andelar i intresseföretag

Koncernen	2005	2004
Redovisat värde vid årets ingång	23 232	25 855
Återlägning av goodwillavskrivning vid övergång till IFRS	—	1 724
Förvärv av intresseföretag	1 371	4 620
Omföring till andelar i koncernföretag	-3 922	-10 098
Andelar i intresseföretagets resultat efter skatt	6 323	2 608
Erhållen utdelning och återbetalning av aktieägartillskott	-3 086	-1 425
Omräkningsdifferens	389	-52
Redovisat värde vid årets utgång	24 307	23 232

Nedan specificeras intressebolagens totala intäkter, resultat, tillgångar och skulder.

Intresseföretag 2005

	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
AF-Proinstall Sp.z.o.o.	Polen	2 883	-213	327	603	-276	48
Hansen & Henneberg AS	Danmark	45 924	5 836	25 375	9 609	15 766	49
ÅF-Tüv Nord AB	Sverige	21 955	1 582	8 213	4 377	3 836	50
ÅF-Incepal S.A	Spanien	49 451	4 095	55 391	45 481	9 911	47
Konsultgruppen STIBI AB*	Sverige	32 577	1 440	11 458	6 519	4 939	49
NDT Training Center AB	Sverige	6 706	424	3 955	2 930	1 025	33
ITP-Infra Trans Project Ltd	Albanien	0	0	7 247	7 247	8	49
		159 496	13 164	111 966	76 766	35 209	

Intresseföretag 2004

	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
AF-Proinstall Sp.z.o.o.	Polen	—	—	687	734	-46	48
Hansen & Henneberg AS	Danmark	38 937	4 298	20 721	7 648	13 073	49
ÅF-Tüv Nord AB	Sverige	19 268	1 661	8 613	3 809	4 804	50
ÅF-Incepal S.A	Spanien	34 974	1 068	25 084	19 590	5 494	47
Konsultgruppen STIBI AB	Sverige	17 535	-2 126	14 118	10 619	3 499	49
		110 714	4 901	69 223	42 400	26 824	

Andelar i intresseföretag per den 31 december 2005 inkluderar goodwill om 8 623 (8 623).

* Per 2005-12-31 förvärvades resterande 51 procent av aktierna i bolaget Konsultgruppen STIBI AB.

20 Finansiella placeringar

Koncernen	2005	2004
Finansiella tillgångar som är anläggningstillgångar		
Noterade aktier och andelar	1 015	161
Onoterade aktier och andelar	380	310
Bostadsrätter	1 455	1 455
Övrigt	80	330
	2 930	2 256
Moderbolaget	2005	2004
Finansiella tillgångar som är anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	110	110
	110	110

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Ingående bokfört värde	2 256	3 201	110	110
Omvärdering vid övergång till IAS 39 2005-01-01	439			
Förvärv	30	352	—	—
Avyttringar/nedskrivningar	-90	-1 300	—	—
Förändring av marknadsvärde	415	—	—	—
Omräkningsdifferens	-120	3	—	—
Utgående bokfört värde	2 930	2 256	110	110

Andelar vars marknadsvärde ej kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt har upptagits till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärdet uppgår för dessa tillgångar till 1 915.

21 Koncernföretag

Bolag direktägda av moderbolaget

	Org. nummer	Säte	2005			2004	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÅF-System AB	556092-4044	Stockholm	60 000	100	34 509	100	23 409
ÅF-Infrastruktur AB	556185-2103	Stockholm	1 000	100	83 413	100	16 514
ÅF-Installation AB	556070-5039	Stockholm	—	—	—	100	20 770
ÅF-Process AB	556101-7384	Stockholm	50 000	100	84 009	100	9 609
ÅF-Energi & Miljö AB	556329-2159	Stockholm	—	—	—	100	22 000
ÅF-Industri AB	556074-0416	Stockholm	—	—	—	100	9 700
ÅF-Kontroll AB	556033-5977	Stockholm	20 000	100	28 779	100	5 379
AB Energikonsult	556208-9879	Stockholm	1 000	100	120	100	80
WO Konsult AB	556155-8338	Stockholm	—	—	—	100	493
Byggledning & Kontroll i Åmål AB	556140-2909	Stockholm	—	—	—	100	160
ÅF-Fastighets AB	556040-7651	Stockholm	18 460	100	8 436	100	8 436
AB Svensk Energiförsörjning	556158-1249	Stockholm	2 000	100	155	100	155
Communicator AB	556559-1483	Solna	1 000	100	6 568	100	6 633
ÅF i Sjöbefälsskolan AB	556074-0408	Göteborg	—	—	—	100	162
					245 989		123 500

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

	Moderbolaget	
	2005	2004
Ingående bokfört värde	123 500	148 113
Förvärv	100	200
Tilläggsköpeskilling	—	651
Aktieägartillskott	175 918	31 900
Nedskrivningar	-185	-54 664
Avyttringar	-53 345	-2 700
Utgående bokfört värde	245 989	123 500

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2005			2004	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÅF-System AB	556092-4044	Stockholm	60 000	100	34 509	100	23 409
Holotech CAD/CAM AB	556547-0225	Köping	—	—	—	100	—
K.O.M. Industridesign AB	556575-9767	Stockholm	—	—	—	100	—
3 D Teknik Sverige AB	556457-7327	Mölnådal	—	—	—	100	—
ÅF-AH i Västerås AB	556593-7157	Västerås	—	—	—	100	—
ÅF-Systemdesign AB	556158-7261	Stockholm	—	100	—	100	—
Intriso It AB	556582-3910	Stockholm	—	100	—	100	—
Arjano Data AB	556257-0563	Stockholm	—	100	—	100	—
Inometer AB	556313-1837	Sollentuna	—	100	—	100	—
ÅF-Data AB	556205-6050	Stockholm	—	100	—	100	—
Ångpanneföreningen-Data AS	930752320	Norge	—	100	—	100	—
ÅF-Infrastruktur AB	556185-2103	Stockholm	1 000	100	83 413	100	16 514
ÅF-Trafikkompetens AB	556402-4726	Stockholm	—	—	—	100	—
ÅF-Teleplan AB	556078-4489	Solna	—	—	—	100	—
SwedRail AB	556209-1644	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Installation AB	556070-5039	Stockholm	—	100	—	100	20 770
ÅF-VVS Projekt AB	556069-7004	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Communicator AB	556495-0409	Solna	—	100	—	100	—
ÅF-Consult AS	—	Norge	—	100	—	100	—
ÅF-INR AB	556203-3984	Malmö	—	100	—	100	—
ÅF-Funktionspartner AB	556099-8071	Malmö	—	100	—	100	—
PUAB Projektutveckling AB	556265-7824	Gävle	—	100	—	100	—
ÅF-Infraplan AB	556345-9600	Umeå	—	100	—	100	—
Konsultgruppen STIBI AB	556583-9973	Stockholm	—	100	—	49	—

forts not 21

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2005			2004	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÅF-Process AB	556101-7384	Stockholm	50 000	100	84 009	100	9 609
ÅF-Chleq Froté S.A.		Frankrike	—	65	—	65	—
ÅF-Celpap Engenering GmbH		Tyskland	—	80	—	60	—
ÅF-SPEAB AB	556147-9022	Sundsvall	—	100	—	100	—
ÅF-CTS OY		Finland	—	100	—	89	—
ÅF-Energi & Miljö AB	556329-2159	Stockholm	—	100	—	100	22 000
Graphium Consult AB	556056-2018	Stockholm	—	100	—	100	—
Göteborg Energi International AB	556317-6014	Göteborg	—	60	—	60	—
ÅF-Processdesign AB	556329-5186	Malmö	—	100	—	100	—
Cresita AB	556279-2837	Helsingborg	—	100	—	100	—
ÅF-Teknik & Miljö AB	556534-7423	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-International AB	556426-2292	Stockholm	—	—	—	100	—
Svenska Miljöforskargruppen AB	556245-3893	Kil	—	—	—	100	—
ÅF-Industri AB	556074-0416	Stockholm	—	100	—	100	9 700
ÅF-Industri & System AS		Norge	—	100	—	100	—
ÅF-Kontroll AB	556033-5977	Stockholm	20 000	100	28 779	100	5 379
Nordiska Certifieringsinstitutet AB	556136-0560	Halmstad	—	—	—	100	—
AB Energikonsult	556208-9879	Stockholm	1 000	100	120	100	80
Celpap AB	556199-5597	Stockholm	—	—	—	100	—
Scanmanagement AB	556397-7163	Stockholm	—	—	—	100	—
SIKOB Svensk Industris Konstruktions- och Beräkningskontor AB	556196-6531	Stockholm	—	—	—	100	—
AB Sveriges Tekniska Kontrollinstitut	556361-2737	Stockholm	—	—	—	100	—
Swetec Konsult AB	556348-6397	Stockholm	—	—	—	100	—
WO Konsult AB	556155-8338	Stockholm	—	—	—	100	493
Byggledning & Kontroll i Åmål AB	556140-2909	Stockholm	—	—	—	100	160
ÅF-Fastighets AB	556040-7651	Stockholm	18 460	100	8 436	100	8 436
ÅF-Fastighet i Luleå AB	556238-5996	Stockholm	—	—	—	100	—
ÅF-Fastighet i Norrköping AB	556418-6509	Stockholm	—	—	—	100	—
AB Svensk Energiförsörjning	556158-1249	Stockholm	2 000	100	155	100	155
Communicator AB	556559-1483	Solna	1 000	100	6 568	100	6 633
ÅF i Sjöbefällsskolan AB	556074-0408	Göteborg	—	—	—	100	162
					245 989	123 500	

1) Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier

22 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster som uppgick till 1 263 i koncernen, vilket är i nivå med föregående års kostnader. Förlusten har uppstått främst i samband med konkurser hos några av företagets kunder.

Inga kundförluster avser moderbolaget.

23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Hyra	19 794	10 905	13 835	6 972
Support- och underhållsavtal	9 282	2 946	2 777	2 624
Övrigt	9 054	24 931	2 710	5 106
	38 130	38 782	19 322	14 702

24 Eget kapital

Sammandrag avseende förändringar i koncernens eget kapital

Koncernen	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare						Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa	Minoritetsintresse	
Ingående eget kapital 2004-01-01	114 971			226 939	341 910	612	342 522
Justering för ändrad redovisningsprincip				2 093	2 093		2 093
Justerat eget kapital 2004-01-01	114 971	0	0	229 032	344 003	612	344 615
Årets förändring av omräkningsreserv			-132		-132		-132
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-132	0	-132	0	-132
Årets resultat				36 024	36 024	10	36 034
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-132	36 024	35 892	10	35 902
Utdelningar				-15 403	-15 403		-15 403
Nyemission	3 517	18 811			22 328		22 328
Utgivna konvertibla skuldebrev							
Förändring av minoritetsintresse						3 445	3 445
Utgående eget kapital 2004-12-31	118 488	18 811	-132	249 653	386 820	4 067	390 887
Ingående eget kapital 2005-01-01	118 488	18 811	-132	249 653	386 820	4 067	390 887
Justering för ändrad redovisningsprincip			1 395		1 395		1 395
Justerat eget kapital 2005-01-01	118 488	18 811	1 263	249 653	388 215	4 067	392 282
Årets förändring av omräkningsreserv			2 336		2 336	102	2 438
Årets förändring av verkligt värde reserv			415		415		415
Årets förändring av säkringsreserv			-1 540		-1 540		-1 540
Aktuariella förluster vid beräkning av pensionsåtagande				-5 416	-5 416		-5 416
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			315	1 516	1 831		1 831
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	1 526	-3 900	-2 374	102	-2 272
Årets resultat				204 376	204 376	-140	204 236
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	1 526	200 476	202 002	-38	201 964
Utdelningar				-15 501	-15 501		-15 501
Nyemission	755	4 286			5 041		5 041
Utgivna konvertibla skuldebrev			742		742		742
Förändring av minoritetsintresse				847	847	-3 983	-3 136
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			-215		-215		-215
Utgående eget kapital 2005-12-31	119 243	23 097	3 316	435 475	581 131	46	581 177

Aktiekapital och överkurs

	Antal		
	stammaktier	Kvotvärde	Överkurs
2004-01-01	5 748 569	114 971	—
Emission för förvärv av dotterföretag	175 807	3 516	18 811
2004-12-31	5 924 376	118 488	18 811
Emission för förvärv av dotterföretag	37 766	755	4 286
2005-12-31	5 962 142	119 243	23 098

Det totala antalet aktier per 2005-12-31 fördelas på 402 219 aktier av serie A (10 röster per aktie) och 5 559 923 serie B (1 röst per aktie). Innehavare av stamaktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand. Alla aktier har samma rätt till bolagets kvarvarande nettotillgångar. De utdelningar som betalades ut under 2005 och 2004 uppgick till 15 502 (2,60 SEK per aktie) respektive 15 403 (2,60 SEK per aktie). På bolagsstämman den 27 april 2006 kommer en utdelning avseende år 2005 på 5,00 SEK per aktie, totalt 30 365 att föreslås. Förslaget omfattar också 110 766 aktier som nyemitteras i mars 2006. Den föreslagna utdelningen har inte redovisats i dessa finansiella rapporter.

Moderföretaget har potentiella stamaktier med utspädningsseffekt i form av konvertibla skuldebrev motsvarande 312 500 stamaktier (not 27).

forts not 24

Reserver

	Konvertibla skuldebrev	Omräknings reserv	Säkrings reserv	Tillgångar som kan säljas	Summa reserver
Ingående balans per 2004-01-01	—	—	—	—	—
Årets valutakursdifferenser		-132			-132
Omvärdering – brutto					0
Omvärdering – skatt					0
Verkligt värdevinster under året					0
Skatt på verkligt värdevinster					0
Utgående balans per 2004-12-31	0	-132	0	0	-132
Justering för ändrad redovisningsprincip – brutto			1 498	439	1 937
Justering för ändrad redovisningsprincip – skatt			-419	-123	-542
Ingående balans per 2005-01-01	0	-132	1 079	316	1 263
Årets valutakursdifferenser		2 336			2 336
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital				415	415
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital			-42		-42
Kassaflödessäkringar upplöst mot resultaträkningen			-1 498		-1 498
Konvertibla skuldebrev – egetkapitaldel (not 27)	742				742
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	-215		431	-116	100
Utgående balans per 2005-12-31	527	2 204	-30	615	3 316

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som förts över till reservfond per den 31 december 2005. Avsättningar till överkursfond från den 1 januari 2006 och framöver redovisas också som tillskjutet kapital.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Verkligt värde reserv

Verkligt värde reserv inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Aktuariella vinster och förluster

Aktuariella vinster och förluster avseende den i balansräkningen redovisade pensionskulden redovisas direkt mot eget kapital.

Konvertibla skuldebrev

Konvertibla skuldebrev som kan konverteras till aktier genom att motparten utnyttjar sin option att konvertera fordringsrätten till aktier, redovisas som ett sammansatt finansiellt instrument uppdelat på en skulddel och en egetkapitaldel.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

forts not 24

Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital	Totalt eget kapital	
	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Moderbolag						
Ingående eget kapital 2004-01-01	114 971	23 324		94 956		233 251
Justering för ändrad redovisningsprincip						0
Justerat eget kapital 2004-01-01	114 971	23 324	0	94 956	0	233 251
Årets resultat					23 389	23 389
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	0	0	23 389	23 389
Utdelningar				-15 403		-15 403
Nyemission	3 517		18 811			22 328
Lämnade koncernbidrag				-3 883		-3 883
Utgående eget kapital 2004-12-31	118 488	23 324	18 811	75 670	23 389	259 682
Ingående eget kapital 2005-01-01	118 488	23 324	18 811	99 059		259 682
Justering för ändrad redovisningsprincip						0
Justerat eget kapital 2005-01-01	118 488	23 324	18 811	99 059	0	259 682
Årets resultat					167 161	167 161
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	0	0	167 161	167 161
Utdelningar				-15 501		-15 501
Nyemission	755		4 286			5 041
Erhållna koncernbidrag				85 209		85 209
Utgivna konvertibla skuldebrev			527			527
Omföring av överkursfond till reservfond		23 624	-23 624			0
Utgående eget kapital 2005-12-31	119 243	46 948	0	168 767	167 161	502 119

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. Fr.o.m. 2006 är det inte längre obligatoriskt att göra avsättningar till reservfonden.

Överkursfond

När aktier emitteras till överkurs, det vill säga för aktierna ska betalas mer än aktiernas nominella belopp, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver det nominella värdet på aktierna, föras till överkurs-

fonden. Överkursfonder hänförliga till transaktioner före 2006-01-01 har förts över till reservfond. Överkursfonder som uppstår efter detta datum redovisas som fritt eget kapital.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfunds-avsättning och efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat och eventuell fond för verkligt värde summa fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

25 Skulder till kreditinstitut

Noten innehåller information om företagets avtalsmässiga villkor avseende räntebärande skulder.

För mer information om företagets ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 6.

Koncernen	2005	2004
Långfristiga skulder		
Banklån	4 491	2 453
Finansiella leasingkulder	4 674	5 723
	9 165	8 176
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga banklån	8 496	152 974
Kortfristig del av finansiella leasingkulder	1 628	1 753
	10 124	154 727
Moderbolaget	2005	2004
Långfristiga skulder		
Banklån	—	150 000
	0	150 000

Villkor och återbetalningstider

Långfristiga banklån avser lån i Norge om 3 545 (3 000 TNOK) som förfaller till betalning om 5 år, årlig ränta 3,1 procent, samt 946 (800 TNOK) som förfaller till betalning om 6 år med årlig ränta 6,75 procent.

Kortfristiga banklån avser lån i Frankrike om 5 715 (606 TEUR) med årlig ränta 4 procent och i Tyskland 2 603 (276 TEUR) med årlig ränta 3,58 procent, samt i Sverige om 178.

forts not 25

Finansiella leasingkulder

Finansiella leasingkulder förfaller till betalning enligt nedan:

	2005			2004		
	Minimi lease-avgifter	Ränta	Kapital-belopp	Minimi lease-avgifter	Ränta	Kapital-belopp
Koncernen						
Inom ett år	1 764	136	1 628	1 926	173	1 753
Mellan ett och fem år	4 764	90	4 674	5 847	124	5 723
	6 528	226	6 302	7 773	297	7 476

26 Avsättningar

Koncernen	2005	2004
Avsättningar som är långfristiga skulder		
Kostnader för omstruktureringsåtgärder	4 814	3 017
Avsättning för framtida flyttkostnader	9 211	—
Övrigt	731	1 871
Totalt	14 756	4 888
Avsättningar som är kortfristiga skulder		
Övrigt	1 509	—
Totalt	1 509	0
Summa avsättningar	16 265	4 888

Omstrukturering	2005	2004
Redovisat värde vid periodens ingång	3 017	—
Avsättningar som gjorts under perioden	17 777	3 017
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-16 122	—
Övrigt	142	—
Redovisat värde vid periodens utgång	4 814	3 017

Övrigt	2005	2004
Redovisat värde vid periodens ingång	1 871	—
Avsättningar som gjorts under perioden	10 986	1 871
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-1 477	—
Övrigt	71	—
Redovisat värde vid periodens utgång	11 451	1 871

Koncerns totala avsättningar	2005	2004
Totalt redovisat värde vid periodens ingång	4 888	—
Avsättningar som gjorts under perioden	28 763	4 888
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-17 599	—
Övrigt	213	—
Totalt redovisat värde vid periodens utgång	16 265	4 888

Moderbolaget	2005	2004
Avsättningar		
Avsättning för framtida flyttkostnader	9 211	—
Övrigt	135	—
Totalt	9 346	0

Övrigt	2005	2004
Redovisat värde vid periodens ingång	—	—
Justering från pensionsavsättning föregående år till övrig avsättning	143	—
Avsättningar som gjorts under perioden	9 211	—
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-8	—
Redovisat värde vid periodens utgång	9 346	0

Avsättning för framtida flyttkostnader har gjorts då utflyttning ur lokalerna är ofrånkomlig med hänsyn till avtal upprättat med fastighetsägaren. Utflyttningen kommer att ske i oktober 2008.

Betalningar

	2005	2004
Belopp varmed avsättningen förväntas betalas efter mer än tolv månader	9 346	—

27 Konvertibelt förlagslån

AB Ångpanneföreningen upptog under år 2005 ett konvertibelt förlagslån riktat till medarbetarna i Sverige, Norge och Finland. Lånet löper med en årlig ränta om STIBOR 360. Obligationerna förfaller 3 år från utställningsdagen till sitt nominella värde eller kan konverteras till aktier på begäran av innehavaren till en kurs av 172 kronor per aktie. Konvertering till aktier kan ske under perioderna 2 juli–13 juli 2007, 12 november–30 november 2007, 18 februari–7 mars 2008 eller 5 maj–30 maj 2008. Full konvertering skulle innebära en nyteckning av 312 500 aktier, vilket motsvarar 5,0 procent av aktiekapitalet och 3,2 procent av rösterna.

De konvertibla skuldebrev med nominellt värde om 96 000, som emitterades år 2000 förföll under 2005. Någon konvertering till aktier skedde inte.

	2005	2004
Konvertibelt skuldebrev		
Värde efter utställande av 3 125 konvertibla skuldebrev	53 750	—
Transaktionskostnader	-1 754	—
Nettobehållning	51 996	—
Belopp klassificerat som eget kapital	-742	—
Kapitaliserad ränta	401	—
Redovisad skuld 31 december	51 655	96 006

Verkliga värden på skulddelen och egetkapitaldelen bestämdes vid utgivning av skuldebrev. Verkligt värde på skulddelen, inkluderad i långfristiga skulder, beräknades med användning av en marknadsränta för motsvarande icke-konvertibla skuldebrev. Resterande belopp, som representerar värdet på egetkapitaldelen, inkluderas i eget kapital i posten Reserver (not 24), redovisat efter avdrag för uppskjuten skatt. Egetkapitaldelen i det konvertibla skuldebrevet uppgår till 742 efter avdrag för transaktionskostnader om 25 men före avdrag för uppskjuten skatt.

Verkligt värde för de konvertibla skuldebrevens skulddel per 31 december 2005 uppgick till 53 106. Det verkliga värdet har beräknats genom användning av kassaflöden diskonterade till en låneränta på 2,2 procent.

Räntekostnader för obligationerna beräknas med effektivräntemetoden genom användning av en effektiv ränta på 3,35 procent för skulddelen.

28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Personalrelaterade skulder	207 032	194 880	12 227	6 498
Upplupna räntekostnader*	471		471	
Förutbetalda hyresintäkt*	2 897		96	
Upplupna kostnader underkonsulter*	3 319			
Övrigt*	29 548	45 715	3 286	5 633
	243 267	240 595	16 080	12 131

* 2004 specificerades inte upplupna räntekostnader, förutbetalda hyresintäkter och upplupna kostnader för underkonsulter, dessa kostnader finns redovisade under posten övrigt.

29 Obeskattade reserver

Moderbolaget

Accumulerade avskrivningar utöver plan	2005	2004
Ingående balans 1 januari	955	1 357
Avyttringar och utrangeringar avseende byggnad	-955	-402
Årets avskrivning, inventarier	479	—
Utgående balans 31 december	479	955
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2001	11 356	11 356
Avsatt vid taxering 2002	18 000	18 000
Avsatt vid taxering 2003	14 250	14 250
Avsatt vid taxering 2006	22 100	—
Utgående balans 31 december	65 706	43 606
Summa obeskattade reserver	66 185	44 561

30 Operationell leasing

Leasingavtal där företaget är leasetagare

I operationell leasing ingår hyresavtal för fastigheter, billeasing avseende bilar för vilka samtliga ekonomiska fördelar och risker överförs till personen samt viss kontorsutrustning. Bilarna leasas huvudsakligen under tre år. Den utestående leasingstocken uppgår till cirka 19 (21) MSEK.

Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Inom ett år	119 217	45 174	56 031	22 618
Mellan ett år och fem år	302 250	81 751	262 403	63 921
Längre än fem år	467 117	48 590	444 632	45 590
	888 584	175 515	763 066	132 129

Leasingavgifter under året

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Lokaler	77 432	61 774	36 496	28 071
Övrigt	15 147	13 321	1 357	2 222
	92 579	75 095	37 853	30 293

31 Skatter

Redovisad i resultaträkningen

Koncernen	2005	2004
Aktuell skatt		
Periodens skattekostnad	-27 129	818
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-896	-118
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	6 416	149
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	4 182	3 851
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-97	—
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-17 524	4 700

Moderbolaget	2005	2004
Aktuell skatt		
Periodens skattekostnad	-18 985	—
Skatt avseende lämnade/ erhållna koncernbidrag	33 136	-1 510
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	2 614	-622
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	—	97
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-97	—
Totalt redovisad skatteintäkt i moderbolaget	16 668	-2 035

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2005 (%)	2005	2004 (%)	2004
Resultat före skatt		221 760		31 334
Skatt enligt gällande skattesats	28,00	62 092	28,00	8 774
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	0,13	288		
Ej avdragsgilla kostnader	0,54	1 201		
Ej skattepliktiga intäkter	-21,75	-48 236		
Summa ej avdragsgilla kostnader och ej skattepliktiga intäkter	-21,21	-47 035	-41,88	-13 122
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	0,76	1 689		
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-0,54	-1 204		
Skatt hänförlig till tidigare år	0,40	896	0,38	118
Schablonränta på periodiseringsfond	0,28	628	—	—
Övrigt	0,08	170	-1,50	-470
Redovisad effektiv skatt	7,90	17 524	-15,00	-4 700

Avstämning av effektiv skatt

Moderbolaget	2005 (%)	2005	2004 (%)	2004
Resultat före skatt		150 493		25 424
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	28,00	42 138	28,00	7 119
Ej avdragsgilla kostnader	0,12	177		
Ej skattepliktiga intäkter	-39,29	-59 136		
Summa ej avdragsgilla kostnader och ej skattepliktiga intäkter	-39,18	-58 959	-19,24	-4 891
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-0,13	-194	—	—
Schablonränta på periodiseringsfond	0,23	347	—	—
Övrigt	—	—	-0,76	-193
Redovisad effektiv skatt	11,08	-16 668	8,00	2 035

forts not 31

Redovisad i balansräkningen

Aktuell skattefordran i koncernen uppgår till 12 546 (4 639), i moderbolaget uppgår aktuell skatteskuld till 2 675 (-13 832).

Uppskjutna skattefordringar och -skulder**Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder**

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Anläggningstillgångar	6 275	1 259	-568	-1 346	5 707	-87
Aktier och andelar	1 871		-239		1 632	0
Kortfristiga fordringar och skulder	2 644	374	-4 356	2 946	-1 712	3 320
Avsättningar, övriga långfristiga skulder och obeskattade reserver	2 579	1 668	-1 000	-26 478	1 579	-24 810
Underskottsavdrag	8 033	3 851			8 033	3 851
Obeskattade reserver			-24 492		-24 492	0
Skattefordringar/-skulder	21 402	7 152	-30 655	-24 878	-9 253	-17 726
Kvittning	-13 290		13 290			
Skattefordringar/-skulder, netto	8 112	7 152	-17 365	-24 878	-9 253	-17 726

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Räntebärande skulder			-180		-180	0
Avsättningar	2 579				2 579	0
Underskottsavdrag		96			0	96
Skattefordringar/-skulder	2 579	96	-180	0	2 399	96
Kvittning						
Skattefordringar/-skulder, netto	2 579	96	-180	0	2 399	96

Temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på av moderbolaget direktägda andelar

ÅF redovisar ingen uppskjuten skatt avseende temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterbolag. Eventuella framtida effekter (källskatter och annan uppskjuten skatt på vinsthemtagning inom koncernen) redovisas när ÅF inte längre kan styra återföring av sådana skillnader eller det av andra skäl inte längre är osannolikt att återföring kan komma att ske inom överskådlig tid.

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningarna:

Koncernen	2005	2004
Skattemässiga underskott	6 032	4 300
	6 032	4 300

Uppskjutna skattefordringar har inte redovisats för dessa skattemässiga underskott, då det ännu inte är säkerställt att koncernen kommer att kunna utnyttja dem för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Underskottet hänför sig till i huvudsak den franska verksamheten.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag**Koncernen**

Av förändringen i uppskjuten skatt har 10 501 (4 000) redovisats mot resultaträkningen. Av resterande förändring mellan åren kan nämnas att skatteeffekten av förändring i förmånsbestämda pensionsplaner har redovisats direkt mot eget kapital. Skatteeffekt vid nytt konvertibelprogram har också redovisats direkt mot eget kapital, se även not 24.

Moderbolaget	Balans per	Redovisat	Redovisat	Balans per
	1 jan 2004	över resultat-	mot	31 dec
Materiella anläggningstillgångar	622	-622		2004
Utnyttjande av underskottsavdrag		96		96
	622	-526	0	96

	Balans per	Redovisat	Redovisat	Balans per
	1 jan 2005	över resultat-	mot	31 dec
Räntebärande skulder			-180	-180
Avsättningar		2 579		2 579
Övrigt		34	-34	0
Utnyttjande av underskottsavdrag	96	-96		0
	96	2 517	-214	2 399

32 Pensionsförpliktelser

Förmånsbestämda planer

Koncernen	2005	2004
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	57 933	54 587
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer (se nedan)	57 933	54 587

Nettobeloppet redovisas i balansräkningen under rubriken "Avsättningar till pensioner".

Översikt förmånsbestämda planer

Förmånsbestämda planer förekommer i ÅF koncernen i Sverige och Norge. I Norge kommer man under 2006 att övergå till avgiftsbestämda planer. De förmånsbestämda planerna tillhandahåller ersättningar till anställda när de går i pension.

Förändringar av den i balansräkningen redovisade nettoförpliktelserna för förmånsbestämda planer

Koncernen	2005	2004
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	54 587	33 689
Utbetalda ersättningar	-1 433	-990
Inbetalda avgifter	-1 326	—
Reduceringsvinst	-4 774	—
Aktuariella förluster redovisade mot eget kapital	5 416	—
Kostnad redovisad i resultaträkningen	4 931	3 010
Effekter av förvärvade/avyttrade verksamheter	—	19 567
Inlösen av förpliktelser	-12	-252
Valutakursdifferenser	544	21
Övrigt	—	-458
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 december	57 933	54 587

Kostnad redovisad i resultaträkningen

Koncernen	2005	2004
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	939	77
Räntekostnad på förpliktelserna	3 992	2 900
Redovisade aktuariella vinster (-) och förluster (+)	—	33
Summa nettokostnad i resultaträkningen	4 931	3 010

Kostnaden för förmånsbestämda planer redovisas i raden Personalkostnader i resultaträkningen förutom 2 181 (1 685) som redovisas i raden Räntekostnader och liknande resultatposter.

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)

Koncernen	2005	2004
Diskonteringsränta per den 31 december	4,2%	5,1%
Framtida löneökning	0,0%	0,3%
Inkomstbasbelopp	0,0%	3,0%
Framtida ökning av pensioner	2,0%	2,0%
Årlig ökning av fribrev	2,0%	2,0%
Förväntad återstående tjänstgöringstid	2,3 år	9,6 år

Parametrarna ovan är satta utifrån det förhållandet att nästan alla personer som omfattas av den förmånsbestämda förpliktelserna är pensionärer eller fribrevshavare.

För delar av koncernens anställda, tryggas åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp, URA 42, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2005 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 65 658 (65 979). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2005 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 128,5 procent (128,0). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Moderbolagets pensionsförpliktelse

	2005	2004
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	26 693	26 430
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer	26 693	26 430
Härv kredittförsäkrat via FPG/PRI	26 693	26 430

Avgiftsbestämda planer

Avgiftsbestämda planer förekommer i ÅF koncernen i Sverige och utlandet. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Kostnader för avgiftsbestämda planer	140 641	72 109	5 980	6 205

Av koncernens totala kostnad för avgiftsbestämda planer avser 65 658 (65 979) ITP-plan finansierad i Alecta, se ovan.

33 Kassaflödesanalys

Betalda räntor och erhållen utdelning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Erhållen utdelning	9	146	4 831	26 702
Erhållen ränta	2 542	3 721	8 794	8 542
Erlagd ränta	-6 976	-8 647	-4 591	-6 914
	-4 425	-4 780	9 034	28 330

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Avskrivningar	44 739	63 025	9 578	8 674
Nedskrivningar	2 368	2 343	4 608	54 664
Resultat vid avyttring	-136 180	—	-206 121	18
Ränteberäkning PRI-skuld	2 181	1 685	1 116	1 325
Övrigt	-13 923	-2 754	9 482	6 544
	-100 815	64 299	-181 337	71 225

Transaktioner som inte medför betalningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Förvärv av tillgång genom finansiell lease	2 629	3 218	—	—

forts not 33

Förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter

Koncernen	2005	2004
Förvärvade tillgångar och skulder		
Immateriella anläggningstillgångar	15 680	65 539
Materiella anläggningstillgångar	198	6 145
Finansiella anläggningstillgångar	—	4 187
Rörelsefordringar	10 123	75 674
Likvida medel	7 611	61 102
Långfristiga avsättningar	—	-23 337
Långfristiga räntebärande skulder	-1 000	—
Uppskjutna skatteskulder	-762	—
Kortfristiga rörelseskulder	-7 521	-99 596
Kapitalandelar intressebolag	-3 922	—
Minoritetsintresse	2 319	4 769
Summa Förvärvade nettotillgångar	22 726	94 483
Köpeskilling:	22 726	94 483
Avgår: Nyemission	-5 041	-22 328
Säljarreverser	-2 220	—
Utbetald köpeskilling	15 465	72 155
Avgår: Likvida medel i den förvärvade verksamheten	7 611	61 102
Påverkan på likvida medel	-7 854	-11 053

34 Transaktioner med närstående

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 21.

Sammanställning över närståendetransaktioner

Koncernen

Som närstående till koncernen rubriceras i första hand Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och intresseföretag. Transaktioner med dessa har skett på marknadsmässiga villkor.

Närståenderelation

	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Skuld till närstående per 31 dec	Fordran på närstående per 31 dec
Intresseföretag	2005	5 369	18 640	1 148	42
Intresseföretag	2004	3 174	12 050	4 258	13
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2005	416	—	—	29
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2004	436	—	—	121

Utöver ovanstående erhöll koncernen under 2005 anslag från Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse uppgående till 1 127 (3 599). Dessa anslag går till projekt som administreras av koncernen.

Moderbolaget

Närståenderelation

	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Skuld till närstående per 31 dec	Fordran på närstående per 31 dec
Dotterföretag	2005	142 225	20 624	61 485	268 291
Dotterföretag	2004	125 445	36 927	116 846	299 900
Intresseföretag	2005	252	—	—	42
Intresseföretag	2004	76	—	—	13
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2005	416	—	—	29
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2004	436	—	—	121

35 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventualtillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2005	2004	2005	2004
Ställda säkerheter				
<i>I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar</i>				
Spärrade bankräkningar		639	—	—
Summa ställda säkerheter	0	639	0	0
Eventalförpliktelser				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	1 033	1 013	534	526
Övriga garantiåtaganden	3 282	—	—	—
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	—	—	86 341	34 564
Borgensförbindelser	25 848	34 564	—	—
Summa eventalförpliktelser	30 163	35 577	86 875	35 090

Ökningen av borgensförbindelser i moderbolaget mellan åren, avser främst borgen för dotterbolag i Norge.

Eventualtillgångar

Koncernen har bedömt att eventualtillgångar inte föreligger.

36 Händelser efter balansdagen

ÅF träffade i januari avtal med Visma om försäljning av programvaruverksamheten PX Business Solutions (PX) med 25 medarbetare. PX har varit en del av division System. Försäljningen ger ÅF en reavinst motsvarande cirka 19 MSEK. Reavinsten kommer att påverka ÅFs resultat positivt det första kvartalet 2006.

ÅF förvärvade i januari 10 medarbetare från QB Food Tech i Lund. De medarbetare som ÅF övertog har kunskap avseende livs- och läkemedelsindustrins processer samt lång projekterfarenhet av installationer och helhetsåtaganden inom livs- och läkemedelsindustrin.

ÅF förvärvade i januari Ingemansson Technology AB (Ingemansson). ÅF köper aktierna av Lindeblad Technology AB. Ingemansson är Nordens ledande konsultföretag inom ljud och vibrationer. Bolaget har 130 medarbetare.

ÅF träffade i januari avtal om förvärv av det finska energikonsultföretaget Enprima Oy med internationell verksamhet och etableringar i Finland, Baltikum och Ryssland. Koncernen har 270 anställda. ÅF förvärvar Enprima av Fortum Power & Heat Oy, Powest Oy, BE&K International Inc samt ledningen i Enprima.

ÅF träffade i december 2005 avtal om förvärv av Ericssons designcenter i Lysekil, med 21 medarbetare, som arbetar med radiorelaterad system- och programvaruutveckling för WCDMA (3G) och GSM. Förvärvet genomfördes den 1 januari 2006 och konsolideras i division System.

Stockholm den 21 februari 2006

Carl-Erik Nyquist
Ordförande

Jonas Wiström
Verkställande direktör

Ulf Dinkelspiel

Magnus Grill

Eva-Lotta Kraft

Peter Sandström

Helena Skåntorp

Gunnar Svedberg
Vice ordförande

Eva Lindén

Jan Fröjd

Vår revisionberättelse har lämnats den 20 mars 2006.

Bo Ribers
Auktoriserad revisor
KPMG

Björn Flink
Auktoriserad revisor
KPMG

Revisionsberättelse

Till årsstämman i AB Ångpanneföreningen (publ)
Org nr 556120-6474

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i AB Ångpanneföreningen (publ.) för år 2005. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS såsom de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 20 mars 2006

Bo Ribers
Auktoriserad revisor
KPMG

Björn Flink
Auktoriserad revisor
KPMG

Bolagsstyrningsrapport för 2005

Stockholmsbörsens noteringsavtal fastställer att bolag noterade på Stockholmsbörsens A-lista, eller bolag noterade på Stockholmsbörsens O-lista med ett marknadsvärde över 3 miljarder kronor, ska tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning. AB Ångpanneföreningen (ÅF) är noterat på A-listan och styrningen av ÅFs verksamhet har under 2005 successivt anpassats till Svensk kod för bolagsstyrning.

ÅFs revisorer har ej granskat denna bolagsstyrningsrapport.

Lagstiftning och bolagsordning

AB Ångpanneföreningen (ÅF) har att i första hand tillämpa svensk aktiebolagslag och de regler som följer av att aktien är noterad på Stockholmsbörsen. ÅF ska samtidigt i sin verksamhet följa de bestämmelser som finns angivna i ÅFs bolagsordning.

Bolagsstämma

Vid den årliga bolagsstämman (årsstämman) utövar aktieägarna sin rösträtt för att, i enlighet med svensk bolagsrättslig lagstiftning och ÅFs bolagsordning, fatta beslut rörande styrelsens sammansättning och andra centrala frågor.

Kallelse till ordinarie bolagsstämma 2005 utfärdades den 29 mars. Aktieägare eller ombud kan rösta för fulla antalet aktier han/hon äger eller företräder vid stämman.

VDs anförande lades ut på ÅFs hemsida dagen efter stämman och protokollet från bolagsstämman fanns tillgängligt på hemsidan ett par veckor senare. Då efterfrågan varit mycket begränsad ansågs inte produktionskostnaden för att direktsända stämman via webben motiverad.

Ordförande vid stämman var advokat Martin Börresen. Stämman beslutade om

- utdelning av 2:60 kronor per aktie,
- omval av styrelseledamöterna Ulf Dinkelspiel, Magnus Grill, Eva-Lotta Kraft, Carl-Erik Nyquist, Peter Sandström, Helena Skåntorp och Gunnar Svedberg. Som personalrepresentanter i styrelsen hade utsetts Jan Fröjd samt Eva Lindén och som suppleanter Cecilia Axelsson och Per-Åke Östling,
- att i enlighet med styrelsens förslag bemyndiga styrelsen att, under tiden intill nästa ordinarie bolagsstämma, vid ett eller flera tillfällen besluta om

nyemission av sammanlagt högst 500 000 B-aktier. Syftet med bemyndigandet är att bolaget ska ges möjlighet att vid företagsförvärv betala hela eller del av köpeskillingen med egna aktier,

- upptagande av ett konvertibelt förlagslån om högst nominellt 96 000 000 kronor, som ska kunna konverteras till aktier av serie B. Emissionen riktades till anställda i AB Ångpanneföreningen (publ) och dess dotterbolag i Sverige, Norge och Finland, varvid varje anställd fick teckna högst nominellt 1 000 000 kronor.

Valberedning

Vid ordinarie bolagsstämma 2005 beslutades i enlighet med styrelsens förslag att inrätta en valberedning bestående av representanter för bolagets största aktieägare. Sammankallande ska vara representant från Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse.

Enligt den nya koden för bolagsstyrning ingår i valberedningens ansvarsområde att, förutom förslag till styrelseledamöter och styrelsearvode, även föreslå styrelseordförande, ordförande vid stämman, styrelsearvode uppdelat på ordförande, ledamöter och utskott samt val och arvodering av revisorer.

I valberedningen inför årsstämman 2006 ingår Lena Treschow Torell, VD Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien IVA, Gunnar Svedberg, ordförande ÅFORSK samt Björn Lind, SEB Fonder. Ordförande i valberedningen är Lena Treschow Torell. Sammansättningen offentliggjordes den 25 oktober 2005.

Valberedningen har inför bolagsstämman haft ett antal telefonmöten och därutöver löpande underhandskontakter.

Inget arvode har utgått till valberedningen.

Styrelsen och dess arbete

Styrelsens ledamöter väljs årligen av bolagsstämman för tiden intill dess nästa ordinarie stämma hållits.

ÅFs styrelse består av sju av bolagsstämman valda ledamöter och två arbetstagarledamöter med lika många suppleanter. Bland de av bolagsstämman valda ledamöterna finns dels personer med anknytning till ÅFs större ägare – Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och ÅFOND – dels från dessa ägare oberoende personer. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen. Styrelseordföranden deltar inte i den operativa ledningen av bolaget.

Av de stämموvalda styrelseledamöterna är följande oberoende i förhållande till bolaget: Ulf Dinkelspiel, Magnus Grill, Eva-Lotta Kraft, Carl-Erik Nyquist, Helena Skåntorp och Gunnar Svedberg. Följande stämموvalda styrelseledamöter är oberoende i förhållande till bolagets större ägare: Ulf Dinkelspiel, Eva-Lotta Kraft, Carl-Erik Nyquist och Helena Skåntorp.

Tjänstemän i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden som sekreterare och föredragande. Sekreterare i styrelsen är bolagets administrativa direktör.

Styrelsen utsåg vid sitt konstituerande sammanträde Carl-Erik Nyquist till ordförande och Gunnar Svedberg till vice ordförande.

Styrelsen antog vid det konstituerande styrelsesammanträdet en skriftlig arbetsordning samt skriftliga instruktioner avseende dels arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören, dels information som styrelsen löpande ska erhålla. Arbetsordningen ska bland annat säkerställa att styrelsen får all erforderlig information.

Under verksamhetsåret 2005 hade styrelsen tolv sammanträden, varav ett konstituerande sammanträde och ett tvådagars strategiseminarium med speciell genomgång av varje affärsområde. Följande ledamöter deltog i samtliga tolv sammanträden: Ulf Dinkelspiel, Magnus Grill, Carl-Erik Nyquist och Peter Sandström. Eva-Lotta Kraft, Helena Skåntorp och Gunnar Svedberg deltog i elva sammanträden.

En utvärdering av styrelsens arbete gjordes i form av en enkät och diskussion i styrelsen.

Sammantaget bedömdes styrelsens ledamöter ha en väl sammansatt kompetensmix, visa bra engagemang, vara tillfreds med det sätt på vilket styrelsens arbete bedrivs samt hur VD rapporterar. Ledamöterna var mycket nöjda med ordförandens och VDs arbetsinsatser.

Viktigare styrelsebeslut och arbetsuppgifter under året var:

- Lägesrapport och åtgärdsprogram för division System.
- Beslut om nytt konvertibelprogram för medarbetarna inom ÅF.
- Beslut om förvärv från ÅF-Chleq Proté av 47 procent av aktierna i ÅF-Incepal.
- Beslut att uppdra åt VD att fullfölja försäljning av ÅFs huvudkontor till GE Real Estate AB samt tecknande av

hyresavtal med Skanska avseende nytt huvudkontor, Hagaporten, Solna.

- Beslut om försäljning av PX Business Solutions inom division System.
- Beslut att uppdraga åt VD att förvärva Enprima Oy.
- I samband med styrelsens tvådagars strategiseminarium besöktes en av ÅFs kunder i region Syd, Sydsvenska Avfallsaktiebolaget, SYSAV.

Revisionsutskott

Vid konstituerande styrelsesammanträde 2005 beslutade styrelsen att inrätta ett revisionsutskott bestående av Helena Skåntorp (ordförande), Carl-Erik Nyquist och Ulf Dinkelspiel. Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till ägare och bolagsledning. Under 2005 hade utskottet tre protokollförda möten samt däremellan underhandskontakter vid behov. Bolagets revisorer deltog vid årets samtliga revisionsutskottsmöten. Närvarograden vid samtliga möten var 100 procent.

Huvudsakliga arbetsuppgifter under året var framtagande av arbetsordning för revisionsutskottet, fastställande av de mest kritiska redovisningsfrågorna inom ÅF samt ÅFs rutiner för intern kontroll utifrån Svensk kod för bolagsstyrning.

Ersättning för utskottsarbete utgick inte under 2005.

Ersättningsutskott

Styrelsen utser inom sig ett ersättningsutskott, vilket under perioden fram till 2006 års bolagsstämma består av Carl-Erik Nyquist (ordförande), Gunnar Svedberg, Eva-Lotta Kraft samt Jan Fröjd.

Utskottets uppgift är att bereda frågor rörande löneläge, pensionsförmåner, incitamentsfrågor och andra anställningsvillkor för verkställande direktören och koncernens övriga ledande befattningshavare. Till ledande befattningshavare räknas divisionschefer, personer inom moderbolaget som rapporterar till verkställande direktören samt de övriga befattningshavare inom koncernen som utskottet väljer att inkludera. Verkställande direktörens och övriga ledande befattningshavares anställningsvillkor underställs styrelsen för godkännande.

Ersättningsutskottet sammanträdde under 2005 vid ett tillfälle. Ersättning för utskottsarbete utgick inte under 2005.

Arvodering av styrelsen

Det totala arvodet till styrelsens ledamöter valda av bolagsstämman beslutades av bolagsstämman. Arvodet för 2005 uppgick till 800 000 kronor. Styrelsen fördelade arvodet inom sig.

Inför bolagsstämma 2006 föreslår val-

beredningen följande arvoden:

Ordföranden	350 000 kronor
Ledamot	125 000 kronor
Utskottsarbete	25 000 kronor, med undantag för ordföranden i revisionsutskottet som erhåller 50 000 kr.

Arbetsstagarrepresentanter och ledamöter som uppstår lön från bolaget erhåller ej styrelsearvode.

Tabell över samtliga styrelseledamöters ersättning för styrelsearbete framgår av årsredovisningens not 11.

Rapportering

Under 2005 beslutade styrelsen att se över rutinerna för intern kontroll över finansiell rapportering för att säkerställa att dessa är väl fungerande under 2006. Detta ger styrelsen möjlighet att avge en bedömning för år 2006.

Koncernledning

Verkställande direktören (VD), tillika koncernchefen, handhar den löpande kontrollen av koncernen. En skriftlig instruktion fastlägger ansvarsfördelningen mellan styrelse och VD. VDs ansvar innefattar bland annat löpande investeringar och avyttringar, personal, finans- och ekonomifrågor, löpande kontakter med bolagets intressenter, såsom myndigheter och den finansiella marknaden, samt förberedelsearbete inför styrelsemöten. VD har utsett en ledningsgrupp som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Ledningsgruppen utgörs av divisions- och regioncheferna samt cheferna för koncernstaberna. Sammansättningen framgår av sidorna 82-83.

Koncernledningen sammanträdde vid nio tillfällen under 2005. Mötena behandlade bland annat resultatutveckling och rapporter inför och efter styrelsens sammanträden. Frågor rörande budget, investeringar och policier var också frekventa, liksom genomgångar av marknads- och konkurrensutveckling samt medarbetarfrågor.

Ersättning till ledningsgruppen

Ersättning till koncernchefen beslutas av styrelsen på förslag av styrelsens ersättningsutskott. Ersättning till befattningshavare direkt underställda verkställande direktören beslutas av denne efter samråd med styrelsens ersättningsutskott. Inom koncernen tillämpas principen att chefschef ska godkänna beslut i ersättningsfrågor.

Ett program, där samtliga medarbetare erbjöds att på lika villkor köpa konvertibler till marknadspris, genomfördes 2005. Lånet uppgår till 56 MSEK och löper till den 30 juni 2008. Incitamentsprogram i form av options- eller bonusprogram till

ledande befattningshavare finns inte.

Tabell över ersättning till VD och övriga ledande befattningshavare framgår av årsredovisningens not 11.

Internrevision

Revisionsutskottet rapporterar löpande sina iakttagelser till styrelsen. Därutöver delger revisorerna styrelsen sina synpunkter i samband med så kallad "hard close" och årsbokslut. Styrelsen har därför inte bedömt det motiverat att inrätta någon särskild, intern granskningsfunktion.

Revisorer

Revisionsbolaget KPMG valdes av bolagsstämman 2003 till revisor för en tid av fyra år. KPMG genomför revisionen i ÅF inklusive samtliga dotterbolag.

Revision av bokslut görs för perioden januari-september, så kallad "hard close", samt vid årsbokslutet. Därvid sker också en granskning av för revisionen väsentliga rutiner och kontrollsystem. Granskning av årsbokslut och årsredovisning görs under januari-februari. Revisorerna rapporterade under 2005 till hela styrelsen vid ett tillfälle. De deltog också vid revisionsutskottets sammanträden.

ÅF har, utöver revisionsuppdraget, anlitat KPMG för konsultationer inom skatteområdet, i redovisningsfrågor och för utredning i samband med större projekt såsom förvärv. Storleken av till KPMG betalda ersättningar framgår av årsredovisningens not 12.

Följande riktlinjer gäller för inköp från de valda revisorerna och för hur beslut ska tas.

Följande får ej köpas:

- Löpande redovisning, upprättande av bokslut

- Kontanthandling
- Ledningsfunktioner
- Personalärenden

Följande får endast köpas efter särskilt övervägande:

- Skatterådgivning
- Upprättande av förvärvsbalanser

Konsultuppdrag på 200 000 kronor eller mer får endast beställas efter samråd med revisionsutskottets ordförande.

Styrelse

1. Ulf Dinkelspiel

Född 1939, civilekonom HHS.
Ambassadör, E. Öhman j:or AB.
Styrelseledamot i AB Ångpanneföreningen sedan 2004.
Styrelseordförande i Landshypotek AB, Sveriges Allmänna Hypoteksbank, Stiftelsen Sverige i Europa och Föreningen Svenskar i Världen.
Vice ordförande i Kungliga Tekniska Högskolan och ICC Sverige.
Styrelseledamot i E. Öhman j:or AB, Nordnet AB, Springtime AB, Premiefinans AB och Bockholmen Hav och Restaurang AB.
Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA
Aktier: 6 600 st

2. Magnus Grill

Född 1945, civilekonom. VD Öresundskraft AB.
Styrelseledamot i AB Ångpanneföreningen sedan 2002.
Vice ordförande i Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse sedan 2002. Styrelseordförande i VÄRMEK (Svenska Värmeverkens Ekonomiska Förening) och SweHeat (Swedish Council for District Heating). Styrelseledamot i Elforsk AB. Ordförande Sveriges Miljöteknikråd Swentec.
Aktier: 100 st

3. Eva-Lotta Kraft

Född 1951, civilingenjör, MBA. Strategi- och marknadschef vid Totalförsvarets Forskningsinstitut. Styrelseledamot i AB Ångpanneföreningen sedan 2002. Styrelseledamot i Munters AB och Karlstad Universitet.
Aktier: 1 600 st.

4. Carl-Erik Nyquist

Föd 1936, civilingenjör. Tidigare VD för Vattenfall AB.
Styrelseledamot och styrelseordförande i AB Ångpanneföreningen sedan 2002. Styrelseledamot i Vitec AB, Wireless Maingate AB samt Commet AB. Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA och avd. ordf. Kungl. Krigsvetenskapsakademien.
Aktier: 1 200 st.

5. Peter Sandström

Född 1948, civilingenjör. Styrelseledamot i AB Ångpanneföreningen sedan 2002. Styrelseordförande i stiftelsen ÅFOND. Verksam inom division Process.
Aktier: 176 st
Konvertibler: 0 kr

6.

6. Helena Skåntorp

Född 1960, civilekonom. Styrelseledamot i AB Ångpanneföreningen sedan 2002. Styrelseledamot i Mekonomen AB och Hemtex AB.
Aktier: 0 st

7.

7. Gunnar Svedberg

Född 1947, tekn.dr. Rektor vid Göteborgs universitet. Professor i energiteknik vid KTH. Styrelseledamot och vice ordförande i AB Ångpanneföreningen sedan 2001. Styrelseordförande i Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse sedan 2002. Styrelseordförande i Försvarshögskolan, styrelseledamot i IRECO Holding AB och Lindholmen Science Park AB. Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA.
Aktier: 700 st

8.

8. Cecilia Axelsson

Född 1979, civilingenjör. Personalrepresentant (suppleant) i AB Ångpanneföreningen sedan 2005. Verksam inom division Infrastruktur
Aktier: 2 st
Konvertibler: 0 kr

9.

9. Jan Fröjd

Född 1956, konstruktör kommunikations- och säkerhetssystem. Personalrepresentant i AB Ångpanneföreningen sedan 2000. Verksam inom division Infrastruktur
Aktier: 0 st Konvertibler: 0 kr

10.

10. Eva Lindén

Född 1961, civilingenjör. Personalrepresentant i AB Ångpanneföreningen sedan 2005. Verksam inom division Infrastruktur.
Aktier: 0 st
Konvertibler: 51 600 kr motsvarande 300 aktier

11.

11. Per-Åke Östling

Född 1965, ingenjör. Personalrepresentant (suppleant) i AB Ångpanneföreningen sedan 2004. Verksam inom AB Ångpanneföreningen.
Aktier: 0 st.
Konvertibler: 0 st.

Koncernledning

1. Jörgen Backersgård

Född 1964, civilingenjör
Divisionschef Kontroll sedan 2004
Anställd inom ÅF sedan 1998
Aktier: 100 st Konvertibler: 516 000 kr motsvarande 3 000 aktier

2. Karl-Anders Eriksson

Född 1950, civilekonom
Administrativ direktör sedan 1989
Anställd inom ÅF sedan 1988
Aktier: 1 000 st (inkl. närståendes innehav)
Konvertibler: 688 000 kr motsvarande 4 000 aktier

3. Gunilla Fladvad

Född 1947, informatör DIHM
VD-assistent
Anställd inom ÅF sedan 1979
Aktier: 630 st Konvertibler: 430 000 kr motsvarande 2 500 aktier

4. Anders Gabrielsson

Född 1948, civilekonom
Ekonomidirektör sedan 1986
Anställd inom ÅF sedan 1980
Aktier: 3 200 st Konvertibler: 688 000 kr motsvarande 4 000 aktier

5. Claes-Inge Isacson

Född 1945, civilingenjör
Divisionschef Process sedan 2006
Anställd inom ÅF sedan 2006
Aktier: 0 st Konvertibler: 0 st

6. Peter G Johansson

Född 1957, ingenjör
Regionchef ÅF Sverige Nord sedan 2005
Anställd inom ÅF sedan 2000.
Aktier: 0 st Konvertibler: 516 000 kr motsvarande 3 000 aktier

7. Christer Karlsson

Född 1958, ingenjör
Regionchef ÅF Sverige Väst sedan 2005
Anställd inom ÅF sedan 1984
Aktier: 100 st Konvertibler: 997 600 kr motsvarande 5 800 aktier

8.

8. Eva Nilsson

Född 1953, civilingenjör
Regionchef ÄF Sverige Syd sedan 2005
Anställd inom ÄF 1976-89 samt sedan 2003
Aktier: 2 340 st Konvertibler: 516 000 kr motsvarande 3 000 aktier

9.

9. Jan Nordling

Född 1949, civilingenjör
Chef Förvärv & Nya Marknader sedan 2005
Anställd inom ÄF sedan 1982
Aktier: 800 st (inkl. närståendes innehav)
Konvertibler: 860 000 kr motsvarande 5 000 aktier

10.

10. Johan Olsson

Född 1956, civilingenjör
Divisionschef System sedan 2005
Anställd inom ÄF sedan 2005
Aktier: 1501 st Konvertibler: 997 600 kr motsvarande 5 800 aktier

11.

11. Åke Rosenius

Född 1957, ingenjör
Divisionschef Infrastruktur sedan 2005
Anställd inom ÄF sedan 1994
Aktier: 0 st Konvertibler: 688 000 kr motsvarande 4 000 aktier

12.

12. Viktor Svensson

Född 1975, civilekonom
Informationschef sedan 2003
Anställd inom ÄF sedan 2003
Aktier: 1 000 st Konvertibler: 688 000 kr motsvarande 4 000 aktier

13.

13. Jonas Wiström

Född 1960, civilingenjör
VD och koncernchef sedan 2002
Regionchef International sedan 2005.
Ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA
Anställd inom ÄF sedan 2002
Aktier: 1 500 st Konvertibler: 997 600 kr motsvarande 5 800 aktier

Övriga ledande befattningshavare

Jean-Paul Bernateau
Född 1944, civilingenjör.
Président-Directeur Général
ÄF-Chleq Froté, Frankrike
Aktier : 0 st

Peter Gitzen
Född 1959, Dipl.-Ing.
Geschäftsführer ÄF-Celpap GmbH,
Tyskland
Aktier: 0 st

Elisabeth Ekener Petersen
Född 1963, civilekonom.
Miljöchef sedan 2002
Anställd inom ÄF sedan 1997
Aktier: 0 st Konvertibler: 86 000 kr
motsvarande 500 aktier

Anti Lukka
Född 1964, B.Sc. Chemical
Engineering
VD ÄF-CTS Oy, Finland
Aktier: 0 st

Tore Fredriksen
Född 1962, civilingenjör/MRIF
VD ÄF-Consult AS, Norge
Aktier: 0 st

Ralf Teuchert
Född 1965, Dipl.-Ing.
Geschäftsführer ÄF-Celpap
GmbH, Tyskland
Aktier: 0 st

Årsstämma

**Aktieägarna i
AB Ångpanneföreningen
(publ) kallas till årsstämma
torsdagen den 27 april 2006
kl. 17.00 på AB Ångpanne-
föreningens huvudkontor,
Fleminggatan 7, Stockholm.**

Rätt att delta

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska

- dels vara införd i den av VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 21 april 2006,
- dels anmäla sitt deltagande till bolagets huvudkontor senast tisdagen den 25 april 2006.

Aktieägare, som har valt att förvaltarregistrera sina aktier, måste tillfälligt omregistrera sina aktier i eget namn för att ha rätt att delta i bolagsstämman. Aktieägare som önskar sådan registrering måste underrätta förvaltare om detta i god tid före den 21 april 2006.

Anmälan

Anmälan om deltagande i årsstämman kan göras till:

AB Ångpanneföreningen
Informationsavdelningen
Box 8133, 104 30 Stockholm
Telefon 08-657 10 00
Fax 08-653 56 13 eller
www.afconsult.com/bolagsstamma2005

Vid anmälan uppges namn, person- alternativt organisationsnummer, adress, telefonnummer samt registrerat aktieinnehav. Behörighetshandlingar, såsom fullmakt, registreringsbevis med mera, ska biläggas anmälan.

Utdelning

Styrelsen förestår att det till aktieägarna utdelas 5:00 kronor per aktie. Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås torsdagen den 3 maj 2006. Utbetalning genom VPC beräknas ske måndagen den 8 maj 2006.

Ekonomisk information 2006:

Delårsrapport (3 månader): 27 april
Delårsrapport (6 månader): 23 augusti
Delårsrapport (9 månader): 9 november
ÅFs årliga kapitalmarknadsdag hålls i september.

Årsredovisningen distribueras till samtliga aktieägare.

Rapporterna finns på svenska och engelsk. Finansiell information från ÅF publiceras även på www.afconsult.com

Adresser

ÅF direkt
020-432 432

Internationella kontor

Arboga	Karlstad	Stockholm	Danmark
Avesta	Kiruna	Strömstad	Finland
Bengtstors	Kista	Sundsvall	Frankrike
Borlänge	Kristianstad	Söderhamn	Guatemala
Borås	Köping	Söderköping	Litauen
Ed	Linköping	Södertälje	Norge
Enköping	Luleå	Tavelsjö (Umeå)	Polen
Falun	Lysekil	Trollhättan	Spanien
Gävle	Malmö	Tyresö	Sydafrika
Göteborg	Norrköping	Uddevalla	Tjeckien
Halmstad	Nynäshamn	Umeå	Tyskland
Helsingborg	Oskarshamn	Uppsala	
Hudiksvall	Piteå	Varberg	
Hässleholm	Skara	Västerås	
Jönköping	Skellefteå	Växjö	
Karlshamn	Skövde	Åmål	
Karlskoga	Solna	Örebro	
Karlskrona	Stenungsund	Örnsköldsvik	

Koncernhuvudkontor

AB Ångpanneföreningen
Fleminggatan 7
Box 8133
104 20 Stockholm
Tel 08-657 10 00

Fax koncernledning 08-653 56 13

Fax reception 08-650 91 18

För ytterligare adressinformation,
www.afconsult.com

A060323-01

Solberg i samarbete med ÅFs informationsavdelning. Tryck: Strokirk-Landströms. Årsredovisningen är tryckt med miljöanpassad teknik på Magno Satin 135 g och 250 g som uppfyller kraven för Svanenmärkning. Papperet är tillverkat av Sappi, som liksom tryckeriet är certifierat enligt ISO 14001.

Foto: Peter Bartholdsson, Magnus Eklöf, Pix Gallery och Imagebank.

ÅF är ett ledande teknikkonsultföretag med kunskap som vilar på hundraårig erfarenhet. Vi erbjuder kvalificerade tjänster och lösningar för industrins processer, för infrastrukturella projekt och vid utvecklingen av produkter och IT-system. Vi är även en ledande aktör inom kontroll och besiktning.

ÅF har idag fler än 3 000 medarbetare. Vår bas finns i Europa, men vår verksamhet och våra kunder finns i hela världen.

